

بیتاوت کتیب

تکواره و سوکنا مدها

تقدیرت فطرت برایت

شهریار استندار

کتابت و کتیب و کتیب

بیاد شریار

باصفدمه

استاد مهدی روشن ضمیر یوچی شیدا

سو کواره ما - سو کنامه ما

شریار تمیزه اثر

حاوی قصاید - عنبریات - قطعات - رباعیات

گردآوری

دکتر سید محمد حسین بسین اشکات

ناشر

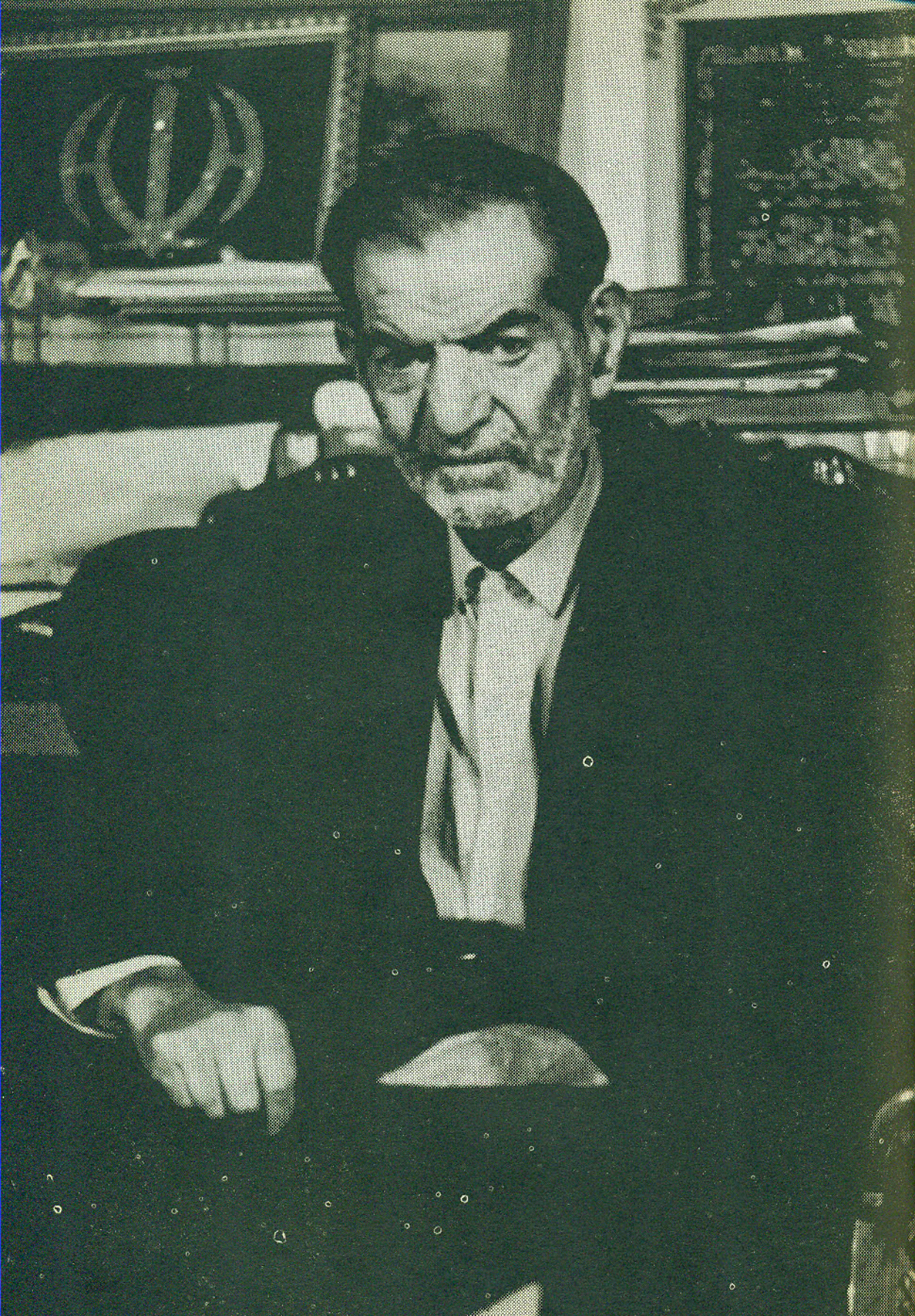
کتابفروشی ارک تبریز

بیاد شیراز

بخش دوم، اکتیجی حصه،

شیراز ما تمیذہ اثر لک

قصیدہ لک غزل لک قطعہ لک رباعیلر

شعر نام پندار پیر شاعر
میرید آرزو و مینگر

زینا کیوندا که افرونا
زینا کیوندا که افرونا
زینا کیوندا که افرونا
زینا کیوندا که افرونا

اَوْن سُوْز

آه ای که در این عالم
شاعر بالایی شعره
آه ای که در این عالم
شاعر بالایی شعره

اَوْرَه کَلْرده یاشان شاعر

در عالمی که عالم
در عالمی که عالم
در عالمی که عالم
در عالمی که عالم

دکتر سید محمد حسین حسین شمسک

امتیاز و آبرو
دوره و آبرو
دوره و آبرو
دوره و آبرو

اۆره گلرده یاشایان شاعر

اوستاد محمد حسین شهریار ایران فارس ادبیاتنین
گؤرکملی سیماسی و آذربایجان تورک ادبیاتنین
پارلاق اولدوز، آذربایجانلی لارین و بوتون تورک
دیلینده دانیشانلارین شرفی و افتخاریدیر .

دکتور سید محمد حسین مبین «شمشک»

شهریار کیمدیر ؟

شهریار اوجسوز ، بوجاقسبز بیر ده نیز دیر .

ده نیزی تانیماق ممکن ده گیل !

ساحیلده نظاره یه اگلهشن انسانا ده نیزین اینجه - اینجه ایه لری ، دالغالی طوفانلاری ،
یام - یاشیل جنگل کیمی سویو ، لیه لر سینه سیندن قوپان نواز شگر یثلی - نسیمی ،
اوره کک دولسو آغلایان بولودلاری ، اولدوزلارین شافاغی ، آیین در یادا چیممه سی ،
گونون دالغالارا مینمه سی ، ده نیزین عشوه سی ، غمزه سی ، آغلاماسی ، گولمه سی ،
حزین - حزین نغمه لری ، گورولتو کوشولتولاری ، آینا کیمی باخماسی ، ایلدیریم
تکک آخماسی ، شمشک کیمی ساخماسی ، گناه سئل اولوب ائولر یئخان ،
گاه اینجه - اینجه مرواریدلر قیزلارین - گلینلرین تئلرینه ناخان ، گاه قوجاغیندا
انسانا فرح وئریب نازلایان ، گاهدان انسانلاری باغریندا بوغان ، بعضاً جان وئره ن،
بعضاً جان آلان ، ائلره بئل باغلایان ، بیر گولن مین آغلایان ، ظالمله ره کسگین
قلینج ، مظلوملارا چوخ مهربان جلوه له نیب و بییزیم «شهریار» بن ظاهر حالدا سیماسینی
تصویره چکیب ، درین - درین احوالاتینی ترنم ائدیر .

شهریار تام معناده بیر شاعر دیر .
 شهریار اؤزو دئیشکن شاعر گره کک آنادان شاعر دوغولا .
 شاعر اولا بیلمه زسن ، آنان دوغماسا شاعر
 هس سن آ ، بالام هر ساری کوینک قیزیل اولماز
 بو شهریارین طبعی کیمی چیممه لی چشمه
 کوثر اولا بیلسه دئیمیره م سلسبیل اولماز
 آنجاق اگر شاعر لیک آنادان دوغولما اولماسادا شاعرین آناسی اول بیر گوندن
 شاعر بالاسینی شعر له یاتیر دیب ، شعر له او یا دیدیر .
 آنالار هر یترده ، خصوصاً آذربایجاندا اوشاقلارین لای - لای نازلاییب ، عزیز له بیب ،
 اوخشایب لار . اوشاقلار بشیکده قولاق لاری هس - هوس آنلایان زماندان ، آنالارین
 نغمه لرین ، ماهنیلارین ، لای - لایلارین دینله ییلر :

لای - لای دئدیم یاتاسان
 قیزیل گوله باتاسان
 گول یاستیغین ایچینده
 شیرین یوخو تاپاسان

لای - لای دئدیم گونده من
 کولگه ده سن ، گونده من
 ایله بیر قوربان اولار
 سنه قوربان گونده من

لای - لای امه ییم بالا
 دوزوم - چوره ییم بالا
 گوزله رهم بو یویه سن
 گوره م کومه یین بالا

اینجه شهریار آناسی نین لای - لای لارینی ، ماهنیلارینی ، اوخشامالارینی سئوینجیله
دویوب ، اوره کک خزانه سینه تاپشیرمیشدی . بو سؤزلر ، بو شعرلر اوندا بویوک
علاقه ، عشق ، وورغونلوق اؤز آنا دیلمنه یارادیب ، سینه سینده ودیعه قویموشدور .
آنجاق شهریار دوغما یوردو آذربایجاندان اوزاقدا قالدیقدا بو کؤزلو اودو
اوره گیتده باسدیریب ، نسیان کولو اوستونو بوروموش آنا دیلده یازیب ، قوشمانی
خاطریندن چیخاتمیشدی !

شهریار کسی اوشاقلیقدان ائللین دردو غمیندن ، جوره به جوره مرض و
ناخوشلوقلاریندان اؤره گی دولو ، گؤزلری سولوایدی ، اؤزونو ائلمینه ، وطنینه
بورجولو سایراق طب اوخوماغا اوزقویوب تهرانداطب فاکولته سینه داخل اولور .
شاید طبابت کسوه تینده ، دردلی ، درمانسیز وطنداشلارینا امداد ائدیب دردلرینه
درمان اول .

آما ائل دئمیشکن « سن سایدیقین قوی قالسین گؤر زمان نهلر سانیر »
درمانسیز ، علاج سیز عشق اودوکنج شاعرین اؤره گینی داغلایر . هجران
سئلی وصال یولون باغلایر . شهریارین ساراسینی ، نریاسینی ، پری سینی سئل آپاریر!
شهریاری عشق دردنی آیاقدان سالیب ، طب و طبابتدن قویور . شهریار داهای
تن درمانی یوخ ، جان درمانی آختاریب . خلقین جسمی یوخ ، روح دوشگونلو گونه
فیکر ائدیر . شعر و شاعرلیکک عالمینه قدم قویور .

آز بیر مدتده ائله سنگین و زنگین اثرلری یازیب ، یارادیر کی «ملک الشعرا
بهار» اونون ایلک شعر کتابینین مقدمه سینده (۱۳۰۸ نجی ایلده) شهریاری شرق
اؤلکه سینین افتخاری آدلاندیریب . و اونا شعر و ادب ساحه سینده بویوک
نایلیتر آرزویلایر .

شهریار فارس دیلمینده شعر یازماقی دوام و ثریر . قصیده ، غزل ، مثنوی ،
قطعه ، رباعی و بوتون شعر فنونینده گؤزله - گؤزله اینجه اثرلر یارادیر . خصوصیله

غزل ساحه سینده مثل سیز ، بی نظیر شاعر اولوب « حافظ دوران » آد آلیس .
 موسوی گرمارودی حضر تلری « شهر یازی » رود کی دن بویانا غزل سرالار
 ایچینده و معاصر شاعر لرین سراسیندا ان پارلاق اولدوز کیمی توصیف ائدیر و دیر :
 « بیز شهر یازین ققدانیندا اوستادلار اوستادی ، فارس شعر و اذب مولکونده ان
 بویوک اوستادیمیزی الدن وئر میسیک » .

« سید محمد علی جمال زاده » « جناب لاری بوتربزلی شاعرین طبیعتی که فارس
 دلینین افتخاری اولوب » آفرین چکیر .

جمال زاده بیر مکتوبدا که آذربایجانین آدلیم هنرمندی « بهرام عظیم زاده
 قره باغی » عنوانیله ایفاد ائدیب یازیر :

« ... تهرانده منته روزنامه گلمیشدی اوردا مفصل مقاله لر بویوک شاعر یعنی
 (شهر یاز) نامدار حقینده گوردوم . مقاله لر ایچینده که نئچه نفر ایرانین آدلیم شاعر لرینین
 قلمیله - یازیلیمیشدی بیردهن گوزوم چوخ دلکش و کم نظیر تصنیفین اولین مصراعینا
 « آمدی جانم بقر بانت ولی حالا چرا » به دوشدو که شهر یازین اثری دیرومن هر وقت
 اونو ائشیدیریم اغراق سیز حالیم منقلب و دگرگون اولور .

... اوتوز نئچه ایل بوندان قاباق (مؤسسه بین المللی کار - ژنو) طرفیندن من
 ایرانین قالی باف کار گر لرینین اموراتینا یتیشمک ایچون ایرانا گلمیشدیم . بیر گنجیه
 موسیقی کلوپو ، بیر یغینجا قاجاق دعوت ائتمیشدی . من حیات یولداشیملا برابر اورایا
 گئدیک . اورادا چوخلو جمعیت توپلانمیشدیر . مندن اونودولماز و شایان پذیرائی
 ائدیله . ناگاه « عبدالعلی وزیری » نین سسی کی جذاب ، آهنگدار و بسیار بسیار آشوبلی
 و اورهیه یانیمیدی او جالدی ، که من هر گز ائشیدمه میشدیم و او بو تصنیفی او خودو :

« آمدی جانم بقر بانت ولی حالا چرا ؟ »

گمان ائتمیرم فارسی زبان جماعتدن بیرری بو کلماتی اوسس و آوازیلن

که جان ریشه سین تیره دیر ائشیدیب سخت متأثر اولمایا :

... ائله او مجلسده اعلان ائتدیلهر بو تصنیفی یازان : «محمد حسین شهریار» دا
بو مجلسی اؤز شرف حضوريله مزین ائدیلهر .

... من آياقا قالخدیم و مجلسین دالی صفارینده بیرینجی دفعه اولاراق گؤزوم
شهریارین واقعا شاعرانه چهره سینین (یعنی آدمیت ، رقت و لطیف احساساتلا دولو
آثار و قرابنی) زیارت افتخاریله روشن اولدو (۱) .

دکتر منوچهر مرتضوی جنابلاری «حیدر بابایا سلام» منظومه سینه یازدیقی
مقدمه یازیر :

«کلیناً شهریار جمیع اثرلرین نظره آلماقلا بیر (کلاسیک و مرتجع) شاعر
ده گیل، بلکه حقیقتده بیر شاعر و واقعا شاعر دیر کی ده رین عاطفه لردن، رقیق احساسلاردان
دولو ، سؤز و طبیعی و تکلف سیزدیر . توصیفی سبک قابیلینده نظامی نین اینجه ،
باریک تخیلی ، سعدی و حافظ دیلینین فاخر جامه سینه مالک اولدوغو حالدا فیکر،
مضمون و احساس و تأثر جهتیندن اؤزونه مخصوص و مستقل شیوه سی واردیر (۲) .»
اگر ایران کلاسیک ادبیاتیندا باشقا شاعر لر هره سی بیر ، یا ایکی شاهکاريله
شهره ته چاتیر سا شهریارین تک به تک اثرلری ، اونون آدین ایران ادب و فرهنگ
تاریخینده ابدیت ذیروه سینده ثبت ائتمه گه کفایت ائدیر .

شهریار تکجه «هدیان دل» - «تخت جمشید» - «افسانه شب» - «زیارت کمال
الملک» - «شب و علی» - «علی ای همای رحمت» - «ای وای مادرم» - «پیام به
انیشترین» - «حیدر بابایا سلام» و «سهندیه» شاعری ده گیل .

۱- قسمی از نامه استاد سید محمد علی جمال زاده به هنرمند آذربایجانی بهرام عظیم زاده قره باغی -

ارسالی آقای رحیم رئیس نیا

۲- از مقدمه حیدر بابا سلام - دکتر منوچهر مرتضوی . چاپ کتابفروشی سعدی تبریز ۱۳۴۵

اشاغیدا قید اولان غزللرین هر بیر سی اؤز یئرینده پارلاق افتخارمدالی کیمی
اونون سینه سینده پار یلداییر .

ای شاخ گل که در پی گلچین دوانیم
ترانه جاودان:

این نیست مزد رنج من و باغبانیم
تو بمان و دگران:

از تو بگذشتم و بگذاشتم بادگران
رفتم از کوی تو لیکن عقب سر بگران
ای گل بشکر آنکه در این بوستان گلی
جمع و تفریق:

خوش دار خاطری ز خزان دیده بلبل
چه میکشم:

در وصل هم به شوق تو ای گل در آتشم
عاشق نمیشوی که بینی چه میکشم
آمدی جانم بقربانت ولی حالا چرا؟
حالا چرا؟:

بیوفا حالا که من افتاده ام از پا چرا؟
چو بستی در بروی من بگری صبر رو کردم
چو درمانم نبخشیدی بدرد خویش خو کردم
جوانی شمع ره کردم که جویم زندگانی را
نجستم زندگانی را و گم کردم جوانی را
نه وصلت دیده بودم کاشکی ای گل نه هجرانت
که جانم در جوانی سوخت ای جانم بقربانت
ای عسس گر شاد از این هستی که شب مستم گرفتی
دستگیری آسمان:

در راه زندگی:

دستم بدامانت:

دستگیری آسمان:

دختر گل فروش:

در کوچه باغات شمیران:

هر دم چو بلبلان بهاری صلا ی گل
دل شب است و بشمران سراغ باغ تو گیرم
که از زمین و گه از آسمان سراغ تو گیرم

- زندان زندگمی: تا هستم ای رفیق ندانی که کیستم
 روزی سراغ وقت من آئی که نیستم
 ساز صبا: بزن که سوز دل من به ساز میگوئی
 ز ساز دل چه شنیدی که باز میگوئی
 سه تار من: نالد بحال زار من امشب سه تار من
 این مایه تسلی شبهای تار من
 شب فراق تو: کجائی ای گل رویت بهار دیده من
 بهار بی گل روی تو خار دیده من
 شمشیر قلم: نالم از دست تو ای ناله که تأثیر نکردی
 گرچه او کرد دل از سنگ تو تقصیر نکردی
 شرم و عفت: نالدم پای که چند از پی یارم بدوانی
 من بدو میرسم اما تو که دیدن نتوانی
 غزال رمیده: نوشتم این غزل نغز با سواد دو دیده
 که بلکه رام غزل گردی ای غزال رمیده
 غزال غزل: امشب از دولت می دفع ملالی کردیم
 این هم از عمر شبی بود که حالی کردیم
 کودک و خزان: مادری بود و دختر و پسری
 پسرک از می محبت مست
 کنج ملال: خلوتی داریم و حالی با خیال خویشتن
 گرگذارمان فلک حالی به حال خویشتن
 گوهر فروش: یار و همسر نگرفتم که گرو بود سرم
 تو شدی مادر و من با همه پیری پسر
 گل پشت و رو ندارد: بارنگ و بویت ای گل، گل رنگ و بو ندارد
 با لغت آب حیوان آبی به جو ندارد

ملاط محبت : گاهى گر از ملاط محبت برانمت

دورى چنان نكن كه بشيون بخوانمت

ماه بر سرمهر : چه شد كه بار دگر ياد آشنا كردى

چه شد كه شيوه بيگانگى رها كردى

ماه سفر كرده : ماها تو سفر كردى و شب ماند و سياهى

نه مرغ شب از ناله من خفت و نه ماهى

مرغ بهشتى : شبى را با من اى ماه سحرخيزان سحر كردى

سحر چون آفتاب از آشيان من سفر كردى

ناله ناكلمى : برو اى ترك كه ترك تو ستمگر كردم

حيف از آن عمر كه در پاى تو من سر كردم

فى محزون : نالد بحال زار من امشب سه تار من

اين مایه تسلى شبهاى تار من

وداع جوانى : جوانى حسرتا با من وداع جاودانى كرد

وداع جاودانى حسرتا با من جوانى كرد

يك شب با قمر : از كورى چشم فلک امشب قمر اينجاست

آرى قمر امشب بخدا تا سحر اينجاست

ياران دغل : گر من از عشق غزالى غزلى ساختم

شيوه تازه‌ئى از مبتذلى ساختم

بير كلام دتمك اولار شهر يار فارس ادبيات داغلار ينين ان اوجا سون ذيره سى

و تورك ادبياتنين ان بؤيوك ، اولو شاعرى دير .

اوستاد مهرداد اوستا شهر يارين شعرار ينين كميت و كيفيننده دئير : «دفعه لر

نظر يمه گليب كى اكر قرار اولا شهر يارين سئچيلميش ، نظير سيزا شعارى انتخاب

اولوب ، بير مجلده توپلانا بئله بير كتاب بير كامل ديوان اولاجاق . چون كى شهر يار

۷۰-۸۰ مین بیته یاخین شعر یازیب و حداقل ۲۰ مین بیته سئچیلیمیش و «برگزیده»
شعر دیر کی حتی تاریخ بویو آزاراق شاعر بو حده چاتیمدیر .

(روزنامه کیهان شماره ۱۳۴۳۶ - ۱۳ مهرماه ۱۳۶۷)

شهریارین ان بویوک خصوصیتلریندن و اونون شعرلرینه حلاوت و ثرن ،
باغ ، پیی کیمی اوره کلره یاییلان عامل اونون موسیقی عالمینه دهرین وقوفی دیر .
ایران و آذربایجان موسیقی موغاملاری شهریارین فارسجا و تورک دیلینده
یازدیغی اثرلرده ترنم ائدیر .

شهریار بیر سازلی شاعر ایدی .

اوتام صورتده بوتون موغاملارا و اونلارین ردیفلری و گوشه لری ایله تانیش
ایدی . او ایلار بویو سه تار ایله گئجه - گوندوز رازونیا ائدیب و اؤزدویغولارینی
سه تار واسطه سیله ترنم ائتمیشدیر . او «دؤگونمه - سؤیونمه» شعرینده دئیر :

قارداش! کؤزوم آختارما دا قوی بیر سنی تاپسین
عشقیم ، طلیسیم داغلاری فرهاد کیمی چاپسین
دوشمن وار ایسه امجه گینی تندیره یاپسین
حسرت قالالی بیز سیزه بیر قرن یاریم دیر
اغلار کؤزومون شاهیدی ، شعریم ، سه تاریخ دیر

شهریار بیر موسیقی شناس شاعر اولدوغونا گؤره بوتون موغاملارین و
اونلارین ردیفلرینده ، گوشه لرینده دویولان احوال ، روحیه لری دوشونور و بو
دوشونجه لره ، اساسلاراق بعضاً شعرلرینی - موسیقی دلی ایله افاده ائدیر .

من «عشیران» اوخوسام ، پنجه «عراق» اوسته گزه

گؤزه لیم «تورک» اولالی ، ترک «حجاز» ائیله میسن

او «ناز ائیله میسن» شعرینده «عشیران» ، «عراق» ، «تورک» ، «حجاز»

گوشه لریندن عاید اولان دویغولاری دوشونره کک ، اونلاردان ابهام ، اشاره ، استعاره
صورتده استفاده ائدیر . و اگسر بیر شاعر یا خود عادی آدم ساز دیلینی و اشاره

اولونان موغام گوشه‌لرینده دویولان احوال ، روحیه‌لری درک ائتمه‌سه شهریارین او بیت ده گتیردیگی افاده‌نی دوشونمه‌یه جکدیر .

بورادا «بختیار وهاب زاده» نین قیمتلی سؤزو ، ناپشیریغی جانلانیر . اودئیر : «هرشاعر موسیقی دیلینی و موسیقی دویغولاریندان عاید اولان دوشونجه‌لری ئویره‌نیب ، بیلمه‌لی دیر . ائله‌جه‌ده هر چاغی چی ، بسته‌کار و مغنی‌ده شعر و ادبیات بیلمه‌لی دیر . یوخسا هر ایکی صنیف اؤز ایشینده آخساق قالا جاکدیر .»

اؤلمز شهریاردا عومور بویو بو ایکی هنردن تام صورتده - فایده‌لانیب . هم شعرده ، هم ده موسیقی‌ده ان اوجا ذیره‌یه یو کسلمیشدیر .

شهریار «قافقالی قارداشلار لاگوروش» شعرینده یازیر .

او خوروق بیز سیزین ترانه‌لری

یادگار عمرلردن ، ایللردن

باکی نین سؤز سووی حکایه‌لری

دوشمز ایللر دورونجا دیللردن

سازیمین غملی سیملرینده منیم

باکی نین باشقا بیر ترانه‌سی وار

سینه‌مین دار خرابه‌سینده درین

بو جواهرلرین خزانه‌سی وار

بئله‌لیک‌له ، شهریار بعضاً دردینی ، آرزولارینی سه‌تار واسطه‌سیله سوبله‌مک

ایسته‌بیر .

شهریار موسیقی دویغولاریندان اؤز شعرلرینده ایهام ، استعاره و اشاره صورتده فایده‌لانیماقدان باشقایا ائدیغی فارس و آذربایجان دیلینده شعرلری نین صنعت قورولوشوندا اولناردان استفاده ائدیب . او بیلیردی کی عروض ، هجا و سربست شعرلرینده یا خودهانسسی عنواندا یار ائدیغی شعرلرینده ، هانسی شعر صنعتیندن و او

صنعت‌ده لازم اولان هانسی آهنگیندن استفاده ائتمه‌لی دیر .

بوناکۆره اونون شعرلرینی اوخویان اوخوجولار اۆزلری موسیقی شناس اولمادان اونون شعرلرینده حافظین غزللری کیمی چوخ رندانه حالدا و اسنادانه صورتده ترنم ائدیلیمیش موسیقی نی ائشیدیرلر .

شهریارین بوتون شعرلرینده «حافظ»، «مولوی» نین موسیقیلی شعرلری کیمی، موسیقی نین سحرکار نغمه‌لری سسله نیر . بئله کی موسیقی شناسلیق شهریارین شعر لری نین ابدی لشمه گینه بؤیوک عامل اولموشدور .

او بیرگون دئمیشدی «موسیقی سیز شعر ، شعر دیل» .

شهریار نئچه ایل بوندان اول بعضی فارس شاعر جیغالارا و سربست شعرین قورولوشونو دوشونمه‌ین آداملارا ، کی ادعا ائدیردیلر « شهریار » کوهنه لیک دایره سینده دوستاق اولوب و شعرنو دییه بیلمزو یا بئنی لیگی قبول ائتمیر «اونلارین پوچ ادعالارینی «سهندیه» ، «ای وای مادرم» و «انیشتین» شعرلریله رد ائدیر . و بو شعرلری ائله موسیقی ریتملری له یارادیر کی اونلاری اوخویوب یا دینله‌ین اؤزونو دهرین معنالی سمفونیک موسیقی دونیاسیندا حس ائدیر .

شهریار بعضی شعرلرینده سؤزلرینی دهرین ایهام، استعاره و اشاره پرده سینده گیزلتمه‌یه گۆره موغاملاردان و اونلارین گوشه و ردیف لریندن یاردیم آلیر .

او سالی شاعریمیز «خازن روحونا تقدیم» شعرینده موغملارین و اونلارین ردیف و گوشه لرینده جانلانان دوغولاردان چوخ ماهرانه استفاده ائدهرک موسیقی پرده‌لری دالی سیندا دردینی و آرزوسونو بئله ایفاده ائدیر :

سیز یلدار سینه‌مین سازی « در آمد » ائیلهرم « شوری »

« چوبانیم » سن ده « سلمک » له سیز یلدات تار طنبوری

« حسینی » کا کلین « عذاری » گمتدی ، نظمی اولموش نثر

چاغیر « شهناز » بینی ، منظوم ائدهرک بو شعر مثنوی

«شکسته» قدی «آذربایجان»، «دلکش» له قیلسون «راست»

«عراقی» «راک» دن اندیر «فروز» داباغلا «ماهوری»

چال اول «چارگاه» ده «زابل» «مخالف» وارسا «مغلوب» ائت

«حصار» ایچره داریخدیم، قوی دارا چکسینله «منصوری»

سازوندا سیملرین اول تار زولفون تکک اولوب ناجور

داراق مضرابه جور ائت، بلکه جور ائتسین بونا جوری

سبزیلدات «دشتی» و «سارنگک»، «تورک افشارینی» نی ده

«بیات کوردی» چال، سون «اصفهان» کوک ائله ستوری

«رهاب» ایله، «نوا» دن پنجه قوی «راس پنجگاه» اوسته

مرکب خوان «اندیر محشر» قوی اسرافیل چالا صوری

«قارا باغ» بيم چخیب الدن «سه گاهیم» قوی «یتیم» اولسون

ایگیت لر یوردوسا بیرگون گورولدار طبل شیپوری

«همایون» دستگاه اولسان، سازیندا «شهریار» یاد ائت

کی ملت شاعری صافی بیزه یازمیش بو دستوری (۱)

شهریارین بو شعرینده آدآ پاریلان موغاملار و اونلارین ردیف و گوشه لریندن عاید اولان دوغودوشونجه لرینی بیلمه یین بیر کیمسه، شاعرین سؤزونو باشادوشمه یه چکدیر. شهریار موسیقی یه وورغون اولدوغو ناگوره آیلار، ایلر مرحوم استاد صبا، استاد ابوالحسن خان اقبال آذر، استاد محمد حسن عذاری، قمرالملوک وزیری ایله همدم اولوب و اونلارین بعضی لری نین و فاتینا شعرا یله مرثیه ده یازیدیر. (۲)

(۱) - بیر پارا صاحب نظر شخصیتلرین دئدیگینه گوره شهریار بو شعری ملت شاعری خازنه اتحاف ائدیدیر.

(۲) - شهریار بیر سازلی شاعر عنوانینده یازیلان سؤزلرده منوچهر عزیزینین ال یازماسیدن فایدا لانیتمیشام «شمشک»

شهریارین «حیدر بابا یا سلام» منظومه‌سی اوزانلارین، عاشیق‌لارین، مغنی‌لرین، ناقال‌لارین سینه ازبری اولوب اونلارین قوپوزلارینین نثللرینده، سازلارینین سیملرینده ائل - اوبا آراسی دیلدن دیله دولانیر .

اوستاد یحیی شیدا دؤدیگی کیمی : «شهریار فارس شعرینده رقیب سبز ، تورک شعرینده کم نظیر ایدی» .

شهریارین دیوانی ایران ادبیاتیندا ذروه لر ذروه سینده گؤر کملی یثر تو تو بدور . اوستاد اوستا یازدیگی کیمی : «دوزدور کی شهریارین غزلی ، کاملا غزل دیر ولی اونلارین چوخو کئچمیشلرین غزللریندن فرقلی دیر . غزل و قصیده اوستادلارینین بؤبوک لریندن بیر اوستاد امیری فیروز کوهی دی ، اونون اوستادلیقیندا سؤزبوخ ، واقعاً اوستون اوستاد دیر ولی او تازدلیک و جهش کی شهریارین غزینده وار نه امیری نین و نه ده رهی معیری نین غزللرینده که هر ایکسی روزگاریمیزین ان مهم غزل سرالارینان دیرلار ، گورونمور» .

(کیهان فرهنگی سال پنجم شماره ۶ شهریور ۱۳۶۷)

معاصر شاعر حمید سبزواری اوستاد شهریارین ادبی مقامی حقیقده یازیر : «من هرگز اینانمیرام کسی شهریار بیزیم آرامیزدان گئدیدییر . اوستاد همیشه بیزیم سیرامیزدا اولاجاق ، مگر شهریار خاطر لردن اونودولارمی ؟ شهریار اولمه‌یب و همیشه لیک دیری قالا جاق .

شهریار ایندی بیزیم آرامیزدان گئدیسه ده ، بیر گنجینه یادگار قوبوب کی تا قیام قیامت قالا جاق دیر .»

(اطلاعات آذربایجان - پنجشنبه ۳۱ شهریور ۱۳۶۷)

شهریار غم ، غصه ، درد هجران شاعری دیر .

شهریار اولدوز لو گئجه لرین آغلار گؤزودور ،

شهریار دردین ، المین اؤزودور .

«بهجت آباد خاطره‌سی» اونون اوره ک سؤزودور .

اولدوز سایاراق گوزله‌میشم هر گئجه یاری
 گئج گلمه‌ده‌دیر یار ، ینه اولموش گئجه یاری
 یاتمیش‌هامی بیر آلاه او یاقدیر ، داها بیرمن
 مندن آشاغی کیمسه یوخ ، اونداندا یوخاری
 قورخوم بودو یار گلمیه بیردن یاریلا صبح
 باغیریم یاریلیر صبحیم آچیلماسنی تاری
 عشقین کسی قراریندا وفا قالمیاجامیش
 بیلمم کی طبیعت نیه قویموش بو قراری
 اولدوم قره‌گون آیریلالی او ساری تئلدن
 بونجاق قارا گونلردی ائدن رنگیمی ساری
 ازبس منی یارپاق کیمی هجرانلا سارالیدیب
 باخسام اوزینه سانکی قیزیل گولدی قیزاری
 گؤز یاشلاری هریشدن آخار سا بنی توشلار
 دریابه باخار بللی دی چایلارین آخاری
 عشقی واریدی شهر یارین گوللی ، چیچکلی
 افسوس که قضا ووردی خزان اولدی بهاری

شهر یارین لطیف روحو ، ته‌نیک اوره‌ئی بی نه قدهر بؤبوک ، نه قدهر
 گئیشدیر کی روزگارین رنج و درد و عذابین رضایتله آلتیشلاییر . « آذربایجان
 گؤزله‌لی » شعرینده عزت و مناعتله یازیر :

چوخلار اینجیکدی که سن اونلارا ناز ائیله‌میسن
 منده اینجیک که منیم ناریمسی آر ائیله‌میسن

هر باخیشدا چالیسان کبیریگی مضراب کیمی
بیر قولاق وئر بو سینیق کؤنلو نه ساز ائیلهمیسن

سن گون اول قوی غمیمیز داغدا قارا ولسون اریسین
منیم آنجاق ایشیمی سوز و گداز ائیلهمیسن

سینه بیر دشت مغاندیر قوزو یان - یانه یاتیب
منیم آغلار گؤزومو اوردا آراز ائیلهمیسن

بو گؤزه للیک که جهاندا سنه وئر میش تانری
هر قدر ناز ائله سن ، ائیله که آز ائیلهمیسن

شهریار داردا قالیب داغدا داشا دالدالانیب
اؤزون انصاف ائله محمودی ایاز ائیلهمیسن

بئله لیکله شهریار عومور بویو سوز و گداز ایچینده آلیشیب ، یانیب ، غم
هر یانین باسیب ، غصه ، کدره اونو چولقالاییبیر .

شهریار اؤزونون آغیر ، دؤزولمز ، فلاکتلی یاشایشین یازدیغی گؤزه ل طنز
شعرینده «غم باسدی قلیانیمی» اثرینده آیدین تصویر ائدیر :

قیشین قره قئیدی آلیب منیم جانیمی
خورتدان دییب قوجالیق کسیب منیم یانیمی

بو سیگاردا زهلی تک دوشوب منیم جانیمما
دوداق - دوداقه قویوب سورور منیم قانیمی

سازاق سازین قوراراق، قولاقدی سانکی بورور
چکیدی ایلیگیمیسی ، قیرپدی قیطانیمی

ینه قیشین قوشونی ، پاییز مارشین چالاراق
کردیده وارسا بیچهر لاله می ، ریحانیمی

قوی چالخاسین بیزی بو زمانه نئهره کیمی
منیم سودوم چورویوب ، تورشاتسین عیرانیمی

دئهر دلیم ، قلمیم ، ایشدن سالان منی ده
ایشدن سالیب ایتیریب پاک آدیمی ، سانیمی

حیدربابا یولو تک ، یول باغلانیب اوزومه
آوچی فلک اوولایب سورویله جئیرانیمی

اثلدن منی قوجالیق ، آزقین سالیب ، سالاجاق
ایتیردی تبریزی می ، اودوزدی تهرانی می

نه دیز وارکی سورونوم، نه اوز وارکی قایدیم
نه یوک قالیب ، نه یابی ، سویوبلار کروانیمی

شهریار حیاتیندا ، تبریزده ، تهراندا، کاشاندا خوش گونه حسرت قالمیشدی.
بیر پارا یار ، یولدش ، دوستلار، یاخینلار و فاسیز چیخیب شهریارین ایپک دن نازک
اوره یثنی سیخدی لار . یاخینلاری اونو قیرا خدا قویوب ، اوره ک یاندیرانلاری
اوزا قدا قالدیلار ! بئله کی دیر :

یاخینلاریم قویدو منی قیرا قدا

یانانلاریم قالدی مندن اوزا قدا

اثل یابلا خدا، اوزوم قالدیم قیشلا قدا

ایتیردی لر خدمتمین امه گین

قدرین بیلین اثل - آرخانین کومه گین

شهریار بو چتین ، دۆزولمز احوالاتنی «قاچاق نبی» اثرینده قلمه آلیب حیات
 قفسین سیندیرماق ، قوشلارا قوشولوب اوچماق آرزیلاییر .

دور قفس قاپوسین بیر آچاق نبی

قوشولاق قوشلارا بیر اوچاق نبی

وطنداشلارین رفتاری شاعرین اوره گین درده سالیب ، باغرینی ده لیر .

دئدین بس وطنده ، سابق وطندی

گۆردون کی دوستون بوخ ، هپسی دوشمندی

وطندن قالان بیر قوری کۆشن دی

اونداندا واز کئچماق ، ال چماق نبی

بیر کسون قالماییب ، یار و یولداشدا

قالسادا فایشادیر ، قالماز اویناشدا

گنجهلی آچمالی ، بو داغ بو داشدا

زندانی قازمیشام ، دور قاچاق نبی

وطندن دویموشام ، منی قیناما

دور گنده ک بو خلقی آرتیق سیناما

دور گۆروم ! بو آغاج بنزیر آناما

تئلیندن قوی قیریم بیر ساچاق نبی

هارالی اولمالی ، بئله بیلمه دیک

قالنلارین لکه سین سیله بیلمه دیک

بیزده بیر بو یانا گلّه بیلمه دیک

آرازین سویوندان بیر ایچاق نبی

غریب شهریار !

هه ! آداما اؤز شهرینده ، اؤز وطنینده غریب قالماق ، غریب یاشاماق چوخ

چتین دیر .

شهریار تهراند ، کاشاندا ، تبریزده ، خشکناهدا ، شنگیل آوادا غریب قالدی ،

غریب یاشادی و بو اونا حیات بو یورددا اولدو ، غم اولدو ، کده اولدو . آرازدا اونا یاز

اولمادی ، آرازدا اونا ده یاز اولمادی ، آرازین سویوندان ایچمک ، آرازین سویوندان

کچمک اونا ال چاتماز آرزوی اولدو ، نیسگیل اولدو ، نیاز اولدو .

شهریار اوتای - بوتای قیل و قالینا باخمایاراق وطن عشقیله اودلانان

اوره کدن مشهور :

ایگیدلر یوردی قفقازیم سنه مندن سلام اولسون

سنین عشقوندن ایراندا هله صبری تالان واردیر

شهرینده یازیر :

آنام تبریز منه گهواره ده سویلردی یاوروم بیل

سنین قالمیش اوتایدا ، خالی ، تئلی بیر خالان واردیر

اونی بیزدن آیردی روزگارین ساز ناسازی

اونونچون سیزلارام هر یترده گؤرسم سازچالان واردیر

آراز دوشمان الینده بیر قلینج تک اورتانی کسدی

اونون ائولادی وارسا ، بیل سنی یاده سالان واردیر

اوگون کی «راحمین» مکتوبی گلدی ، چاندی باخدیم کی

آنام قانیله قلبی چیرپینانلاردان قالان واردیر

داها حیدربابانین نعره سین قایتارمادان گؤردوم

او تایدی سینهلرده سانکی مین لر ساوالان واردیر

اؤره گ قانیله منده یازدیم آی نازلی آنام قفقاز

سنین ده شهریارین تک بو تایدی بیر بالان واردیر

شهریار «آنام تبریز» ، «آنام قفقاز» ی عنوان اتمکله آیدینجا بیلدیریر ، وطن عشقینده یانانلارا ، وطن دردیله اودلانلارا ، عشق و وفا اهلینه «اوتای» ، «بوتای» یوخدور . محبت عالمینده اوره کله بیر اودلایانار ، بیر اودلایشار . اوتای ، بوتای کفر اهلینین الینده آیریلیق یاراتماقا بهانه دیر :

شهریار بیر وطن پرور و طنداش کیمی مملکتین ، ملتین قسایغیسیندا قالب متجاوز ابرقدرتله هر طرفدن یوردونا باسقین کتیره ن زمان «قارانلیق گمجه لر» شعرینده اونلاری شیطان چهره سینده تصویر ائدیب یازیر :

آمان آلاه ینه شیطان گلیب ایمان آپارا
 قورویون ، قومایون ایمانوزی شیطان آپارا
 باخماییب گؤز یاشینا ، «انگلیس» ال قاتدی بیزه
 گورورهم «روس» دا آرزدان کئچیر ایران آپارا !
 بو قارانلیق گمجه لرده قاپیمیز پیس دو گولور
 نه بیلیم ، بلکه اجل دیر ، دایانیب جان آپارا

شهریار قوندارما یتر بولگوسونه ، داغلار ، چایلار آیشماسینا اعتنا ائتمه ییب معتقد دیر :

آتوم عصرینده اختلافلار قالانماز
 بیر قانون اولماسا ، دنیا دولانماز

شهریار انسانلارا ، انسانلیقا لایق حکومت آرزویلا ییر :

انسانلاریق ، انسانلیغی خوشلایتن
 بیسر ملتیک بیسر لشمه یسه باشلایتن
 بو خان - خانلیق حکومتین بوشلایتن
 بوگون گره کک بشر اولسون بیسر ملت
 بیسر ملته اولارمی ؟ یوز حکومت !

شهریار بو محبت اوئلکه سین ، شاعرار ، عارفلر دیاری ، عشق مولکو ، وفا
 و صفا حکومتی نی ، حق و عدالت حاکمیتین « سهندیه » شهرینده گوزهل - گوزهل
 تصویر ائدیپ «مدینه فاضله شهریاری» نی توصیف ائدیر :

« ... اوردا قاردا یاغار ، آمما داها گوللر سولا بیلمز
 بو طبیعت او طراوتده محال دیر ، اول بیلمز
 عمر پیمانہ سی اوردا دولا بیلمز
 او افقلرده باخارسان ، نه ده نیزلر ، نه بوغازلار
 نه پری لر کیمی قوو قوشلاری اوچماقدا ، نه قازلار ،
 گولده چیممکده نه قیزلار .
 بالیق اولدوز کیمی گوللرده ، ده نیزلرده پاریلدار
 آبشار مرواریسین سئل کیمی توکدو کده خاریلدار
 یئل کوشولدار ، سو شاریلدار . »
 ...

« گنجہار اوردا گوموشدندی ، قیزیلداندی گونوزلر
 نه زمرد کیمی باغلاردی ، نه مرمر کیمی دوزلر ... »

نە سارى تىللى اينىكلەر ، نە آلاگۆزلى اؤكوزلر
 آى نىجە ، آى كىمى اوزلر !
 نە ماراقلار كە آيىق گۆزلرە رۇيادى دىيرىسن
 نە شافاقلار كە دەرىن باخمادا دريادى دىيرىسن
 اويدوران جنت مأوادى دىيرىسن »

...

اوردادير شعر و موزىك منبى سرچشمەدى قاينار
 نە پرىلر كىمى فواره دن افشان اولوب اوينار
 شاعر آنجاق اونو آنلار
 دولو مەتاب كىمى استخردى فواره لرى ايله
 ملكه اوردا چىمىر آى كىمى مەبارە لرى ايله
 گوللى گوشواره لرى ايله . »

...

« شعر و موسيقى شاباش اولمادا افشاندى پرىشان
 سانكى آغ شاهىدى اولماقدا گلېن باشىنە افشان
 نە گلېنلر كە نە انلىكك اوزه سورتلرە ، نە كىر شان ! »

...

« شاعرىن ذوقى نە افسونلى ، نە افسانە لى باغلار
 آى نە باغلار كە الف لىلى دە ، افسانە دە باغلار
 اود ياخىب داغلارى داغلار !
 گول گولرسە ، بولاغ آغلار . »

...

« شاعرىن عالمى اۆلمز ، اونا عالمده زوال بوخ

آرزویار اوردا نه خاطر له یه امکاندی ، محال یوخ
 باغ جنت کیمی اوردا بو حرام دیر ، بو حلال یوخ
 او محبتده ملال یوخ
 اوردا حال دیر ، داما قال یوخ . «
 (سهندیه)

شهریار امین دیر کی بیرگون ساغ - سول فاتحه سی اوخوناجاق ، ملتار ال
 بیر ، دیل بیر اولوب ظولمون کو کون قاریب، عشق و وفا اولکه سینده مهر و محبت،
 صدق و صفا دولتین قوراجاقلار .

بیرگون اولی کی فاتحه بیز ساغ - سولا وئرریک
 دنیا هامی بیر ملت اولوب قول - قول وئرریک
 دشمنده محبت ناپا ، بیزلر یولا وئرریک !
 قارداش اوزونه حسرت اولوب چکیم اوگون آه
 خلقی اودا یانسدیرماغا بیر تک قالی آلاه

و آياقلارینا ساریلمیش سارماشیق کیمی «قانون و مقرراتی» پوزماق ایسته بیر .
 بو «قوخموش تمدنون» قانونلارین سیندیرماق آرزویار .

«تمدنون» قانونلاری قوخیوب
 داخی هامی اونون الین اوخیوب
 سرحدلری تور آتان تک توخیوب
 سالیب خلقی کور قوش کیمی قفسه
 سینته لرده یئر قالمایب نفسه !

شهریار بئله ليكله بالانچي «تمدونو» و تمدونچيلري رسوا ائديب و تمدن آدينا
 خلقيميزه قفس توخويوب ، ملتى كورقوش كيمي قنسهده ساخلايانلارا حمله ائدير و
 گوزهل طنزلى «صنعتى مملكت» آدلى شعرينده «تمدن دروازه» لرينه حاقلان ملتين
 اسفلى سيماسين تصوير ائدير :

دشمن بي-زه ديشلرينسى قيچيردير
 كورپه كيمي بئليميزى قاجيردير
 خمير كيمي آياخلايب آچيردير
 بهله بويورت ، ياپيربىزى تنديره
 ارتسور آما اينانميرام سينديره
 دينى - ده بى آلب بيزدن تونلهدى
 دهده لرى خسوس كيمي دنلهدى
 اوشاقداكى بيلمزوطن ، دين نهدى
 اوشاقلارى حمال ائديب ايشلهدير
 چينى قابى سينديروبن پيشلهدير
 ايندى گره ك امريكادان دهن گله
 چوره ك گئده ، فرانسادان پن گله
 دهن - دوشوموزسوئد - نروژدن گله
 گلمهسه بيرگون آجئميزدان اؤلك
 قاپيش-قاپيش بيرچوره كى مين بؤلك

منت قويور اؤلكه اولوب صنعتى
 سكتهدى، سىلدى، سرطان، سووقتى
 اتلر اولموش آت اتى يا ايت اتى

دو نموش اتین ایگسی باشی چاتلادیر

قارنیمیزی قاووخ کیمی پاتلادیر

هی بورس آچیر، هی سمینار-سندیکا

مونتازیندا آدین قویوب فابریکا

ده میر- دو مورمارک انگلیس- آمریکا

گۆز باخدیقجا، هی ماشین دیر، هی گاراژ

آما دیدده جیبیم دولو، قارنیم آژ

شهریار «اوتایدان گلنه» شعرینده مللی حق سیز لیکه رژیمی نین ماهیتینی آچیب

آغار دیر :

آدین نه قویسا قویوب ، شیطان اصل دیر بو گئنده

«سادیسمی» وار، نه سنه رحمی وار اونون، نه منه

اجنه تکک تمیز انسانلاری کسب ، بیچدی

بیزیم جزیره میزی ، قسویدو خالی از سکنه

او آلاهیمن دانیب ، اؤز نفسینه ترحمی یوخ

دئسن ده بو نه دی او غلوم ؟ دئیهر «عمی سنه نه» !

شهریار مشهور شاطر اوغلان شعرینده یازیر :

باغچامیز فاسد اولوب بیر گول اکر سن آچماز

یثری داشلیقدی گره که توپراغی غربیلنسین

بو گیجللمه دن ای چرخ فلک سنده یورول
 بو حیاسیز گونه گوزلر نه قدر زیلنسن
 لعنت او باد خزانه کی نظامی باغی نین
 بیر یاوا گولبه سری قویمادی کاکلنسن
 ادعاسی بوش اولان طبل تهی پر بادون
 نیله مک زورنا چینون بورنودا قوی یئلنسن
 تهرانون غیرتی یوخ شهر یاری ساخلاماقا
 قاچمیشام تبریزه تا یاخشی یامان بلنسن

شهریار اؤزونو خلقتیمیزه سمبول توتاراق «سلیمان رستم» ادلی شعر قارداشینا
 یازدیغی مکتوبدا دیر :

من اؤلموشم ، آغلایان یوخ
 گوزلریمی باغلیان یوخ
 بیر اود یاخیب داغلیان یوخ
 سویوق بیزی کیریدیدی
 ساختا بیزی قورودوبدی

قیرخ ایلدی کی دوستاغام من
 قارالار ایچره آغام من
 دیرسن بس کی ساغام من
 باغیرماقدان ایش قورتولوب
 بوغاز باغیرساق بیرتیلیب

شهریار ملتیمیزین ان بؤیوک اوره که یاراسینا ال قویاراق یازیر :

نفتیمیزی باسدیریرلار

ملتیه قان قوسدورورلار

بیر عده یسه قیسدیریرلار

قالان قالیر آج به سوسوز

جوان ایسه آجدی - سوسوز

بیز ملتین وار هاراسی

هاردان ساغالسین یاراسی

اؤز شیطانسی ، اؤز بالاسی

اونا دئییر : قاچ چاپاری

بونا دئییر : وورشکاری

قورخوم بودو اویون اولا

ملت ینه قویون اولا

کیمدی بیزه بویون اولا

کی قوردی بیز قووا بیلک

قوردون شررین سووا بیلک

آما شهریار اوره گینین دهرینلیگینده خالقینی یاخشی تانیر ، ائل گوجونه

اینانیر ، نهجه کی «کرج خاطره سینده علی آقا» نی سمبول دوتاراق یازیر :

سن «علی» یاخشی بو داغدا اوتوراق ائیله میسن
 شهری، دنیانی «علی ع» تک سه طلاق ائیله میسن
 غیرتین داغ کیمی دی - داغ داغا البت دایانار
 سنده داغلار کیمی ، داغلاری دایاق ائیله میسن
 بیر غرور وار بو فاغیر خلقده ، بیر استغناء
 سانکی فرعون لرین قصرینی لاغ ائیله میسن

شهریار بیلیر کی بو فاغیر خلقین تک به تکینده عظمتلی بیر غرور، هوندور
 بیر غیرت وار کی اگر داغلار کیمی بیر - بیرینه سویکنسه فرعونلارین قصیرلرین
 داغیدیب اوز پالچیق - سوواق ائولرینی گوللو - چیچکلی ، صفالی - گونشلی آغ
 اوتاق ایلله جکدیر .

شهریار ۱۳۵۷ ینجی ایلین بحرانی گونلرینده، اوندا کی غدار طاغوت رژیم
 خزهل کیمی انسانلاری یشره توکوب هر «الله اکبر» سسی چیخان بوغازا یوزلر سونگو
 یاغدیریب ، گمجه - گوندوز حیوانلارین ایستی - ایستی قانلاریله وطن چهره سینه
 خضاب چکیردی ، خلقین انقلابی ، جوشقون حرکاتین نظره آلاراق زمان سسین
 ائشیدیر و «زمان سسی» شعرین یازیر :

صبح اولدی هر طرفدن اوجالدی اذان سسی
 گویا گلیر ملائکه لردن قران سسی
 بیر سسی تاپانمیرام اونا بنزه ، قویون دیم
 بنزه بونا اگر ائشیدیلسییدی جان سسی

آخر زماندی بیر قولاق آس عرشى تیره دیر
 ملت لرین هارای مددی ، ال امان سسی
 انسان خزانى دیر تو کولور جان خزهل کیمی
 ساز تک خزهل یاغاندا سیزیلدار خزان سسی
 قیرخ ایلدی دوستاغام ، قالا بیلمز او یاغلی سس
 یاغ سیز سادا قبول ائله مندن یاوان سسی
 منده سسیم اوجالسا گره ک دیر یامان دئیم
 ملت آجیقلى دی ، اوجالیدی یامان سسی
 دولدور نواره قوی قالا ، بیرگون بو کؤرپه لر
 آقیشلاسینلا ذوق ایله بیزدن قبالان سسی

شهریار و انقلاب .

شهریار ایرانین اسلامی انقلابینا بیر مؤمن، معتقد، متعهد شاعر کیمی اؤره ک
 یان دیریب ، اوره ک باغلا بیدیر . او هر یئرده جماعته قوغوشوب، خلقین جوشغون
 انقلابی حرکاتیندان الهام آلیر . شعرى، شاعر لیگی انقلاب یولوندا ایشلمک ایسته ییر .
 شهریار بیر مصاحبه سینده دیر :

« شعرى که بیز دیریک فیراغت زمانینین شعرى دیر، او زمان کی اعصاب
 راحت دیر ، بئله شعرین وزنى ، قافیه سى ، لطایفی وار ، آما انقلاب شعرى خلقین
 آغزیندان چیخان شعارلار دیر ، یعنی شعرین حقیقتی او کلام دیر کی اوره ک دن
 چیخیب اوره کده یئر سالا . »
 «... جوانلاریمیز اگر اسلاملا آشنا اولسالار بيله جک کسى انسان گره ک
 اؤز انسانیتینده قالا ، بیر ایده ئولوژی کی آدمی انسانیت دن چیخاردا و بیریر تیجی
 حیوانا چئویره نئجه خاطر جمع لیک یاراداجاقدیر؟ . »

(انقلاب در شعر شهريار کتابچندان) .

شهريار اؤزوده بير عمر انسانيت داليجا قاچيب «انسان» ديله ييبدير :

آرزي گؤز قاليمشديم اؤز آنا يوردوم وطنه

«ياندى قيندى» وئرير ايندى آنا يوردوم دامنه

حيوانات قصهسى دير دنيا « كليله - دمنه »

تا كيم آخيردا بير آز قووزايب انسان اولاجاق

آزي انساندا اولورسا ، چوخو حيوان قالاچاق

«باخ نه حرمت وار اونون اؤز دئيميشى توکک پاباغيندا

شهريارين قاچي اگميش باشى دورموش قاباغيندا

باشينا ساوريلان اينجى ، چاربيق اولموش آياغيندا

وحى دير شعرى ، ملكك لردى بيجيلدير قولاغيندا

آيه لرديردوداغيندا . »

«سهنديه»

شهريار اوشاقلیق چاغيندان اسلام و قرآنلا آشنا اولوب و بوتون عؤمرونده

دينى و مذهبى اعتقادتيندا ثابت قدم قاليمشدى. شهريار «دادلى سؤزلر» شعرينده يازير:

اسلام اوياندى خلقى ، باشين قووزايان قاچير

شيطان باجارمادى كنى ياتانلار اويانماسين

خلقين گؤزون اؤياردى شاهين مير غضبارى

قوى بير اؤيولسون اؤرگؤزو تاگؤز اويانماسين

هر رنگى آت ، فقط بويان الله بسوياغينا

هر آلدان بوياقلارا قلوبن بويانماسين

تبلغ او پایده گره کت اولسون کی ، مدعی
 بیر نقطه سینده ضعفینه بارماق قوبانماسین
 الفاظی محکم ائتمه لی ، معنای چوخ لطیف
 سؤزلر گره کت سوغان دیسا دیرناق سویانماسین
 آما گنججه نامازدا قیلیرسان یواشجا قیل
 قوی زحمت ایله هوشلانان اولسا اویانماسین
 آغزیندا ، دادلی سؤزلریوی سنده شهریار
 ائيله پیشیر کی خلق داریندان دویانماسین

شهریار شاعرین ان بؤیوک رساله تینی خلقینه، ائلینه، اوباسینا، وطنینه، انسانا
 و انسانیه ته خدمت ائتمکده بیلیر. شهریار ایرانین اسلامی انقلابیندان سونرا دلسوز،
 اوره کت یانديران آتاکیمی مملکتدن سورگون گئدنلری، آنا یوردوندان اوزاق دوشنلری
 وطنه چاغیریر .

وطندن آیری دوشن ائولادیم ، قایت وطنه
 قایت کی گؤز یولا تیکمیش آنان قایتدی سنه
 آنان سنی ایتیریب ، آختاریب یینه تاپدی
 دیر : «بالا ساییق اول تاپدیغین ایتیرمه یینه»
 جواهری ایتین دردینسی ، کیمه دییه سن
 یینه تاپیلسا دیین بس ، جواهری ایتنه
 خزاندا او قارا یئل بولبوله دئدی «قوی گئت!»
 گول ایله قالدی گوروش، اولمه سک، گوی اوت بیتنه
 گوی اوت بیتیب، گول آجیب، یاز گلیب، اوخور قاز الاق
 قیشی چیمخاردیب اوشاقلار، قاچیر لارچای، چمنه

شهریار اؤزیده ملت سئوون، انساندوست، خلقین حقیقنده اوره کک یانديران،
غیرت کش بیر شاعردير .

انسان اودی دوستون بو ذلیل خلقین الیندن
آلاهی سئوهرسن ، بئله انسان ذلیل اولماز
ملت غمی اولسا ، بوجو جوقلارچؤپه دؤنمز
اربابلاریمیزداندا قارینلار طویل اولماز

شهریار یوخسوللارین ارییب ، چؤپه دونمه سیننی اربابلارین قارینلارینین طویل
اولماسیندان بیلیر و طبقاتی جسامه نین اجحاف و تعدی عامللرینی یاخشی تانییب
بین الملل ساحه سینده اونلارین دالیندا دورانلاری رسوا ائدیر :

گاه عربی ، گاه عجمی کیشله سین
هی بو اونی، هی او بونی دیشله سین
اربابلارین کسرخاناسی ایشله سین
اینسدی داخی ملتدره آییلیب
آغیزلارین دیشلری ده ساییب

شهریار ، هر زادی بهانه ائدیب خلقی ازیب ، سویوب ، تالاماقا مستمسک
آختاران شیطان صفت انسانلاردان آلاها پناه آپاریر و «انس و جن» شعرینده یازیر:

بار الاها سن بیزه وئر بو شیاطیندن نجات
 انسانین نسلین کسب ، وئر انسه بو جین دن نجات
 بیزدن آنجاق بیر قالیر یسا، شیطان آرتیب مین دوغوب
 هانسی رؤیاده گوروم من بیر تاپا مین دن نجات
 بش مین ایل دیر بو سلاطینه گرفتار اولموشوق
 دین ده گلدی تاپمادیق بیز بو سلاطین دن نجات
 یا کرم قیل ، کینلی شیطانین الیندن آل بیزی
 یاکی شیطانین اوزون وئر بیرجه بو کین دن نجات
 اولدورور خلقی، سوراختمین تو توب یاسین او خور
 بار الاها خلقه وئر بو حوققا یاسین دن نجات
 شهریار شیطانلار الیندن جانا گلیب دین سیز ، ایمان سیز «مسلمان» لار الیندن
 تنگه گلیب «مارا قاچسین انسان» اثرینده یازیر :

جانا گلهمشیک بیز بو جانان الیندن
 که نه انس امان تاپدی، نه جان الیندن
 مسلمانه باخ ، دین و ایمان قان آغلیر
 بو دین سیز، ایمان سیز «مسلمان» الیندن
 بو شیطاندی بیز آدمی گویده توولار
 قاچا بیلمز آدم ، بو شیطان الیندن
 آلا اول ایمانی ، سونداندا جانی
 نه ایمان قالار دیدده ، نه جان الیندن

گنڊيب چؤلده كى حيوانا يالوار اړديق
 كى گلسين بيزى آلسين انسان ايندن
 ائله تورشاديب ايرانين عيرانين كى
 كؤزه لار كؤزو ياشدى ايران ايندن
 بش اوچ باش بيان ده قالير ساء او شاق تك
 قاچيب كيز له نيب لر بو شيطان ايندن
 بيز انسان اولاق ياكه حيوان امان يوخ
 نه انسان قوتار ميش نه حيوان ايندن

شهريار مظلوم انسانلارين ، غدار دشمنلر ايندن نجات يولونو وحدت و
 بيرليكه بيلير و ظلمكار شيطانلار مقابلينده هوشيارليغي ، آييقليغي ، حق و باطل
 مبارزه سينده اساس مسئله و مهم غالبيت عاملى سانير . و اينانير كى دشمن بيزيم
 وحده تيميز او نونده تسليم اولمايدير :

دشمن بيزى ال بير كؤره تسليم اولى ناچار
 تسليم اولدوروق دشمنه ناچار ليقيميزدان
 هوشيار اولاسيز ، دشمنى مغلوب ائده جك سيز
 دشمنلر يميز قورخورى هوشيار ليقيميزدان

شهريار بوتون خلق يولوندا مبارزه آپاران ايگيد مرد انسانلارا اعلان ائدير :

بير ليك يارادون سؤز بير اولاي بيز كيشي لرده
 يوخلوقلار يميز بيتديره جك وار ليقيميزدان

شهریار بیلیر کی داغ - داغا سویکنسه ، ایگیت اوغول ائلینه گووه نسه ،
بولاقلار نه هر اولار ، نه هر لر سئله دولار ، ائل گوجو سئل گوجو اولوب ظالمین
ائوین بیخار .

«ائلیمی ، آرخامی گؤردیکده ظالمیم اووچو قیسیلدی
سئل کیمی ظلمی باسیلدی ، زینه آرخ اولدی ، کسیلدی ،
گول گوزوندن یاشی سیلدی

تور قوران اووچی آتین قومادا سیندی ، گری قالدی
اؤزی گمتدی ، توزی قالدی .»

«... داغلی حیدربابانین آرخاسی هر یئرده داغ اولدی
داغا داغلار دایاغ اولدی .

آرازیم آینا چراغ قویمادا آیدین شافاغ اولدی
اویانین نغمه سی قاوزاندی ، اوره کلر قولاغ اولدی
ینه قارداش دیهرک قاچمادا باشلار آیاغ اولدی
قاچدیق ، اوزلشدیک ، آرازدا یینه گؤزلر بولاغ اولدی
یینه غم لر قالاغ اولدی .

یینه قارداش سایاغی سؤزلریمیز بیر سایاغ اولدی
وصل ایگین آلمادا ، ال چاتمادی ، عشقیم داماغ اولدی
هله لیک غم سارالکن ، قارالار دؤندی آغ اولدی
آرازین سودگولی داشدی ، نایالیقلار داراغ اولدی
ساری سونبولره زلف ایچره اوراقلار داراغ اولدی
یونجالیقلار یینه بیلدیرچینه یای - یاز یاناغ اولدی »

«... قورخماڭلدىم دېئە ، سىلەردە مەنە جان دۇدى قارداش

مەنە جان - جان دېھەر كە ، دوشمەنە قان - قان دۇدى قارداش

... مەنە جاننىم چىغىرىب ! «جان سەنە قوربان» دۇدى قارداش

باشا اوغلان ، سىزە داغدان دەلى جىران دۇدى قارداش

اڭل بىزە قافلان دۇدى قارداش

داغ بىزە اصلان دۇدى قارداش

(سەھنىدە)

شەھىيار چوخدان برى جان - جان دېين قارداشلارا ، دوغما يوردو آذربايجاندا

باشايان شريف انسانلارا ، ائلىنە ، اوباسينا ، جان سەنە قوربان دۇمكە ايستەيىردى .

اونلارين اۆز دىللىرلە دانىشماق ايستەيىردى .

بىر گونى گونلردن شەھىيار تهرانددا بىمار اولور ، آناسى خستە اوغلونا

پرستارلىق ائدرکن يىنەدە شىرىن - شىرىن سۆزلردن ، ناغىلاردان ، ماھنىلاردان ،

شەرلردن اونا اوخويور .

بو شىرىن ، اورە يە ياتىم سۆزلر سحر نىمى كىمى ياتمىش لارى اويادير ،

كول باسمىش كۆز اودلارى شەھىيارين اورە گىندە آليشديرىر .

شەھىيار فارسجا شەرلر يندن آناسينا اوخويور ، آناسى حسرتلە دىير : «آ ، بالام

اۆز دىلىمدە دئە گۆروم نە دىير سەن ، مەن كى سەن سۆزلر ينى قانمىرام !»

شەھىيار ائللە او زاماندان اۆز آنا دىلى آذربايجان دىلىندە شەرىزماقا ماراقلانير .

شەھىيار آز بىر زماندا جەھانگىر و جەھانشمول ائىرىن « حىدر بابا يابا سلام »

منظومە سىنى يازير .

استاد يحيى شيدا دئەيشكن :

«استاد شهریارین آذربایجان دیلینده یازدیغی شعرلر هر شئی دن آرتیق محتوا دا زنگین ، مضموندا اوستون و دیلنده ساده دیر . و هر قطعه سینده آذربایجانین غنی فولکلور و نغان الهام آلیب . بو شعرلرین دیگر حسنی و ارسادا و نندا اولان طنزلر و ساتیرالار دیر کی هر اوخوجونو اؤزینه طرف جلب ائدیر و اونلاری یاددا ساخلاماغا ذهنی آماده ایله بیر»

(شهریار و آذربایجان دیلینده اثرلری) .

شهریارین آذربایجان دیلینده شعرلری عموماً و «حیدر بابایا سلام» منظومه سی خصوصاً ایران و ایراندان خارج اؤلکه لرده ددرین علاقه و اشتیاقلار قارشیلانیر . باکی دا ، عراقدا ، تورکیه ده دفعه لر چاپا گئدیر و بؤیوک تیراژلا خلق آرا یاییلیر . نمونه ایچین الیمیزه چاتان نسخه «حیدر بابایا سلام» دان ۱۹۸۱ اینجی ایله

قیرخ مین (۴۰/۰۰۰) تیراژدا باکی دا ینی دن چاپ و منتشر اولموشدور .

استاد محمدعلی فرزانه یازیر :

«بؤیوک سؤز اوستادی «شهریار»ین «حیدر بابایا سلام» منظومه سی نین اختناق و ملی حق سیزلیگین حکم سوردوگی ایللرده اورتایا چیخماسی و آزیرمدت ایچری سینده عقله سیغمایان بیر اؤلچوده یاییلماسی بو دورده آذربایجانین دوغما دیل و ادبیاتی ساحه سینده باش وئرن ان بؤیوک حادثه لردن بیری حساب ائتمک اولار»

(شهریار و حیدر بابا - مکتوبلار و نظیره لر)

پروفوسور غلامحسین بیگدلی «شهریار - سئچیلیمیش اثرلری» کتابی نین

مقدمه سینده یازیر :

«شهریار حیدر بابایا سلام» منظومه سینده آذربایجانین فسونکار طبیعی ، کند حیاتنین بیر سیرا خصوصیتلرینی ، اوشاقلیق دؤرونین شیرین خاطره لرینی چوخ طبیعی ، صمیمی و عین زماندا شاعرانه بیر طرزده افاده و ترنم ائتمیشدیر . اثری

او خود وقفا و طنین یار اشقیلی منظره‌لری، آذربایجان کندینین زنگین حیاتی، دوغما یوردونون بوتون - گۆزدللیکلری گلیب گۆز قاباغیندا دایانیر .

شهریار اؤز شعرلرینده مهارتلی بیر رسام کیمی آنا یوردونون گۆزه‌للیکلرینی ائله جانلی تصویر ائدیر، یاراتدیغی بدیعی تابلولاری ائله الوان بویالارلا جانلاندیریر کی اوخوجونو سؤزون اصیل معنا سیندا حیران ائدیر . هانسی یئرده اولسا اونو خیالدا حیدر بابانین سهرلی و صفالی اتکلرینه آپاریب چیخاردیر .

... شهریار آذربایجان کندینین قیشینی، یازینی، پاییزی، باغینی، باغچاسینی، سورسونو، ناخیرینی، ایلخیسینی، ائل - اوبانین طریونو، بایرامینی، خلقین عادت و عنعنه‌لرینی، معیشت طرزینی اینجه‌لیکلرینه قدهر ائله تصویر ائدیر کی اوخوجو شاعر مشاهده‌سی نین دقیقلیگینه، پوئتیك تاثیراتی نین وسعتنه حیران قالیر . بو قدر دهرین مضمونو و اینجه مطلبلری، مرکب حادثه‌لری بوجور اوره‌گه یاتان شکلده یاراتماق آنجاق شهریار کیمی بؤبوک سؤز اوستادلارینا قسمت اولان سعادتدیر .»

(شهریار و حیدر بابا - مکتوبلار و نظیره‌لر)

چوخلو شاعر و یازیچی اوشاقلیق خاطیره‌لرین قلمه آلیب، شعرینده، اثرینده تصویر ائتمیشدی، آما بیر کلام دئمک اولار هئچ بیر شهریار کیمی الوان - الوان حیات خاطیره‌لرین نظمه چکه بیلمه‌یب و «حیدر بابا» کیمی اولمز و جاودانه شاهکار یارادا بیلمه‌یبیدیرلر .

هئچ کیمسه اؤز آنا یوردونون عظمتینی، وقارینی، اوبهتین، جلالینی، شأنینی، شوکتینی شهریار کیمی تصویر ائتمه‌یبیدیر . هئچ کیمسه شهریار کیمی اؤز آنا دیلینین اصلینده، ضرب‌المثلرینه، فولکلوریک خزینه‌سینه واقف اولماییب و اثرلرینده اونلاردان فایده‌لانماییدیر . شهریار بونا اینانیر کی :

تور کون دیلی تکک سئریگولی ، ایستکلی دیل اولماز
 اؤزگه دیله قاتسان ، بو اصیل دیل ، اصیل اولماز
 اؤز شعرینی فارسا ، عربه قاتماسا شاعر
 شعری ائشیدنلر ، اوخویانلار کسبل اولماز

ائله حیدربابایا سلامیندا اوره کلمده یئر سالیب خلق آرا دیلدن - دیله
 دوشمه سی ، جوان ، قوجا ، کیشیلرین ، قادینلارین سینه ازبر اولماسینیندا بیرینجی
 سببی آنادیلیمبزه یازیلما سی دیر . « حیدربابایا سلام » منظومه سی آذربایجان ادبیاتیندا
 پارلاق اولدوز کیمی پاریلداییر . یازاری شاعر شهریارا شأن و شرف و آذربایجان
 خلقینه و بوتون تورک دیلینده اوخویوب ، یازیب ، دانیشانلارا بؤبوک افتخاردیر .

حیدربابا ایله دیریملار شاخاندا
 ستلر ، سولار شاقیلدا یوب آخاندا
 قیزلار اونا صف باغلی یوب باخاندا
 سلام اولسون شوکتوزه ائلوزه
 منیمده بیر آدییم گل سین دیلوزه

حیدربابا کهلیک لرون اوچاندا
 گول دیبیندن دووشان قالخوب قاچاندا
 باخچالارون چیچکلنوب آچاندا
 بیزدنده بیر ممکن اولسا یاد ایله
 آچیلما یان اوره کلمری شاد ایله

حیدر بابا گون دالووی داغلا سین
 اوزون گولسون بولاقلارون آغلا سین
 اوشاقلارون بیردسته گول باغلا سین
 پئل گلنده ، وئرگتیر سین بویانا
 بلکه منیم یاتمیش بختیم او یانا

شهریار حیدر بابا یا خطاباً اوشاقلیق دؤورانین گؤزل خاطیره لریندن، غم سیز،
 خیال سیز گونلریندن سؤز آچیر .

حیدر بابا میر اژدر سسلننده
 کند ایچینه ، سسدن ، کویدن دوشنده
 عاشیق رستم ، سازین دیللندیرنده
 یادوندا دی نه هووله سکک قاچاردیم
 قوشلار تکین قاناد چالوب اوچاردیم

شنگیل آوا یوردی ، عاشیق آلماسی
 گاهدا گئدوب اوردا قوناق قالماسی
 داش آتماسی ، آلما ، هیوا سالماسی
 قالب شیرین بوخی کیمین یادیمدا
 اثر قویوب روحومدا ، هر زادیمدا

حیدر بابا یولوم سندن کج اولدو
 عومریم کتچدی گلیمه دیدیم گئج اولدو
 هئج بیلیمه دیدیم گۆزه لرون نئجه اولدو
 بیلیمه زدیم دؤنگه لر وار ، دؤنوم وار
 ایتگینلیگک وار، آیریلیق وار اؤلوم وار

حیدر بابا ایگیت امکک ایتیرمز
 عومور کتچر افسوس بره بیتیرمز
 نامرد اولان عومری باشا بیتیرمز
 بی-زده والله اونو تماریق سیزلری
 گۆره نمه سکک حلال ائدون بیزلری

آنا بوردونون گۆزه للیکلری، داغی، داشی، بندی، بره سی، باغی، باغچاسی،
 گولو، چیچگی، انلی، اؤباسی سینما پرده سی کیمی شهریارین گؤز ائونونده جانلانیر:

حیدر بابا قوری گولون قازلاری
 گدیکلرون سازاخ چالان سازلاری
 کند، کؤشنین پاییزلاری ، یارلاری
 بیر سینما پرده سی دور گۆزومده
 تکک اوتوروب سیر ائدیبرم اؤزومده

حیدر بابا داغین ، داشین سره سی
 کهلیک او خور دالیسیندا فره سی
 قوزولارین آغی ، بۆزی ، قره سی
 بیر گنده ایدیم داغ دره لر اوزونی
 اوخویدیم چوبان قایتار قوزونی

حیدر بابا سولو یثرین دوزونده
 بولاخ قینر چای - چمن نین گۆزونده
 بولاغ اوتی اؤزه ر سویون اوزونده
 گۆزه ل قوشلار اوردان گلوب کتچر لر
 خلوتله ئیب بولاقدان سو ایچر لر

بیچین اؤستی سونبول بیچن اوراقلار
 ائله بیل که زولفی دارار اوراقلار
 شکارچیلار بیلدی برچینی سوراقلار
 بیچین چیلر عایرانلارین ایچر لر
 بیر هو شلانیب سوندان دوروب بیچر لر

حیدر بابا کندین گونی باتاندا
 اوشاقلارون شامین یثیب یاتاندا
 آی بولوتدان چیخوب قاش گۆز آتانداندا
 بیزدن ده بیر سن اولارا قصه دی
 قصه میزده چونخلی غم و غصه دی

شهریارین شن - شادگونلری پاییزگونوشی کیمی تئز باندی . رحم سیز ،
انصاف سیز روزگار اونون گونون قاراتدی ، گنجلیگین گؤزهل بهاری اونا غملی ،
کدهرلی خزان اولدو .

حیدربابا شیطان بییزی آزدیریپ
محببتی اوره کلدردن قازدیریپ
قره گونون سرنوشتین یازدیریپ
سالوب خلقی بیر - بیرینون جانینا
بارشیغی بلشدیروب قانینا

گؤز یاشینا باخان اولساقان آخماز
انسان اولان خنجر بثلینه تاخماز
آما حییف کورتودوغون بوراخماز
بهشتمیز جهنم اولماقدا دور
ذیحجه میز محرم اولماقدا دور

داها کئچن گونلر اوخ کماندان قاچان کیمی شهریاردان قاچمیشدی ، مین
گولوندن بیر گول آچمامیش چیچکلری سارالیب ، سولموشدو ، کئچمیش گونلردن
اونا تکجه بیر شیرین خولیا ، گؤزهل رؤیا قالمیشدی .

قاری ننه گئجه ناغیل دیننده
کولک قالخوب قاب باجانی دؤینده

قورد گئچینین شنگلوسین ییمنده
من قایدیب بیرده اوشاق اولایدیم
بیر گول آچوب اوندان سورا صولایدیم

حیدر بابا بولا خلارین یار پییزی
بوستانلارین گول به سری ، قار پییزی
چرچیلرین آغ نباتی ، ساق پییزی
ایندی ده وار داماغیمدا داد و ثرر
ایتگین گئدن گونلریمدن یاد و ثرر

حیدر بابا دنیا سالان دنیادی
سلیمانان ، نوحدان قالان دنیادی
اوغول دوغان درده سالان دنیادی
هر کیمسه یه هر نه و ثروب آلوبدی
افلاطوندان بیر قوری آد قالوبدی

حیدر بابا یار و یولدش دؤندولر
بیر - بیرمنی چؤلده قویوب چؤندولر
چشمه لریم ، چراغلاریم سؤندولر
یامان یترده گون دؤندی آخشام اولدی
دنیا منه خرابه شام اولدی

حیدر بابا گول غنچه‌سی خندانندی
 آما حییف اوره کک غذاسی قانندی
 زندگانلیق بیر قسارانلیق زندانندی
 بو زندانون دریچه‌سین آچان یوخ
 بودارلیقدان بیر قورتولوب قاچان یوخ

حیدر بابا گو یلار بوتون دومانندی
 گونلریمیز بیر - بیرندن یامانندی
 بیر - بیروزدن آیریلما یون آمانندی
 یاخشیلیغی الیمیزدن آلوبلار
 یاخشی بیزی یامان گونه سالوبلار

داها بوندان بویانا قاتار - قاتار غم ، غصه شهر یاری توشلاییر . گۆز یاشلاری
 آراز اولور . اینجه - اینجه گوللری آچمامیشدان سولور . آنا گئدیر ، آنا گئدیر ،
 گونو - گونون آغلار کئچیر . شهر یار چر کین روز گاردان قان ایچیر ، اجل یامان
 اوزون گوستریر . عزیز «عزیزه» سینی الیندن آلیر . اونو یانار حسرت اودونا سالیر ،
 غم هر یانینی باسیر ، یاشلی گۆزله ، کۆزلو اوره کله یازیر :

دردین اولموش منه بیر سم لی خنجر یاراسی
 فکر گئتدی کجه یارام گون به گون آرتیق ائشیلیر
 گۆز یاشیم قانلا قاریشمیش ، اوره گیم گۆز نه مه ده
 بیر بيله ایس دین ایچریمده نه چیمانلار دئشیلیر

ائله بىر باشقا شەرىندە بوش ائودە تەكك ، يالقىز قالدىقىنا اشارە ائىدىب يازىر:

نازلى يارىم كئىدەلى سۆنوب منىم چىراغىم
خان وارسادا نە كارى ائوين كى يوخ خانىمى
« مريم » كوچوب كئىدىن ، « شەرزاد » دا كئىدىر
فلەك اليمىن آلير دورىمى ، مرجانىمى

شەرىار يالغىز اۆز عائلهسىنى يوخ ، بلكە ياخىن ، اورەك ياندىران ، اوزون
كئىچەلرینه صفا وئرن صمىمى دوستلارنى دا بىر- بىرالدن وئىرىپ او نلارنى اؤلوموندىن
يامان منأر اولوب اردلانير . الله اكبر! شەرىار « فخرىه اولومى » شەرىندە ائله بىل كى
اۆزونه اوخشاير ، اۆزونه مرثيه دىير .

هنرمند اولمەمىش بىر باخ هنر باغىندا طوفان دىر
آغاچلار سىندى ، يار باقلار سارالدى ، قول- بو تاغ اولدى
بىزى باش سىز قويوب كئىدون دىرلر يار و يولداشلار
نېيە بو بى وفا چىيخدى ؟ نېيە بىزدن قاباغ اولدى
سنە ولمك ياراشمىر ، خلقى آغلانما ، دىر يىل قوى گل
گؤراخ بىردن كنه گولمك دىر يىلدى ، آغلانماق اولدى
بىزى بىر عؤمر گولدوردى ، دؤنوب آخىردە آغلاندى
دئىن گؤرلرسولانسىن ، باغىمىز ياندى ، بولاغ اولدى
طبيعت كؤچدو سنله ، شەرىارين داغلى طبيعتىن
دومان قووزاندى ، جنگل ايتدى ، دريا باتدى ، داغ اولدى

شہریار اولدی !

سید محمد حسین بھجت تبریزی ہجری قمری نین ۱۳۲۵ ینجی ایلینده بو دنیاہ
گؤز آچدی۔ ۱۴۰۹ ہجری قمری ده، دقیقاً ۱۳۶۷ شمسی ده شہر یور آیینن ایگیرمی بیدی
سینده «اوستاد سید محمد حسین شہریار» علم و هنر ، شعر و ادب عالمی نین پارلاق
اولدوزو تهر انین «مہر بیمارستانیندا» افول ائدیب آلاہین رحمتینہ واصل اولدو۔

چوخ پیرتداشیدی تئلری بو آفرینیشین

تا بیر عاغل قوشو قونا بیلدی اوچانماسین

مینلر دو یون ووروب بونا مشاطہ تا دراخ

یوز بارماق اولسا، بیردوگون اوندان آچانماسین

دوستاق ائدیب زمان و مکانی کی حشرہ تک

دوستاقد کی نہ قدر قوچاق اولسا قاچانماسین

بیر تور قوروب کی دریا نہنگی ، ایلان کیمی

قیور بلسین آما بیر دوزہ لیب قد آچانماسین

تک عشق دیر کی ، شوگولو افسانہ گول آچار

تا کفر و شیطنت داها سانجاق ساچانماسین

شہریارین « حیدر بابایا سلام » منظومہ سی «چیمخدیقی زامان بیرتوب کیمی

گورولد امیش و بوتون آذری تور کجه کولتور محیطینده ولولہ سالمیشدیر۔ او لومجرل

جانلارا حرکت گلیمیش ، قلملر ، کاغیذلار اوستونده بوسفر آنا دلینندہ شعرلر

قوشماغا ، قوشمالار دوزمہ گہ باشلامیشدیر شہریارین سسی بعضی اوزانلاریمیزدا

عیسی نفسی تاثیر گوسترمیشدی»

(دوقتور حمید نطقی - وارلیق مجله سی ۳-۶۱)

شهریارین «حیدر بابایا سلام» منظومه سی چاپدان چرخاندا شعر و ادب مولکونده طوفان قوپدو، یوزلر مدیحه، یوزلر نظیره اونا یازیلدی. «حیدر بابایا سلام» آذربایجان شاعرلرینه ینی - ینی اثرلر یاراتماقا الهام وئردی .

«حیدر بابایا سلام» پوئزیا سی دونیادا (۷۵) دیله چتوریلدی و بیر گور کملی عظمتلی جواهر کیمی دونیا ادبیاتی نین ابدی گنجینه سینه ارمغان اولدو .

اوستاد شهریارین اؤلوموده «حیدر بابایا سلام» منظومه سی کیمی دونیادا سسلندی، یوزلر شاعر ، یازیچی ، ادیب و محقق قلم آلیب شهریارین مانمینه دورلی، قیمتلی اثرلر یاراتدیلار . بو اثر او ده نیزدن بیر داملادی .

داملا اؤزلوقوندا بیرزاده گیل ، دامجیلارا قوشولوب دریالار قسوجاغیتدا ده نیز آدلانیر .

شهریار اؤزوده اوجسوز ، بوجاقسوز بیر ده نیزدیر .

ده نیزی تانیماق ممکن ده گیل .

تا داغلار دورور، تا ده نیزلر وار شهریار اؤلمه ییب، اوره کلرده یاشایا جاقدیر .

« شاعرین عالمی اؤلمز ، اونا عالمده زوال یوخ

آرزیلار اوردا نه خاطرله یه امکاندی ، محال یوخ

باغ جنت کیمی اوردا بو حرام دیر ، بو حلال یوخ

او محبتده ملال یوخ

اوردا حال دیر ، داما قال یوخ ! » .

«سهندیه»

تبریزین شاهچراغی استاد شهریار

تورکو بیر چشمه ایسه ، من اونو دریا ائله دیم
بیر سویوق معرکه نی ، محشر کبرا ائله دیم
بیر ایشلتیدی سها اولدوز تک گورسنمز
گوز یاشیملا من اونو ، عقد ثریا ائله دیم
امیدیم وارکی بو دریا هله اقیانوس اولما
اونما ضامن ، بو زمینه کی ، مهیا ائله دیم
عرفانین اولماسا ، شعر و ادب ابقاء اولماز
منده عرفانه چاتیب ، شعریمی ابقاء ائله دیم
ابدیتله یاناشدیم ، دوغولا حافظه تایی
شیرازین « شاه چراغین » تبریزه اهدا ائله دیم
تورکونونده جانین آلمیشدی حیا سیز طاغوت
من حیات آلدیم اونا ، حق ایچون احیا ائله دیم
فیض روح القدس اولدو مددیم حافظ تک
منده حافظ کیمی اعجاز مسیحا ائله دیم
ایندی گویلرده گوزل صقله ، صفائیله گزیر
منجلا بلاردا اوزن اوردگی دورنا ائله دیم
نه تک ایراندا منیم غلغله سالمیش قلمیم
باخ کی ، ترکیده ، قنقازدا ، نه غوغا ائله دیم
باخ کی « حیدر بابا » افسانه تک اولموش بیر قاف
من کیچیک بیر داغی سر منزل عنقا ائله دیم
باخ کی تهراندا نه « فرزانه » لر اولدو واله
گورکی ، تبریزده - شاعر لری « شیدا » ائله دیم
بوردا « روشن ضمیر » ینده هنرین یاد ائله دیم
من اونوندا قلمین « طوطی گویا » ائله دیم

دو پشته دلتا
رؤا چوکه بکریه
دو پشته دلتا
دو پشته دلتا
دو پشته دلتا
دو پشته دلتا

هم «سهنديه» سهندين داغين ائتدي اوجا باش
هم من اوز قارداشيمين حقيقي ايضا ائله ديم
قمه - قداره لر آغز يندا ديل اولموشدو «سويوش»
من «ستوينج» ائتديم اونو، خنجري خرما ائله ديم
آجي ديللرده ، شيرين توركو اولوردو حنظل
من شيرين ديللره قاتديم اونو حلوا ائله ديم
هر نه قاليميشدي گنجنلردن اونا بال پنه گسي
اريديب موملي بالين شهد مصفا ائله ديم
توركو والله آنالار اوخشاييبي لاي لاي ديلي دي
درديمي من بو دوائيله مداوا ائله ديم
«شهر يار» حيف سويو خودور بوده گيرمان هله ده
دارتماقا يوخدو دهنی ، من ده مدارا ائله ديم

دو پشته دلتا
دو پشته دلتا
دو پشته دلتا
دو پشته دلتا
دو پشته دلتا
دو پشته دلتا

عزیز شهریار

آخسین آغ کمرلی

بوگون آنا تورپاق آچدی سینه سین
 باسدی باغرینا حسرتله حزین نغمه سین
 بوگون خزه زین سینه سی، دالغالی گورونور
 لپه لر اوژون چیرپیر او ساحله ، بو ساحله
 بوگون گونش سرعتله باتماقدا
 ائله بیل دوغماق هوه سین آتماقدا
 گونش باتدی ، گونش یاتدی
 بوگون حیدربابا یاسلی
 اصلانلار او یلاغی ، اودلار دیاری
 سویمه لی وطن یاسلی .
 بوگون آراز ساغ ، سولوندان
 یولدی تئلرین قوجاق - قوجاق
 بیر فریاد دوشدو دیله
 دیلدن دیله ، ائلدن ائله
 عزیز شهریار هارداسان ؟
 ماهنی لارین بیر اینجی اولوب
 هر اوره گین سئوینجی
 عزیز شهریار هارداسان !
 هارداسان ؟!

اوستاد شهریار باره ده بایاتیلار :

آذرلو - احمد

۱- شهریارین آدینا	۲- شهریارین آدی وار
باخ شعرینین دادینا	شعرلرینین دادی وار
بیر بایاتی سؤیله دیم	ائشید اونون شعرلرین
او اوستادین آدینا	شعرینده ، پال دادی وار
۳- حیدربابا های وئرسین	۴- هر شاعرین سؤزو وار
شهریارا تای وئرسین	سؤز ایچینده سؤزو وار
شهریار نغمه سیندن	قوی سؤیله سین شهریار
اؤز ائلینه پای وئرسین	اونوندا ، اؤز سؤزو وار
۵- عزیزیم ائله گلکسین	۶- عزیزیم اویاندی
ائل سؤزو ، ائله گلکسین	اویاندیقجا ، اویاندی
قوی سؤیله سین شهریار	شهریاردا آنلادی
شیرین سؤز ، دیله گلکسین	آلولاندی ، او ، یاندی
۷- اولدوزلاری سایا - سایا	۸- آذربایجان دباریم
چاندی انسان گؤزه ل آیا	هم شرفیم ، وقاریم
گل چالیشاق انسان اولاق	شهریارین آدی دیر
بیزده چاتاق شهریارا	هر یشده افتخاریم
۹- شهریارین آدیندان	
چیخماسین او یادیندان	
رحمت اوخو ، یاد ایله	
اؤز ائلینین اولادیندان	

اؤلوم نغمه‌سی

آذری - ابراهیم (حسرت)

بوغولموشام غمده من	آغلار گوزوم ، آغلا سن
پوفلندی شمع تکک چراغ	داغیلدی نیلیم توفاق
اؤلوب آرخیا داشیمیز	گئدیب بؤیوک باشیمیز
کلمیر سسی ، صداسی	اثلین گدیب آناسی
یانیب داغلی دیللسری	آغلاشیلار اثللسری
شادلیق فکرین آتیبدیر	اثللسر یاسا باتیبدیر
گؤزلر قانلی یاش الیر	خلقین باغیرین غم ده لیر
غصه دن سینده داغلیر	« حیدر بابا » قان آغلیر
دوشوب قولدان بیله گی	سولوب گولو ، چیچگی
سنسیز اولدوم بیقرار	سسلیر اوغول « شهریار »
ایله یسر آه و فغان	« حسرت » آغلیر گوزده قان
قلبین غمله پاس توتوب	« شهریار » سیز یاس توتوب
یولون باغلانیب	غملی دوشو داغلانیب
چهاره نه دور ایله سین	قالیب یالقیز نیله سین

سن کی گئتدون اوچماقا

حق تاپسین آچماقا

شهریار

آرازلی

حیدر بابا، یالقیز، قالیب آغلابیر

اٹل قیزلاری قارا اورپک باغلابیر

بسو گندیشین کونوللری داغلابیر

سن گندهلی دنیا بیزه اولدو دار

ای وطنین اولمز اوغلو شهریار

گنتمه دایان ایلدیریملار چاخیری

سئلر، سولار شاققیداییب آخیری

قیزلار اونا صف باغلابیب باخیری

دور مینگیلن آتین گزدر، آجاج وار

ای وطنین اولمز اوغلو شهریار

فوروز گولو، قار چیچگی سارالدی

دنیا بیزه زندان اولدو دارالدی

حیدر بابا گدیکلرین قارالدی

گوی بولاقلار کوینک سئخیب آغلابار

ای وطنین اولمز اوغلو شهریار

بایرام گلیر تئز اول گوتور شالینی
 ساقیتیز ساتان چرچی سورور حالینی
 داهما اویمما تمدونون آلتینی
 سنسین آخماز بو تک آینا بولاقلار
 ای وطنین اولمز اوغلو شهریار

حیدر بابا دنیا بویو یاشیمار
 گله جکده خاطره لر داشیمار
 گوتور قلم شعر سویله داشی یار
 نه تئز توتدو یولارینی توستو - قار
 ای وطنین اولمز اوغلو شهریار

ترسا قیزی آردینجا دیر اولانیر
 سلیمانین سنسین آیشیب ، یانیر
 اوتای - بوتای سنی ائل اوغلو سانیر
 آراز قویمور گلیب چانا «بختیار»
 ای وطنین اولمز اوغلو شهریار

ساوالان تک گویه قالخیب اوجالدین
 سینه گریب بولودلاردان باج آلدین
 ائل دردیله ائل ایچینده قوجالدین
 گووه نیری سنه آنان شن دیار
 ای وطنین اولمز اوغلو شهریار

قوجا ارکیم بوگون سنه باش اگیر
 سانکی بو کسک غرورونا داش ده گیر
 غم چولقاییب سنسیز کونلو دؤزمه ییر
 یسورولمادان سنه ائدهر افتخار
 ای وطنین اولمز اوغلو شهریار

عمور بویو نیسگیلیری داشیدین
 ائل اوزوندهن کدهرلری قاشیدین
 بو یوک شرقه ذیروه ای دین باش ای دین
 کوچوب گئتدین ایله ییریق آه و زار
 ای وطنین اولمز اوغلو شهریار

سن سویکه نیب سهندیه داغ اولدون
 یوردوموزا گول چیچکلی باغ اولدون
 بیلم نهدن گنج آچیلدین، تئز سولدون
 آذربایجان سنسیز قارا باغلی یار
 ای وطنین اولمز اوغلو شهریار

اٹلیمین چراغی سوندو شہریارین آردیندان :

آراس اوغلو (تورکبہ)

کاسینکار دونیامی توتندو

من دیغلادیم ، او اوؤوندو

شہریارکی بیر اوؤوندو

اوؤوت سوسدو، جان دؤیوندو

سلسلہ لیر ، تنہا داغلار

شعلی گومراه دوران تاغلار

آی یتیم ، قالان بولاقلار

ہارای چکین ، آغیر گوندو

حیدر بابا قالدی چندہ

دومان دیرماندی سہندہ

آغ پاپاغلی آغری سندنہ

دؤیون ، دووران ترسہ دؤوندو

قوچکار مایوس ، که پز آغلار
گوی گول ناچار قارا باغلار
بیزدن سونرا گلن چاغلار
ائلمین چیراغی سوندو !

هارا اوز توتوم من هارا ؟
قلمین چکیلدی دارا
گونشیم گیندی قارا
بیر چیخیلماز عجب یوندو

«آراس» بدبخت ساوالان تک
انتظاردی سویا اوره ک
فلهیمی یاندیرام گره ک
اوزون مندن یامان دؤندو !

(شعی گونده دن داود ابراهیمی)
(آذری تورکجه سیننه چشویرن : شمشک)

شهریاریمیز گنتدی

ابراهیمی - داود (انسان) - تورکیه

چکیب نقابه یوزون شهریاریمیز گنتدی
 الف قدین دال ائدیب دیر، زمانه نین ظولمی
 او قدر آغلامیشیک گؤز یاشی نوایه گلیب
 قلم آلاندا اله گولستاندا گول لر آچار
 اونون کلامی دولوقندو پوسته دی، بالدی
 سهنده سالدی کمندین او شهسوار ادب
 بیر آندا آنلادیم آنجاق یالاندی بو دنیا
 فضولونون خلفی، افتخار شیروانی
 گؤزوم گونورموری دای خشکنا به بیرده گنتدیم

دییب دی مطلعی «انسان» گؤزو دولو، یاشلی

چکیب نقابه یوزون شهریاریمیز گنتدی

اۆلمىيە چىك شەھريار

احسانى - اكرم (نسىم)

فغان ائىتمە دئىمە اۆلدىو شەھريار
 اۆلمىيە چىك نە قدركى دۇنيا وار
 اۆز يوردونا وتىرىب شەھرت ، شان - وقار
 سۆز مولكوندە سلطان اولان اۆلرمى !

سۆز باغىندا الوان گوللر بىتىردى
 دئىمە چاشدى فىكرىن ، سۆزون ايتىردى
 آنا دىلپىن كەكشانا يىتتىردى ،
 بو ساحەدە اىزى قالان اۆلرمى ؟

وطن دردى اورەگىنە قالاندى
 وطن دئىيب سۆز يوردونو دولاندى
 شەھرى ، سۆزو دۇنيا بويو قالاندى
 ائل غمىندە فىكرە دالان اۆلرمى ؟

قلمىندن اينجى ياغدى ، سۆز ياغدى
 سۆزلىرىندن آلاو ياغدى ، كۆز ياغدى
 شەھوروندىن شەھرلر اون ، مېن ، يوز ياغدى
 گونش كىمى ايشىق سالان اۆلرمى ؟

قلم ووردو قودوزلاردان داد آلدی

«حیدر بابا - سہند» اوندان آد آلدی

کسگین سوزلہ ائلینہ ہر زاد آلدی

قلمیندن ایمداد آلان اؤلرمی ؟

«صابر یلین ، ہمامیلین» اولدو یار

«سہندیہ» قالمیش اوندان یادگار

«نسیم» اینان اولمیہ جکک «شہریار»

اورہ کارہ عشقی دولان اؤلرمی ؟

شهریارین عشقینه

احمدی - عوض

چیر پینیر کؤنلوم یئنه بیر نازلی یارین عشقینه
 بیر اوزو گوویچک دوداق گول، گؤز خونارین عشقینه
 پیرتدا شیق زولفون کیمی فکریم قاریشندی سئو گیلیم
 تازهدن دوشدوم باشا ، یاندیم نگارین عشقینه
 آز منه تعریف ائله زاهد بهشتین حوروسین
 قوی کؤنول مشغول اولادوزگون وقارین عشقینه
 حاضریم عشق اوغرونا جانان اوچون جانان کئچم
 جان وئرم دوز عهد و پیمان ، دوز قرارین عشقینه
 آیریلیق چاتمیر باشا، هجرانه صون قویمور یاریم
 آه و ناله قوی اوجالین انتظارین عشقینه
 آیریلیق اولموش قفس قلبیم قوشون اینجیتمه ده
 دارتینیر گؤرچک ایناملا خوش بهارین عشقینه
 گل گؤزوم اولموش گؤزه قان یاش تو کورسن گلمی سن
 قوی گووه نسین قارلی داغلار آبخارین عشقینه
 کاغاذیم آل قان اولوب دور چون قلم قان آغلا بیر
 یاس توتوب قلبیم اولو بیر شهریارین عشقینه
 چون ادب اوغروندا باش سیز قویبدو باش سیز ملتی
 نیله مک ، نه سؤیله مک ؟ شانلی دیارین عشقینه
 بیر قیز بلچی عؤمری آلتونلا باشا چاتدیر ماسا
 لعلی بیل خیردا ائلی نیز دوز عیارین عشقینه
 اعتبار سیزلیق زمانین یاز قلم دونیا مین
 ایندی «سارسیلماز» گزیریوخ اعتبارین عشقینه

شهریاریمدیرگلن

اسلام طلب اکبری - رضا (ایتگین)

آی قارا تورپاق عزیز ساخلاکی یاریمدیرگلن
 قوللارین آج ، باغربنا باس ، افتخاریمدیرگلن
 آیریلیر من دن اولور سنله انیس تا دنیا وار
 مایه فخریمدی بو ، دار و نداریمدیرگلن
 سینهمی چاکک ائیله سم بو غمده حقیق وار منیم
 گولشنیم ، باغیم ، باهاریم ، گلغذاریمدیرگلن
 دامن حیدربابا دا بوی آتیب بو نازنین
 کشور و ملک ابدده تاجسداریمدیرگلن
 طاقتیم طاق اولدو بو محتده ، صبریم قالمادی
 یاخشی ساخلا طاق و صبر و قراریمدیرگلن
 چوخ فشار روزگاره تاب ائدیب داغ تک دوزوب
 استقامت اسوه سی دیلده شعاریمدیرگلن
 سیندیریب سرحداری بو شهریارین شهرتی
 شهریار جاودان دیر ، شهسواریمدیرگلن
 معنوی ثروت قویوبدور آذرستان خلقینه
 قیمتین بیل افتخاریم ، اعتباریمدیرگلن
 «ایتگینم» من شهریارین بیر کیچیک شاگردیم
 تالی حافظدی ، شانسی شهریاریمدیرگلن

شهریاریم قالاجاقدیر

اقبالی - ابراهیم

هاراگتدی او اوره کلرده حکومت سورهن انسان

وئره عاشقلره فرمان

ائلهین شاهد عشق ازوله جانینی قوربان

او سینق قلب لی شاعر کی ، اوزون بیر سفر ائتدی

هاراگتدی ، هاراگتدی ؟

شهره باخ نالهدی ، غوغادی ، هیاهودی ، فغاندی

خلقی گؤر ، گؤزدن آخان یاشلاری قاندى

بو نه چیسگین ، نه دوماندی .

غم چو کوب تبریزین اوسته

الترین اوسته گتدیر قاره بورونموش ، غمه باتمیش

اوندا کیمدیر بئله موسی کیمی یاتمیش ؟

بو نه صاندیقدی ، کیم آتمیش

بورولور غملى ده نيزده ؟

او نه موسی کی بوغوب لشگر فرعون دغانی

پور عمران کیمی داش قلبلره وورموش عصانی

چشمه لر جاری اولوبدور

دلیر ایمانه دولوبدور

بو قیامت قوپاران غصه‌ده هر کیم کی یتیشدی
 یاش آچیب آغلادی ، حسرت الینی باشینا ووردو
 گاه قاجیب تابوتا ساری ، گاه گئدیب دالدادا ووردو
 تاکی شیون گویه قالخدی ، بو سسی داغلار ائشیدی .

ائشیدهر ناله‌سینی کیمسه اگر باخسا سهنده

(یئل او تئلرده گزنده)

گوروسن بیله سیز یلدییر :

بو یاشیل تئللری سندن سورا هورمک حارام اولسون

او خیال شانہسی سیمدی

قوی بو چشمه بو گوزومده آچیشان بیر یارام اولسون

هی دئشیلسین قانی آخسین

یاندیریب باغیریمی یاخسین

داها قان یاشدی آخیب ، غمدن او تورموش اته‌گیمده

دئدیگین سئومه‌لی لاله

سنسین آی گوللو باهاریم ، او چیچک صقلری یوخدور

غم چکیب دؤورمه‌مه هاله .

آغ بولود گورنه قارالدی

شهریاری یادا سالدی

باخ قویوب باشینی حیدر بابانین چیگینه آغلار

غم چکیب شعله نه شمشک

او یانیق قلبینی داغلار .

نیله سین داغ کی دویونمک لیگه خاطر ، الی یونخدور

چاره سی یوخ ، غمی چونخدور

کونده لر وار آیاغیندا

او چوروملار قاباغیندا

نئجه قاچسین ، هارا قاچسین ؟

اوره گیندهن بو کدهرلی دوگونو او نئجه آچسین

آما بیرگون یانا جاقدیر

اود توتوب اودلانا جاقدیر

پوسگوروب اود نغمه سیندن

سس چکیب آغلا یا جاقدیر

اریمیش غصه لی قلبین تو که جک کانلی گوزوندن

اوغلو اولموش آنالار تک گئده جکدیر اوز - اوزوندن .

اوخونار سرری اوزوندن .

شاعر اولمز نه قدره کانلی اوره ک ، یاش دولو گوزوار

بیر او جاقدیر سوزو هر سینده اوندان نئجه گوزوار

خلق آلیشماقدادی ، یانماقدان قدری کی بو سوز وار

قویماز احساسلاری سونسون

عشقدن اوزلری دؤنسون

هر سحر چیرتسا گونش گوی چاناغیندا

شاعرین خاطره سی جانلانا جاقدیر

شافاغین تارالاریندا

یوز چیچک بیردن آچاندا

یئنه غم یولچوسو قلبین یولون آرمیش ایته جکدیر .

بیر او شاق تائینه پروانه دالینجا قاچاquadیر
 تا ثریا یشنه داش سینه سینه گول ساچاquadیر
 لاله نین عشقینه سوسن یشنه ده دیل آچاquadیر
 او سکوتلاردا ، او مرموز گنججه لرده ، او صفاده
 قالاquad شاعرین آدی .

او کیچیک کندلی قیزی ، ال اوزادیب غنچه ده رنده
 پالتارین دامدا سرده
 شهریار شعری کیمی ناخشالی فرشین توخویاندا
 تتلرین سیر قاییب ، حیدربابا شعرین اوخویاندا
 شهریاریم قالاquadیر ،
 شهریاریم قالاquadیر .

نیسگیللی شاعر

امیری آلاق - محمد (ارغوان)

نیسگیللی شاعرین حیدر باباسی
آذری ائللرین ازبیری اولدو
سویوق بیر مزارا قویارق بوگون
دردلی شاعرلرین گؤزلری دولدو

آتاوای دئیهره ک «شهرزاد» قیزین
ال آتیب باشی نین زلفونو یولدو
«مریم» ده سسینه سس وئرهن زامان
«هادی» نین سیماسی سارالدی سولدو

آنسالار گئیهرک قارا لباسی
قاینار بولاغ کیمی گؤزلر آغلادی
آنجاق انتظار سیز بو وای خبری
ايله بیل اوره گی ارسین داغلاری

شهریار قلبیمده دیری دیر هله
چونکی غزللری دیلیمیزده دیر
سمایه بوی چکن حیدر باباسی
کسگین قیلنج کیمی الیمیزده دیر

اوستاد شهریارین وفاتی هتاسبتینه

ع . م . ۰ اللدار

شهریار کوچدو وطن باغری یثنه قان اولدی
 وای! ادب باغچاسینین غنچهسی خندان اولدی
 دئین حیدربابانین قاینماسین چشمه لری
 چشمه لر تک ، وطنین دیده سی گریان اولدی
 بیر زمان شمع کیمی یاندی سراپا غم دن
 بیر زمان قتلگه عشقه قربان اولدی
 دیه بیلسم نه قدر غصه هیجرانه دؤزوب
 عاقبت همنفس موسی عمران اولدی
 مست اولوب باده عرفان الوهیتدن
 تا بیر اوستاد جهان دیده عرفان اولدی
 او بیر آزاده ایدی ساتمادی طبعین قیزیلا
 ظلمه قارشی ائلینه مظهر عصیان اولدی
 شعريله ظلم ائده نین ریشه سینه تیشه ووروب
 سینه سی یوخسول ازن قامچیا قالخان اولدی
 ییخدی حیدربابا شعريله قودوزلار سراین
 دفتری بیر تیجیا ، جلادا زندان اولدی
 اونداکسی یاس خیرین وئردی صبا ائلریمه
 «ائلدارین» قلبی غمه دولدی ، پریشان اولدی

شهریاریم هاردا دیر

۱۱۱۱ - داود

۱۱۱۱ - داود

سویله ای باد صبا سرگشته یاریم هاردا دیر
 بولبوم ، سینمیش قانادیم سا ، بهار عشقینده ییم
 باغلادی داغلاریولون ، داغلاندی قلبی هجردن
 آیریلیق داغین چکن اول داغداریم هاردا دیر
 گلدی پاییز گونلری ظلم ایله پوزدو گلشنی
 اؤلکه میز گنیمیش قارا، قان یاش تو کور هجرانینا
 آذری یوردوندا یا رب بیر قیامتدیر بوگون
 بو یالان دنیا گؤزمدده دار اولوب زندان کیمی
 تئلری تارین قیریلدی توتدی یاسین نغمه لر
 عشقده فرهاد تک قازمیش نه هجران داغلارین
 شورایلن سرشار اولان شیرین شکاریم هاردا دیر

آغلا ییر تبریز، اهر، اورمو، مرند، مشکین، شراب
 آستارا، زنجان، ماک، سالماس، میانه غملی دیر
 آغلا ییر حیدر بابا شانلی بالاسین آختاریز
 سویله یین گل سین سلیمان ایله خیززی تبریزه

«شوگیلی، ایستکلی دیل» ده یازدی اینجه شعر لر
 کعبه شعر و ادب ده پرده داریم هاردادیر

«داردا قالمیش شیر» ایدی هر دم سالاردی نعره لر
 خوار ائدن خائین لری دوستاقی داریم هاردادی

قاره چن توتמוש ساوالانین مقدس ذیروه سین
 باش چکیر شانلی سهنده نغمه کاریم هاردادیر

باخ! میشو و سانکی کور او غل و دور چاتیدیر قاش قاباق
 سینه سیندن اود ساچیر نازلی نگاریم هاردادیر

باخ بودا باش عرشه وورמוש بابکین مأواسیدیر
 گویلرین توتמוש یاخاسین کی: قراریم هاردادیر

گل نظر سال ارکیمه اوندان اوخو تاریخیمی
 هر داشی فریاد ائدیر کی اختیاریم هاردادیر

مندن الهام آلدی خاقانیم، فضولیم، واقفیم
 صاف اوره کلی او غلوم اوسون یادگاریم هاردادیر

سودی آذربایجانی ائلدن قازاندی افتخار
شوکتیم ، شائیم ، غروروم افتخاریم هاردادیر
یوکسه لیر اولدوزلارا فریادی اولدور یوردونون
گؤز یاشیله بسله میشدیم شاهکاریم هاردادیر
قوردو قارقینمیش فلک یوردومدا بیر تازه کلک
هاردادیر آغلار ملک بس شهریاریم هاردادیر
آه آغلار قالدی ائللر ، آه ائدیر هر دم ائلین
سوزیله سیزلار کونول، پاک اعتباریم هاردادیر

یاس دوتموشام اوستادیمما

بارز - عباس

باتیردین ماتمه ائلی ، اویانی محنتین چولقادی بوتون دنیانی
 گوزومدن داشلانیر قلیمین قانی آیریلیق محمتی جان آلیر مندن
 نئجه کی ائل غمی جان آلدی سندن

شهریار ای منیم بو یوک اوستادیم گؤیلره یوکسه لیر سنسیز فریادیم
 اولومون طعمینی قوی من ده دادیم دئسینلر یازیقی حسرت اولدوردو
 آمانسیز درد اولان فرقت اولدوردو

ادب دنیا سینین حکمرانی ایدین هنر دریاسیدین ، سؤز عماتی ایدین
 چیچکلی باغلارین باغبانی ایدین سن گتدین باغلاردا آرادان گئتدی
 گول سولدو، بو کبولودیده رگین ائتدی

نه داغ، نه داش، نه چول، نه چای، نه ده نيز او شانلی ، بو یوکلی عزالی ییق بیز
 باشینا کول سه پر قهرمان تبریز قوجامان ارکیمین پوزقوندور حالی
 اوره گی غصه لی ، باغری یارالی

زهره الدن یشره آتدی سازینی بسکی پاییز گوردو ، گوللو یازینی
 آیدایا یولدوزلارین چکیمیر نازینی گویون ساکنلری ده گیب بیر - بیر
 صف چکیم حیرتله باخیرلار یشره

دەمىر چارىيىق گىيىب دىيار بە دىيار   الدە دەمىر عصا دولاننام آغلار
سسىمە سس وئرهەر دومانلى داغلار   «سەھنە» ە ، «شىيور» دە ائلدە ، اوبادا
ياسلى (ساوالان) دا (حەيدربابا) دا

سن سارى قلىمىز يارالى اولدو   اگنىمىز ، باشىمىز ، قارالى اولدو
قېرىن ، قېرىمزدن آرالى اولدو   سن اولدون (خاقانى)، (ھمام) يولداشى
بىز دە گۆزدن يوزە تۆكدوق گۆز ياشى

آى بىزى اودلارا ياخان شەھرىيار   (قطران) دان ، (پروىن) دن، قالان يادگار
سنى اليمىزدن آلان روزگار   نە جواب وئره جەك آذر ائلىنە
بىئە شىطانلارىن   اۆىدو فعلىنە

سن بىزىم دىيادان كۆچىدن اوستاد   اولوبدو دردىمىز آى داد و بىداد
آلاھىن آلتىندا بىر اولمادىق شاد   يا تۆكدوق گۆز ياشى بولوتلاركىمى
يادا ، سىزىلدادىق (ىتىم تار) كىمى

نە يامان دردىمىش بو درد ھجران   آيرىلىق گۆرمەسىن ھىچ يازىق انسان
فرقتىن باغرىمى قان ايلەيب قان   احوالىم بللى دېر اولدو سۆزومدن
سن گىتىدىن دىيادان ، مندە اۆزومدن

چىگىنىدە گزدىردىن عرفان شلەسىن   آلدىن (نظامى) دن شعرىن صلەسىن
بولوندا كىم قوردو اجل تلەسىن   شەھرىيار ، شەھرىيار آى آدىلىم انسان
قان ياشلى گۆزلىرىم ادىوا قوربان

(حافظین) سفره دن دوزنو قاپدین خمیرین یایلادین ، تندیره یاپدین
 (حافظ) دن آرتیق سن شهرت تاپدین سنین تک بیر شاعر گوره نمز زمان
 بو سؤزه مؤمن دیر هر شاعر اولان

هر آنا سن کیمی اوغول دوغانماز هر اووچی شئر توتوب آغزین اوغانماز
 سنین گور سسیوی زمان بوغانماز نه قدەر دنیا وار (شهریار) دا وار
 شهریار صحبتی هر دیاردا وار

« هادی » نی یاد ائدیب اولما مکدر آلاه دؤزوم وئرر بالالار دؤزه
 کاتب سیز بیر قلم ، صاحب سیز دفتر داها یازا بیلمز ائلین سمین
 یو کو چوخ آغیردی ، آغیر بو غمین

(بارز) قان آغلاسان حقیق دیر سنین اسیب خزان یتلی ، سولوب گولشین
 اولوب شاعر اوغلو آنا وطنین سینسه سی داغلانیب حیدربانین
 باشیناکول اولوب ائلین ، اوبانین

یار الدن گنْدیب شهریار الدن گنْدیب !

باغبان سیروس - اکبر

اسدی یتلر ، قویدو طوفان ، شن باهار الدن گنْدیب
یوردومون شأنی ، وقاری « شهریار » الدن گنْدیب

شهریارا ! شعر سنسن ، شعره سن جان وئرمیسن
هاردا شعرعنوان اولوب ، سن شعره عنوان وئرمیسن
سیرلاییب ، قانسیرلایاندا ، سن اونا قان وئرمیسن
رسم و قانون هنرده ، شعره میزان وئرمیسن
وار یئری اهل ادب آغلارکی ، یار الدن گنْدیب
یوردومون شأنی ، وقاری (شهریار) الدن گنْدیب

سن بنای شعری قویدون عشق و عرفان اوستونه
بللی دیر ، محکم بنا ، کیم قویسا ایمان اوسته
توتما دین بو عشقه شاهد ، دین و قرآن اوستونه
بئله عشقه یوخ ئولوم ، دوشمز داها جان اوستونه
سن کیمی عاشق گنْدنندن ، اختیار الدن گنْدیب
یوردومون شأنی ، وقاری (شهریار) الدن گنْدیب

سن گئدن گوندن اینان ، « حیدربابا » قان آغلاییر
 توتدوغون الده قلم ، دفتر ، قلمدان آغلاییر
 بیت ، بیت شعرین آغلیر ، برگ دیوان آغلاییر
 صائب و خاقانی و صراف و قطران آغلاییر
 چون اولاردان بیرجه دوزگون یادگار الدن گئدیب
 یوردومون شأنی ، وقاری (شهریار) الدن گئدیب

سن دئدین انسان گرهک هر قیددن آزاد اول
 حقی وار شعرین قانان آزاده لیر ، ناشاد اول
 چوخلو رحمتلر سنه ، قبرین ائوی آباد اول
 سن کیمی اوستاددن دونیا دورونجا یاد اول
 سن گئدندن ائيله بیل دار و ندار الدن گئدیب
 یوردومون شأنی ، وقاری (شهریار) الدن گئدیب

سن ادب گلزارینا دلسوز بیر باغبان ایدین
 شهریار شعر ایدین ، بیر مقتدر سلطان ایدین
 شعره ، عرفانه ، ادیبلر دردینه درمان ایدین
 دور ایدین ، یاقوت ایدین ، قیمتی بیرمرجان ایدین
 وای اول بیر گوهر کامل عیار الدن گئدیب
 یوردومون شأنی ، وقاری (شهریار) الدن گئدیب

حسرت :

بختیار و هاب زاده (بختیار)

چگدیک ، چکیریک بیزکی یوز ایلدن بری حسرت
 دؤندهردی قارانلیقلارا ، گؤندوزلری حسرت
 بیر خلقه عدالت دئییه ، دیوانه چاغیرسین
 آه لاردان او یانمیش یانان اولدوزلری حسرت
 شعرینده کی شمشکدن اود آلمیش دهلی کؤنلوم
 بیر شمشکه دؤندهردی ظریف سؤزلری حسرت
 صابر دئدی : بی غیرت اولور آغلیان انسان
 تاریخده زبون ائتدی عمل سیزلری حسرت
 اؤز حقینه بیگانه اولان بختیار اولماز
 چاپمیش ، تالامیش دائما دیل سیزلری حسرت
 هم قافیه دیر آدلاریمیز « شهریار اوستاد »
 انصافی؟ آیرسین بو قدر بیزلری حسرت

شهریاریم گلمه‌دی

پاشا زاده - رضا (رضا)

قاش قارالدى باتدى گون نولدى نگاريم گلمه‌دى
 عشقى مى باشدان آتان اول گلعداريم گلمه‌دى
 گۆز يولا تيكديم او قدرى ، اولدو اولدوز باتدى آي
 بو قارائليق شاميده اول مه عذاريم گلمه‌دى
 عرضة شطرنجده رخ سيندى ، شاه مات اولدو حثيف
 قالميشام دوشمان اينده شهسواريم گلمه‌دى
 سينم ايچره قويدى طوفان قصر اوميديم ياتيپ
 غم سحابى سالى سايه دوتدو شادليقلار گونون
 باتدى آي ، محو اولدو اولدوز شهرياريم گلمه‌دى
 ماتمينده قاره گيدى اولكهده حيدر بابا
 ماتمه چولقاندى اولكهه اول نگاريم گلمه‌دى
 لاله‌ر سولموش چمن پوزقون سوسوبدير عندليب
 خشکنايين باغينا فوج هزاريم گلمه‌دى
 عزت و شأن و جلال آذرستان گئتدى الدن
 شهرياريم اولدو يا رب تاجداريم گلمه‌دى

صاحب و قطران و شمس و حافظ و حیدربابا
 چکدی افغان اوحدی صاحب عیاریم گلمه‌دی
 چولقانیب بو ماتمه یا رب سهندین دیروه‌سی
 دولدوران الوان چیچکن شن باهاریم گلمه‌دی
 شهریاردان سونرا باشسیز قالدی گلزار ادب
 قاره گیمیش گلشن عرفانه یاریم گلمه‌دی
 « دالغا ورسایدیم » اولوبدیر شهریارین اولمه‌سی
 قالمیشام هجرینده عطشان چشمه ساریم گلمه‌دی
 شهریار هجری آغاتدی گور (رضا) نین توکلرین
 انتظاردا سؤیله‌رم اول تاجداریم گلمه‌دی

* * *

دالغا ورسایدیم = ۱۳۶۷

پورعلی جاهد - علی

حیدر بابا هیچ پاییز اولمایایدی

باغچامیزدا آچان گول سولمایایدی

سنین ده باغریوا قان دولمایایدی

پاییز گلیب آما گولون سولوبدی

لاله کیمی باغریوا قان دولوبدی

باغچالاردا عطیرلی گول آچاندا

بولبول گولون بوداغیندان اوچاندا

خزان گولون قلبینه اوخ ساچاندا

آیریلیق اودیندان سینهوی داغلا

شهریاری سال یادووا قان آغلا

شهریارا بو دنیا دوستاق ایدی

سینه سینده غم ساوالان داغیدی

جان وئرنده سحر ، اذان چاغیدی

روحو اوچوب گتدی جنت باغینا

بیزی سالدی آیریلیق دوستاقینا

حیدربابا بوینوموزدا حاققین وار
یارادیسان ، یوردوموزا افتخار
دونیا بویو اولمز یاشار شهریار

شهریارین غم الیندن قوتاردی
روح القدس روحون عرشه آپاردی

حیدربابا ! شهریارا مرثیه
الحق گره که (حافظ) دیریلیب دئییه
(جامد) گره که ساکت قالیب دینمه یه

درد و غم دیر جاهدلری دیندیره ن
حافظ لرین مرکبینه میندیره ن

(واریلق - ۶۹)

شهر یاریمیز

تبریزی - علی

آفتاب سینه بو اؤلکهده ای شهریاریمیز
ای پارلیان ستاره‌میز ، ای افتخاریمیز
ائللر عزیز ، اؤلکه عزیز ، بشرگولی
سنسن بو خلقه دوغروسو ایستکلی شوگیلی
گاهی گولو بو اؤلکه‌میزین ، گاهی بولبولی
چهچه ووراندا اودلسی دوداقین بیزیم دیلی
تسکین تاپیر اوره‌کده اولان آه و زاریمیز
ای شهریاریمیز بیزیم ای افتخاریمیز
(حیدربابا)ن هاچاندی بو خلق ایله دیلله شیر
الذن اله کشچیر ، گونی گوندن شیرینله شیر

شهریار آغلیر

تورکان - قاسم

غزل سلطانی شعر اوستادی ، وارلیقلا وداع ائندی
 ادب مولکون قویوب باشسین او باشلار صاحبی گئندی
 اگیلادی سرو، بولبول سوسدی، گول سولدی بو ماتمدن
 یاز اؤتموشدو ، یابین دا عومرو قورتولدو خزان یئندی
 پوزولموش گلزارین دیواری اوسته ایندی سار آغلیر

داها حیدربابا چن دن اله دسمال آلیب آغلیر
 سیزیلدیر شهریارا ماتمینده سینه لر داغلیر
 یئله تاپشیر ماغا ، چون سن دئمیشدین ، یاشلی گۆزلرله
 اوشاقلار بیر دانا یوخ دسته دسته گول سنه باغلیر
 یاتان بختین دوروب دور ماتمینده هر دیار آغلیر

کلیب «ترسا قیزی» باخ ماتمینده ساچ یولوز ای وای
 «ثریا» آغلاییر سویلور عجب اولدی حیاتیم ضای
 هنر مولکونده گون باتدی دوتوب ظلمتگه دونیا
 باتیب اولدوز غمه آخ یوز بولوددان قاره گیمش آی

عجب غوغادی گویلرده فلکده زار - زار آغلیر

(حبیب ساهر) بیلیدیر شهریارین گلهمه سین ای داد
 باسیر قان باغرینا نقشین اوجا سسله چکیر فریاد
 (بولود) گل (شهریار) گلدی ولی چوخ خسته، چوخ ناشاد
 فلک یاخشی یتیردین (شهریاری) آخ ائوین آباد
 (سهند) آغلیر، (حبیب) آغلیر غزل آغلیر سه تار آغلیر

کلیب دیر پیشوازه «صاحب افسانه» غوغا دیر
 او آغلیر، شهریار آغلیر بیلینمیر هئچ نه اوضا دیر
 سوسوب (نیما) دولو گؤزله بساط غم مهیا دیر
 ائله بیر سیرلی عالم دیر نه آیدین دیر، نه رؤیا دیر
 ائله (نیما) گلیر زاره، او حاله شهریار آغلیر

توتوب (حیدربابا) یاس شهریاره (ساوالان) آغلیر
 (سهند) آغلیر (آراز) آغلیر قوتاز تثللی خالان آغلیر
 بو تای آغلیر بو ماتمه، اوتای آغلیر، جهان آغلیر
 چاتیر افلاکدن مین ناله سانکی آسمان آغلیر
 هامی آغلیر بو ماتمه زمان و روزگار آغلیر

شهریارین هرثیه‌سی

توغان - م - ع

ای کاروان آخر دایان بیل هر نه واریمدیر گئدن
 یوردوم ، یووام آغلار قویان قدر و عیاریمدیر گئدن
 ای ایلدیریملار بیر شاخین ، شاققیلدا اییب چایلار آخین
 قاره گئین قیزلار بساخین یاردان بئزاریمدیر گئدن
 روحوم گئدنلن باغلیدیر ، یانیندا باغیریم داغلیدیر
 سئونمز وجودیم اوغلو دور داد و هواریمدیر گئدن
 دیل سیز اونو دیندیریمیشم گاه سینمه مه میندیریمیشم
 چوخ اوینادیب گول دوریمیشم صون غم فراریمدیر گئدن
 هجرانی او تگون زهردن ، یورقوندو ظالم دهردن
 کوسگون گئدیر اول قهردن سینمیش نگاریمدیر گئدن
 جان تپسه ارسیز قویمو یون، اول دو یاساسیز لر دو یمو یون
 گر وعده وئرسه او یمو یون اول سؤز دیاریمدیر گئدن
 شوچاره سیز غم فکردن ، زلفیم آغارمیش هجردن
 پوزقون دیاریم ائچردن ، سولغون بهاریمدیر گئدن
 ائلر نه جور سیز قیئدنیز ، سیز یانینی بوش قویدونوز
 بیر عومر یالقیز یانمادان اینجیکلی زاریمدیر گئدن

مین قهرمانلاردان صورا اول، صون بشیگیمدیر منیم
 ای وای دلیلم لای لای ائلیم یانمیش جیباریمدیر گئدن
 داغلاردو توب ساخلانمادیم یوخ ترپه نیب چالخانمادیم
 سیمدی بئلیم قالخانمادیم دو تغون یساریمدیر گئدن
 آذر ائلیم افغان ائدیر حیدربابا زلفین دیدیر
 سیز سانماین بیر جان گئدیر ایل و تباریمدیر گئدن
 حوز ملائکک همدمی باخ کین آغیرلیخدان غمی
 مین ائولکه نین چیگنیتده کی بیر شهریاریمدیر گئدن
 اول شعر لن قلب اوخلویان یورقون پریشان یوخلویان
 من بیکیسی تک یوخلویان تسکین قراریمدیر گئدن
 اول افتخاریم ، منلیگیم بیلمز دیگیمسن بیلدیگیم
 یاد ائچره اول اردملگیم شأن اعتباریمدیر گئدن
 سن تانری بیر آن کاروان آهسته گئت یا کین دایان
 تهمتلی طعن اوغروندا اول قارتال حصاریمدیر گئدن
 حیدربابا باش سیز قالب (توغان) دا بو غمدن دالیب
 خون نغمه لی جان سویگولوم روح و وقاریمدیر گئدن

شەھريار اۋلدى

تېمورى - مير قىردون

گۈندە بىر سۆز ائىتىمەين كار اولار
 شەھريار يوخ ائله بوللىم ياشيما
 كار اولايديم بوگون ائىتىمە ايديم
 بوندان بئله كيم اولاجاق شەھرە ياز
 «حيدر بابا» يتيم قالدى يا سونسوز
 شەھريارين اۋلومويلن ائله بيل
 كېنە سۆزلر تزه ديهه كيم قالدى
 كيم اپنانا شەھريارين اۋلومون
 قزو ، قذر اۋلوم ايشين ايشلەدى
 شەھريار ساريلان باشيز ساغ اولسون
 قوشولدى «خواجه» نين روحونا ، روحو
 اولدوز سايا صبحة ديين ياتمادى
 جوانليقا قايداندا آه چكسدى
 «بھجت آباد» ديهه جسمى قوجالدى
 گلديگى ، گئديگى شەھريار اولموش
 مدرسه لىر آچيلاندا آي حثيف
 دئيرلر شەھر ايچرە شەھريار اۋلدى
 دولاندى بوتون روزگار اۋلدى
 قىرلر شاعىرى ، شەھريار اۋلدى
 بو ديله بو يثرە بىرغمخوار اۋلدى
 آدينا يارادان افتخار اۋلدى
 باغدا بىر بولبول خوش گفتار اۋلدى
 مس تاپىپ دۇندەرن زىنگار اۋلدى
 بولاقلار دايداندى ، آبشار اۋلدى
 ياخشى لاردان قالان يادگار اۋلدى
 گول دەخزان اولدى ، نغمە كار اۋلدى
 تزدەن شىخ سعدى ، شىخ عطار اۋلدى
 محبت اوغروندا انتظار اۋلدى
 قوى نادان دئمه سين بى القار اۋلدى
 آخر اوردا ديهه - ديهه يار اۋلدى
 خزاندا گلميشدى ، نوبهار اۋلدى
 فرھنگە بىر صاحب اقتدار اۋلدى

ھامىنى ايلهدى سو كسوار اۋلدى	تور كيه دن توتدى ، باكى دان بئله
تو كندى اليمدن اختيار اۋلدى	گۈز ياشىنى ساخلاماقا نه چاره
بابا دىيە - دىيە آشكار اۋلدى	«شەرزاد» نه حالدا «مریم» نه حالدا
ياخشى اوستاد سینه سينده نار اۋلدى	يامانلارین گۈزى چىخسین كاسادان
«شیرینه» قازاندى اعتبار اۋلدى	وطن اوسته فرهاد اولوب داش چاپدى
ائيلهدى تورپاغین مشكبار اۋلدى	سجده قىلام تورپاغینا تبریزین

«فریدون» نه قدهر دنیا وار دیمز

شەھریارین دولتیندن وار اۋلدى

دولتیندن وار اۋلدى	دولتیندن وار اۋلدى
دولتیندن وار اۋلدى	دولتیندن وار اۋلدى
دولتیندن وار اۋلدى	دولتیندن وار اۋلدى

دولتیندن وار اۋلدى	دولتیندن وار اۋلدى
دولتیندن وار اۋلدى	دولتیندن وار اۋلدى
دولتیندن وار اۋلدى	دولتیندن وار اۋلدى

دولتیندن وار اۋلدى	دولتیندن وار اۋلدى
دولتیندن وار اۋلدى	دولتیندن وار اۋلدى
دولتیندن وار اۋلدى	دولتیندن وار اۋلدى

دولتیندن وار اۋلدى	دولتیندن وار اۋلدى
دولتیندن وار اۋلدى	دولتیندن وار اۋلدى
دولتیندن وار اۋلدى	دولتیندن وار اۋلدى

استاد شهریارا خطاب

تیلیم خانلی - حسین

سندن سورا یوخدی بیزه غمگسار
 ندهن بیزدن آیری دوشدون شهریار
 عالم بیزه قفس کیمی اولدو دار
 «اؤزون دئدون آیریلیمون اماندی»
 «گونلریمیز بیر بیریندن یامانندی»

دیلسیزلرین اوره گینین سؤزیدین
 عشق اودونین شعله سیدین، کؤزیدین
 آذربایجان اؤلکه سینین گؤزیدین
 «سندن سورا گون دؤندی آخشام اولدی»
 «دنیا بیزه خرابه شام اولدی»

اؤلکه میزین ایستکلی سئوگولیدین
 تعریفنده بالدان شیرین دیلیدین
 بهاریدین، بولبولیدین، گولیدین
 «سندن سورا دؤنر گلردؤندولر»
 «محببتین چراغلاری سؤندولر»

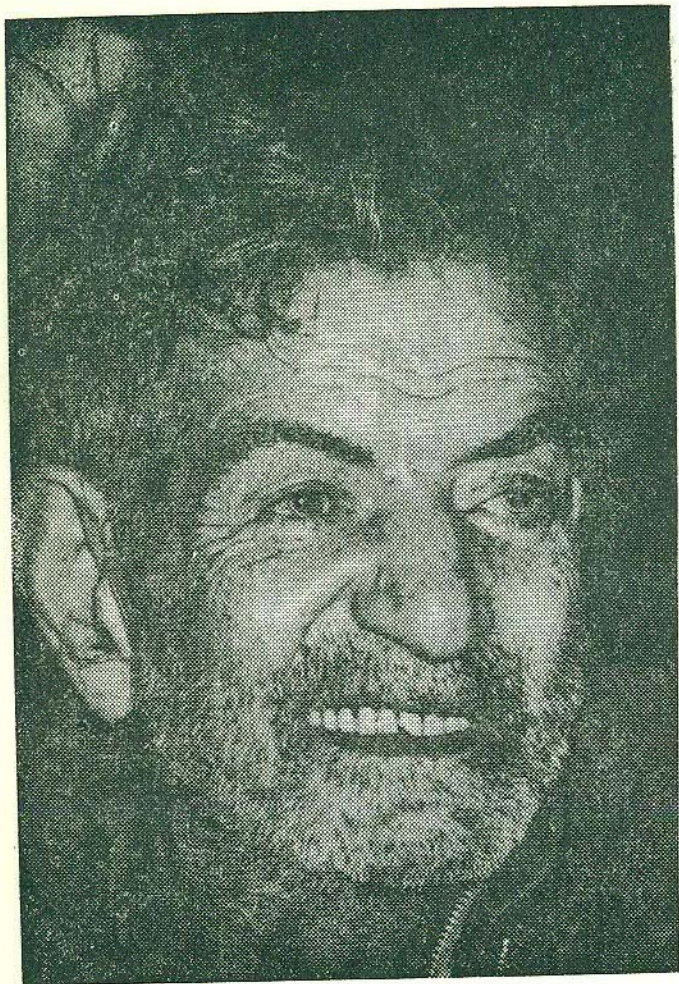
سنون شعرون کچمیشلردن یاد ائلر
 غمکن دولان اوره کلمری شاد ائلر
 حق یولونا مردمی ازشاد ائلر
 هر نه قدر دنیا واردیر سن وارسان
 چشمه کیمی اوره کلمرده قاینارسان

هشواخ دوشمزسین آدین دیلردن
 گؤیه قالخار بو ناله لر یئلردن
 هرگون سحر این گلر گوللردن
 «سندن سورا اوره کک غذایی قاندى»
 «زندگانلیق بیر قارانلیق زنداندی»

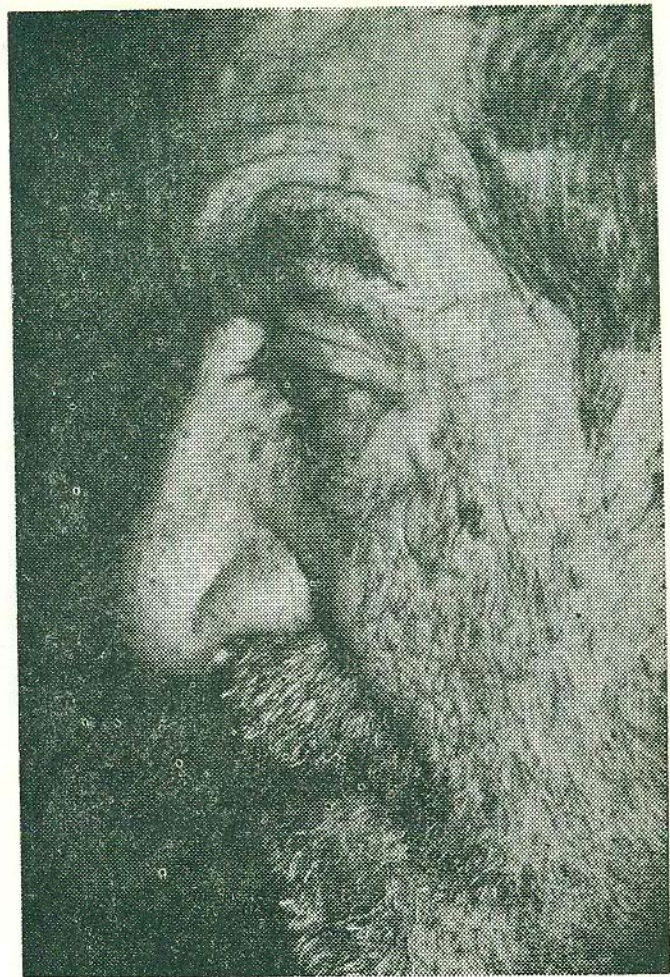
سینه‌لرده چایلارکیمی آخارسان   اوره کلری یانديرارسان ، یاخارسان
 هردنده بیر ائلریوه باخارسان   گۆزه سن کی فراقوندا یانیرلار
 اۆلمه گیوی بیر فاجعه سانیرلار

گول سارالسا بولبول اونا آغلیبار   نوحه دییر اوره کلری داغلیبار
 قانادیلان یاپراقلارین یاغلیبار   بولبول اۆلسه چمن اولار خرابه
 داغ ، داشلارین سوی دؤنر سرا به

حیدربابا صاحب عزا اولوبدی   زعفران تک سارا الیبدی ، سولوبدی
 درد الندن آغ ساققالین یولوبدی   قان یاش توکور سسله بیر جان شهریار
 قوجا جانیم سنه قوربان شهریار

1964 - 1965

شہر یاریم

جعفری - بیت اللہ

چمنندہ ہر گول ای دل لالہ مثلہ داغدار اولماز
 آچارسای سبز ولی ہر غنچہ فرغس تک خمار اولماز
 بیزیم گور کملی آذربایجاندا چوخ بؤیوک شاعر
 وار ، امما ہئج بیرری حیدر بابالی شہر یار اولماز

ایلقاریم ، ائل تباریم ، شہر یاریم ، شعری شعاریم

گووہ نیر شانیوہ جیر انلی دیاریم

قوجامان قانلی دیاریم .

سن او شاعر کی ادب سایہ لرین عرشہ سالیسان

سن او عارف کی ہتر ذوقونو مولادان آلیسان

عشق ایلہ زندہ قالیشان .

اورہ گیم ایندی دہ تیریر او حیر ارتلی سسیندن

نئجہ بولبول کی او جالدار سسینی دار قفسیندن

اؤگود آلدیم نفسیندن .

سن ای دین دردلرہ درمان ، دو یوب انسانہ یانیر دین

غم انسانی قانیر دین .

الدہ «حیدر بابا» نین نسخہ سی دایم دولانیر دین

یورولوب گاہ اوسانیر دین .

قوشدوقون قوشمالار آخر دوز دنیاده یایتلدی
 هامی یاتمیش لار آیتلدی
 قرفی نان ائلریمیز سان تاپیب عالمده سائیلدی
 فرعونون بورنو اوولودو
 او لکه دن قاچدی قوغولودو
 یئنی بیر «ثور» دوغولودو

شهادتین شفق اوغروندا آخان لاله قانین دان
 داریلان ظلم ایله بیچاره لرین ال امانین دان
 هامی ال چکدی جانین دان .

چیخدی دوشمن گوزو ، ائل لر یئغیشیب ال بیر اولاندا
 دیریلیکک بیرلیکیلن سوبلیه ره ک دیل بیر اولاندا
 الده شمشیر ، شئر اولاندا

اوندا سن سب ائله دین شعر ایله شیطانقولی شاهی
 بوینونا حق ائله دین ائله دیقی ظلم و گونااهی
 وئردی الها مووی رهبر او بؤیوک روح الهی
 گوزهل آلتیشلادین ایراندا بسیج ایله ، سپاهی
 یارانان شوکت و جاهی .

پارلاق اولدز کیمی تعریف ائله دین عدل ایله دادی
 فقیر انسانلار ایچین آرخا دوران دوغرو جهادی
 او شرافتلی نهادی .

« سن علمی اوغلو سان آزاده لرین مرد - مرادی »
 « او قارانلیق لارا مشعل او ایشیق لیقلا را هنادی »

« حقه ، ایمانه منا » دی

« باشدا سینماز سپرین ، الده کوتلمز قلیجین وار »

« حرجین یوخ ، فرجین وار » .

جمالی - رضا

باخیرلار دالیجا تبریزه ساری	قاراگییب هامی ادب سئونلر
قیریلیب غزلین دیرلیک داماری	چشخیب شیرازه دن ادب دیوانی
ایشله ییب آریا اجل دیواری	او گئدن عزیزه دای چاتماز اللر
گره ک چکسون قرنلر انتظاری	زوزگار آناسی تاینن تاپماقا
رمز سیز بیر سؤزه قویدوم قراری	اؤلمک تاریخنی رقم وورماقا
مین اوچ یوز آتمیشدان یشدی یوخاری	شهر یوزین ایگیر می یشدیسینده

سحر چاغی سولدو شعرین گلزاری
حیدربابا ایتیردی شهر یاری

زولایله یولدا یولده
زولایله یولدا یولده
زولایله یولدا یولده
زولایله یولدا یولده
زولایله یولدا یولده

زولایله یولدا یولده
زولایله یولدا یولده
زولایله یولدا یولده
زولایله یولدا یولده
زولایله یولدا یولده

سسه سس وئر شهریار

جودت آراس - ترکیه (ایندیز)

بیر زمانلار بیر شهریار وارایدی
چوخ یازاردی ، قلم اونا یارایدی
یادیغینا بو گن دونیا دارایدی

هئچ بیلیمرم یادا یسوخ یادا وار
دارگونلرین شادلیق اولسون شهریار

ایللر اؤنجه خبر آلدیم ساغیدین
دیزده طاقت ، اورکده یاغیدین
اؤزون اوجا آغری کیمین داغیدین

یوخسا سندن سسیز گؤرور قایالار
سسه سس وئر تئز ائشیدیم شهریار

هی گوره ردیم کاغذلاردا آدینی
اوخویاردیم شعر ، غزل ، ماهینی
ایتیرمیشم من آغزیمین دادینی

سن یازیرسان سندن یازمیر وراقلار
باخ وراقلار بوش قالیردی شهریار

تک عهدیم او آتا شاعریم منه
ماهنی قوشا ، شعرلریله سسله نه
ایسته میرم کوسه ، سوسا گیزلنه

شاعر اولان هر دم گوره اعتبار

اعتبارلی شاعر سن شهریار

بللی اولموز عومردن دالا قالانی
اجل بیواقت چکیر عومره قالانی
گل قولاق آس، ائشیت «آراز» بالانی

آل قبول ائت منی ایله بختیار

جاودان عومروم سنین اولسون شهریار.

* * *

- ۱- شمری گوندهرن ، داود ابراهیمی
- ۲- آذری تورک الفباسینا چمپورن ، شمشک

شهریاری یولا سالدیم

چاوش اکبری - رحیم (یسنا)

گؤردوم گوللر سوزالیدی بوداقد (۱)
 خزان یئلی اونون چون آلتیش گلیر
 او فصل ده غملمه ، غصه آز دگل
 خوشلوق گورچین تک او جالدی قاشدی
 بلکه بو غملردن قورتاریب قاچام
 غملرین اوستونه گینه غم گلیر
 اؤز الیه اونسی منه یتیردی
 اونون دزدی اوره کلری داغلیری
 باش قالدیر سین بوتون قارا علملر
 اوره گیمیز قوی اودلانیب داغ اولسون (۲)
 دنیا دان قورتاریب اولوب بختیار
 عومور وئریب غملمه ، غصه آلموشوق
 سئوینجک لیق ، گولوشمک دوشدو بیزه
 خوش گلیمیز بیز آتماروق سیزلری (۳)
 او جالیب گویلره یتیمیش سسی
 بو شهردی ایگیت لیرین اویناغی
 همام یوووب گؤز یاشیله یوللارین
 قدیم سرخاب ایندی آچیب دروازا

ناهار چاغی اوتورموشدم اوتاقد
 گؤرونورکی یاز کوچوری قیش گلیر
 پاییز عارف اولار سا دا یاز دگل
 غم کؤلگه سی اوره گیمه ال آچدی
 گؤتوردوم حافظی اوندان فال آچام
 اما حییف گؤردوم دیرچن گلیر
 خیردا قیزیم غازیته نی گتیردی
 گؤردوم یازیب حیدر بابا آغلیری
 خبر وئرون قان آغلا سین قلملر
 (حیدر بابا سنون باشون ساغ اولسون)
 بوگون سنون شاعر اوغلون شهریار
 بیزلرینه بو زنداندا قالمیشوق
 یادیمدا وار سن گلنده تبریزه
 تهران اگر ساخلیانمیر سیزلری
 بو تبریزدی مولوی لر قبله سی
 بوزدان قالخیب ستارخانین بایراغی
 آخیرده خاقانی آچیب قوللارین
 ظهیرله قطران گلپ پشوازا

همیشه لیک قولون سالدون بوینونا
 گلهمیشم ایندی دهاگج اولدو (۴)
 عشق اودونون دردین منه آندیریب
 بایراغیمی تهران اوسته آچمیشام
 مجنونلارا ، وامق لره قاریشدیم
 کیم نه جور اوولاییب سنی او محبوب (۵)
 اوزوم قوجالدیم ، اوره گیم دؤنمه دی
 گووه رچین تک گویلره یول آچوبسان
 بلکه بو یول غم ، غصه می ایتیریم

کلید تاپیب حق قاپوسون آچماغا (۶)
 شهریارین دالنجما حیران قاشدی
 گؤردوم تانیرام بو خوش نفسی
 یوللارا تیکیلیب اونون گؤزلری
 او قوجانین بو با وفا شاعری
 گؤردوم بوتون جسمی نورا بویاندی
 نیه بوجور زنگون سارالیب سولموش
 هاردا اولسوز اونو تمایین بیزلری
 عشقین ددی منی اودا سالیبدی
 پیر مغان گئدسه کیمدن جام آلاق
 یاغ دوگو وار حییف قازان تاپیلیم
 اوچا داغا سلام یازان سیزی دوز
 سونرا یاتیب یاندیراردی یاخاردی (۷)
 بولدلارلا آغلیانلار ، گولنلر ؟ (۸)

یئنه تبریز سنی آلدی قوینونا
 آمما منیم یولوم اوردان کج اولدو
 تبریزده بیرگؤزه ل منی یاندیریب
 ایرمی ایل اولار من تبریزدن قاچمیشام
 او ایللرکی عشق اودیله آلیشدیم
 سیزه یازدیم گؤزوم یاشیله مکتوب
 اوتوز ایلده بو اود منده سونمه دی
 ایندی کی سن بو قفسدن قاچوبسان
 گتمه دایان گلیم سنی یئتیریم

بونی دیب قانادلاندم اوچماغا
 خیالیم اوجالیب آیدان دا آشدی
 قولاغیما چاتدی زهره نغمه سی
 سازندا حیدر بابانین سؤزلری
 گؤردوم گلیر حیدر بابا شاعری
 سلام وئردیم گولومسندی دایاندی
 دئدی بالام نه خبر وار نه اولموش
 دئدیم گلدیم یولا سلام سیزلری
 یوزلر ددیم دیلمه میش قالیددی
 سیزکی گئتدوز کیمدن گئدک کام آلاق
 شاعر چوخدو شعر یازان تاپیلیم
 انیشتینه پیام یازان سیزی دوز
 سیز کئچنده داش قوزانین باخاردی
 بیرده گلر داش دیلینی بیلنر

تورکی یازدون آذربایجان اوجالین
 حق جاده سین هامارلادون سؤزیله
 هشتاد اوچ ایلمده قلمون چاشمادی
 سؤزملکونون کور اوغلو سی ، عیوضی
 استاد گوردوم چوخ یوبانیب یولوندان
 الین اوپوب گؤزوم یاشی آخیندی
 بیزدن سونرا سیزون یاشوز ساغ اولسون

بیر کیمسه اولمادی سندن باج آلسین
 دویشانلاردا بونی گؤروب گؤزیله
 بیر قهرمان تک دایانیب ، قاشمادی
 اؤلکه میزین باشی اوجا سربازی
 آخر دفعه تو توم اونون قولوندان
 دئدی بالا منیم یولوم یاخیندی
 گؤروم ایران بهشت اولسون باغ اولسون

ایضاحات :

- ۱- بیتهای ۱-۶ بعنوان براعت استهلال ساخته شده است .
- ۲- برداشتی از حیدربابای استاد .
- ۳- اشاره است به گلابه استاد از تهران در قطعه ترکی شاطر اوغلان
 تهران غیرتی یوخ شهریار ی ساخلاماقا قاجمیشام تبریزه تایاخش یامان بلنسیین
- ۴- برداشتی از حیدربابای استاد .
- ۵- اشاره است به مثنوی پیام به اینشتین .
- ۶- برداشتی از فولکلور آذربایجان ، قانادلانیم اوچماقا - حق قاپوسون آچماقا .
- ۷- اشاره است به بندی از جلد دوم حیدربابا . بیت
 من باخانندا قساوانهیلار باخیلار
- میرده یاتوب یاندیریلار یاخیلار
- ۸- ایهامی است بنام شاعر بزرگ آذربایجان شادروان بهروز (بولود) قارا چورلو (سهند) که
 استاد علاقه زیادی به ایشان داشتند و قطعه سهدیه برای اوست .

سؤنمز چراغ

حامد ماکوئی

علی صادق موسوی

افتخاری ، اعتباری شهریار
محبت مولکونده بؤیوک صنعتکار

باشلا ترانه نی غم قفسینده
اٲشیت سین سینی صون نفسینده

داغلاردا کؤیه زن سود امر چیچک
کؤز آچاندا کیملره ناز ائنده جک

نهدن قفسینده غمه دولوبسان
حسرتیندن سزالیب سان سولوبسان

دٲمه کی دردینی آنلامیرام من
بو غملی سکوتو سیندیرماسان سن

بیله کی چالخانیر بو آجی کولک
بو تاغین اوستونده قورویار چیچک

ای آنا یوزدوموز آذربایجانین
ای ادب گویونون پارلاق اولدوزو

نه اوز وئریب یوخلایسان یاتیشان
قوی خزان قهریله سولان چیچک لر

باشلا ترانه نی سن اوخوماسان
ایپک تٲللی نسیمین قوجاقیندا

شهریار ای اٲلین شیدا بولبولی
یوخسا بیر آلا کؤز وفاسیز یارین

دٲمه کی حالینا آغلامیر کؤزوم
خزان اسیب گول چیچگی سولدورار

باشلا ترانه نی ، سن اوخوماسان
گلستان پوزولار گلشن سارالار

یاخین گل اوتوراق غملری سایاق
نه یامان چتین دی سن سیز یاشاماق

سن سیز باهار بیزه چمدی دومانندی
زندگانلیق گونی گوندن یامانندی

اوره ک درده دولور نفس بوغولور
غروب پرده سینده گورونمز اولور

تبسم قورویور دوداغیمیزدا
سن گئدن دن سولور چراغیمیزدا

عاشقین سازیندا سینیر تئلری
دولوخور گؤزلی اسپر اللری

یازلیر عمرومون غمی غصه سی
قولاقیما گلیر شهریار سسی

گؤزون ایتیر قارا بولود دالیندا
غرامتلی عمرون قالمقالیندا

باشلا ترانه نی غم قفسینده
اتشیت سین سسینی صون نفسینده

گونئی گوندن عالمه یایلاجاغ
سن سونمیه جک سن ای سونمز چراغ

سن قفسیندن قالدخ من قازامتدان
قارقیش اولسون بو وفاسیز دنیایا

تارلا سئبل لنسه باهار گولسه ده
معناسیز حیاتین دؤنگه لرینده

نه لردئیم بو نکبتلی سارای دان
شعرین حقیقتی سوزون معناسی

کونوللرده دویونله شیر غصه لر
ایشیقی امیدلر پارلاق آرزولار

اوره گی تیره دن لطیف نغمه نین
شاعرین قورویوب جوشقون الهامی

منیم اوره گیمین پرده سینده ده
آیشمیش قلبیمین سیزیلتی سیندا

عمرومون ایشیق سیز سولقون اولدوزو
پوزولور عشقیمین پارلاق جامالی

شهریار ای ائلین شیدا بولبولو
قوی خزان قهریله سولان چیچک لر

صانماکی اولوبسن هله شهرتین
سن اولمیه جک سن ای بویوک استاد

حیدر بابا آغلیری

حسن زاده - علی (مشتاق)

دور شهریار حیدر بابا آغلیری
سنون غمین سینه سینی داغلیری

ای وای دورون شهریاریم تک کالوب

نسیم یولون گدی کلردن سالییدی
مندن سنون خبریوی آلییدی
داش ، قیهر یامان گونه قالییدی
یامان گوندی غم قلیمی یانیدی

آیریلیقی بوجور منه آنیدی

شهریاریم سنه چوخلی سؤزوم وار
عشق اودوندان باخ سینه ده کؤزوم وار
آیریلیقدان آغلار ایکی کؤزوم وار
قورسالانیر آلاو تپیز باشیمدان

نالہ قوپور هر قیادان ، داشیمدان

باہار گلیب قیزیل گولر آچاندا
ده لی جیران داغان داغا قچاندا
کؤزهل قیزلار ساچینا گول ساچاندا
گوی دوشونده ستین یشرین بوش اولار

سن اولماسان کؤنول هاچان خوش اولار

شهریاریم سحر گونش چیخاندا
کؤزیاشلاریم کؤنول ائوین ییخاندا
غم کؤنلومی هجرانیندا سیخاندا
کیمدیر منه سندن نشان کتیر سین

سئویندی ریب ایسته گیمه یئتیر سین

سون اوفقده گون قیزاریب باتاندا
کاسیب بختی همیشه لیق یاتاندا
اولدوزلاردا قاش کؤز آیا اتاندا
توخلار باشین ناز بالیسا قویارلار

غم ، غصه نی آجلار یئیب دویارلار

هانی منه ناغیل دیین گونلرین
 یاتمیش بخته آچیل دیین گونلرین
 شاخ-شاخ شاخیب شاققیل دین گونلرین
 من نه دیم سوروشسالار دورنالار
 هاردا قالدین ایگیت اوغلوم شهریار

آی گۆزه لیم دنیا یالان دنیادی
 هر نه وئرسه دؤنوب آلان دنیادی
 انسانلاری درده سالان دنیادی
 آخر سنی آلدی بیزدن روزگار
 آما آدین دوشمز دیلدن شهریار

شهریاریم باشدان فکرین آتمارام
 سنسیر اینان ایسته گیمه چاتمارام
 دوستلاریمی اؤزگه لره ساتمارام
 بوندان سونرا کؤنلرم منیم شاد اولماز
 سن گئده لی داماغیمدا داد اولماز

قیزیل گولو ده رین بسته باغلا یین
 هجر اودونا سینه لری داغلا یین
 دورون گلین دسته دسته آغلا یین
 یامان گئدی گلستانون بولبولو
 اسدی یئلر صولدی گولو ، سنبولو

شاعر اوغلوم نه دن بئله یاتوبسان
 کؤنول قانین گؤز یاشیما قاتوبسان
 منی گؤزدن اونودوبسان آتوبسان
 گل قوجامان بیر باباوی یوخلا سن
 قوی باشیوی سینه م اوسته یوخلا سن

یالان دنیا بل بشورلوق سالارسان
 اؤزون قالیب، تار، قوالی چالارسان
 یاخشیلاری الیمیزدن آلا رسان
 ایشین بوتون کرخانادی او یوندی
 اؤلنلرین یاس - ماتمی ، طویوندی

شاعرلرین باشی بوگون ساغ اولسون
 استادیمین گؤزه ل یوزی آغ اولسون
 شهریارین مزاری بیر باغ اولسون
 مین ایل کله گلمز داھی شهریار
 دنیا بویو یارادیب دیر افتخار

غم مضرابی دیلن دیریب تاریمی
 الدن آلدی فلکک شانلی یاریمی
 قالدیریمدی گویه آه و زاریمی
 «مشتاق» داها غم نامه سین یازما گل
 قلم ایله اؤز گوروی قازما گل

شهریار گتدی

حسین نژاد - غفار « رافغ »

گتدی الدن شهریاریم ، گۆز لریمدن قان گتدیر
 شهریار الدن الاهی ، گۆر نئجه آسان گتدیر
 اتمه دی دنیا وفا ، تا ایله سین در دین علاج
 دردینه یونخدور دوا ، یا رب اول بیدرمان گتدیر
 ای فلک سینسون بئلین ، ایرانی سالدون ماتمه
 قالمادی شور و صفا ، چون بولبول ایران گتدیر
 اقتدا ائدی نماز عشقیده ، اول حافظه
 حافظیم باش قووزاگل ، گۆر حافظ دوران گتدیر
 دنیا دا اوندان صونرا ، شعرین آدی یاددان چیخاز
 شاعریم الدن گتدیر ، بو دشمن نسیان گتدیر
 ائله دی حیدر باباسی ، دنیا دا شور و فغان
 سون نفسده بیر باخون ، حیدر بابا گریان گتدیر
 « رافغین » سینسون الی ، اوز اللری نن قویلادی
 شهریار شهر شعر ایندی بی جانان گتدیر

اوستاد شەھرىارين وفاتىنە خاطر

حسینی - میرجلیل (سید)

ياواش - ياواش خزان يئلى
 طبيعتين ، بوياق - بوياق
 گوللرینی سولدوراراق
 بۇيوک چينار يارپاقلارين
 بوداقلاردا تىترە دىردى .
 قان قادالى اؤلوم سسى
 يارپاقلارين دوداقيندا
 سازاقلارا چئوريلەرک
 آيريليقدان مين بير نغمە
 مين بير داستان ،
 اوخويوردو .
 تالا - تالا قارا بولود
 قارا خبر داشيىردى .
 قارلى داغلار ذىروه سىنى
 چنلى دومان چولقاياراق
 دورنا گۆزلو بولاقلاردان

قانلی یاشلار داشلانیردی
 گؤزله نیلمز بیر حادثه
 یئر کوره سین تیتره دیردی .
 سمالرده ، اولدوزلارین
 شمشک کیمی ، آخیشماسی
 اوغرون - اوغرون باخیشماسی
 دهستلی بیر حادثه نی
 کونوللرده ، آندیریردی .
 سمالرین آل یاناقلی
 گؤزل قیزی زهره یئنه
 اوج ثریاده دوزوب
 ساری ، قئیوریم تئلرینی
 آل گونشین شافاقینا
 بویامیشدی
 مین عشوه یله سیماسینی
 بو یوک استاد شهریارین
 ایلک عشقینه بنزه ده رک
 سؤز مولکونون شهریارین
 قوجاغینا چاغیردی
 ایلک عشقینین محبتی
 یئر اوزونون شهریارین
 سمالره قووزایارق

خواجه ایله چیگین - چیگین

دایاندریر .

گوله - گوله خواجه بئله

خوش لحن ائيله

گلیر ديله

دوققوز یوز ایل

بوندان بئله

سنین تاین

گل میه جک

گل میه جک !

اوستاد شهریارین وقاتی مناسبتینه

حصار لی - فریدون

دایانماسین یانا - یانا دی گلسین

اوره گیمیز دؤندی قانا دی گلسین

شهریاری الیمیزدن آلییدی

سهنیدله ، ساوالانا دی گلسین

سینه م اولدی درد اوخونا نشانا

تبریز دییب بو نشانا دی گلسین

دی اولدوزا کؤکله گیلان اوسازی

قلیم اولدی شانانا - شانادی گلسین

کلیب گورسون تبریز یمده بیر نه وار

شاختا دوشدو گلستانا دی گلسین

صبا یئلسی خبر یئتیر ائلسره

دؤندر سینلر گؤز یاشینی ستلره

سویله فلک آیریلیغی سالییدی

حیدر بابا گؤزو یاشیلی قالیدی

بولبول اؤلدی باغلار قالدی ویرانا

سن یای گیلان بو خبری هریانا

صبا یئلسی آدلا گیلان آرازی

دیلغمی اوستونده قوزا آوازی

میرزه معلمی ائيله خبر دار

کؤچدو گئتدی بودنیادان شهریار

سؤیله گیلن عزیزیمیز بختیار
 کئدیب الدن قالمایب دیر اختیار
 عؤمور بویو گؤز و یولدا انتظار
 ائل شاعری سلیمانا دی گلسین^۴

وورولموشوق اوستاد یازان سؤزلره
 دؤرلو - دؤرلو قویوب گئدن ایزلره
 صون گئدیشی حیاتی تک بیزلره
 سبب اولدو شهرت - شانادی گلسین^۴

عابباس زامان اوغلو ائلره یانان
 قایغیمیزی چکن او داهی انسان
 تبریزیم یاسلی دیر سویله هاردا سان
 اؤزون یتیر بو مکانا دی گلسین^۴

حییف سوسدوسؤز مولکونون سلطانی
 قهر ، غصه ، غم بورودو هر یانی
 حصارلی نین گئندی صبری - توانی
 گؤزلر دؤندی بیر عمانا دی گلسین^۴

اوستاد شهریارین اولومو هناسبتیلله

حق بیگی - خیراله (سابلانق)

حیدر بابا نازلسی یازین نئجه اولدو
 شیرین دیللی نغمه کارین نئجه اولدو
 شاعر اوغلون شهریارین نئجه اولدو
 گئتدی گئدهر گلمز یولا شهریار!
 اوره ئینده قالدی تمیز آرزولار
 حیدر بابا چوخ ایگیدلر یتیردین
 دؤوران سوردون تارچیغینی کؤتوردون
 امما حییف شهریار ایتمردین
 هرگون نئجه اوغلون، قیزین اولسادا
 اوجور اوغول آز تاپیلار دنیادا
 چوخ آزداغ وار شعره، سؤزه قاریشا
 سارماشیق تک نغمه لره ساریشا
 هر داغ سنله چیخا بیلمز یاریشا
 شهریارلا اوجالیبیدیر شهرتین
 اؤلکه لرده گزیر سؤزون صحبتین
 آیریلیغا سئار کیمی داشاردین
 وصال اوچون شعر و نغمه قوشاردین
 حیدر بابا دئیب اسیب جوشاردین
 سن شمع ایدین، دهلی کؤنلوم پروانا
 آخیر نئجه راضی قالدین هجرانا

دوزدور مەنەم چو خەدور ياشيم شەھريار

مەن فەرتانا گۆروب ياشيم شەھريار

سەنەيز آخار گۆزلر ياشيم شەھريار

« ظاليم اجل ، اولماگيردى قەصدىنە

غەربت يئردە قلىنج چەكدى اوستونە »

بەو ھەجرانا آغلار آراز ، جىغاتى

خەن ساوالان دئير غەملى باياتى

ھانى «نەبى» دۆرسون مەنەن بوزاتى

خەبەر وئەرسەن دەلى كوردە آغلاسىن

«گۆي كېر» دە باشا قارا باغلاسىن

اوغول داغى چوخ گۆرموشم دنيادا

ايلمەدەيم ھىچ طوفانا ، ھىچ بادا

داغدا دۆزوم ، داغ بويونجا اولسادا

بەو آيرىلىق مەنى سالدى دۆزومدن

ھەجرانىندا قان چاغلایير گۆزومدن

وئەر «ساپلاغا» بەو نەسكىلىلى خەبەرى

دۆنمەز اولدو شەھريارين سەفرى

داى سەلەنمەز اورەگىمەن كەدەرى

دونيە وارسا چايلار كىمى چاغلارام

شەيرىن دىللى شاعرىمە آغلارام .

نه تئز کۆچدون بو دیاردان شهریار

حکیمی - حسن

قیزیل پاییز ایلمک قده مین آتما میش
 خرم لرده ادب دنی آتما میش
 چرچی گئدوب اؤز ماتا حین ساتما میش
 قره گونلر معزب یئرده باتما میش
 قره ، آغی ، آغ قره یه قاتما میش
 یوسفووی داغ بازاردا ساتما میش
 لای-لای دئییب اوشاخلارون یاتما میش
 سلیمانین گلیب سنه چاتما میش

نه تئز کۆچدون بو دیاردان (شهریار)
 یالقیز قالدی اویانداکی (بختیار)

سهند قسویدو قره پاپاغ باشینا
 فلک قاندی سویوق سویو آشینا
 قوردی آراز دیزینی باغداشینا
 ماتمه چولقالاندیلار دوست آشینا
 آذربایجان نازلی قلم قاشینا
 قربان اولوم کسسه یئنه ، داشینا
 (قره گۆزلو) داغ کیمی قارداشینا
 زهره کیمی گۆزه ل چیخسین قارشینا

نه تئز کۆچدون بو دیاردان (شهریار)
 وصال اولسا یاناق گولر ، گۆز دولار

خبر وئردیم خان چوبانا ، سارایا
 سسله دیلر سس وئرمه دن هارایا
 هاردان گلدی بو آیرلیق آرایا
 اوخشامادی هئچ یارا بو یارایا
 لعنت گلکسین قارا پشیش ، پارایا
 فرق قوییدی قرمز ، آغ ، قارایا
 سئریخ چکدی اسکندرده دارایا
 بیز بیلیریک سن گنتمیسن هارایا

نه تئز کؤچدون بو دیاردان (شهریار)
 یامان گئدر یاخشی دان بیر آد قالار

سیمرغدان وصال تئلی آلان سن
 حافظ ، سعدی ، مولانانی تاپان سن
 همام ، شکیب ، قطرانی آختاران سن
 جانی مالا ، مالی جانان قاتان سن
 جام جمی معرکه دن تاپان سن
 آذربایجان اوتای ، بوتای باخان سن
 گؤزیباش اولوب یاناخالاردان آخان سن
 اوجوز ، اوجوز بو دنیانی ساتان سن

نه تئز کؤچدون بو دیاردان (شهریار)
 گونش گلسه قارانلیقلار محو اولار

ایندی بیزده حیدربابان سچمیشیک
 دؤنگه سینین دونومونن کئچمیشیک
 اورتامیزدا قویوب دیدیب دئشمیشیک
 اوره کک یانیر حرارتدن پیشمیشیک
 هردن ده بیر سهنگه گیله گتمیشیک
 بولاخلارین چیناغندان ایچمیشیک
 یادیمدادی سویوندادا چیمیشیک
 یاخشی یا پیس بیرایش ایدی اتمیشیک

نه تئز کؤچدون بو دیاردان (شهریار)
 هر کیم وئره داغلارا سس ، سس آلا .

اوردا خوش سیز ، واردی صلحی ، صفاسی
 خوش الحانندی روحلاریزین ، غذاسی
 عرشه گئدر تارین نغمه ، نواسی
 گلیر هردن بیزه سسی ، صداسی
 گؤرنمهریک یوخدی کوفله باجاسی
 اوزدا سیزه پروین ، حافظ اداسی
 بوردا بیزه آجی سؤزون یاراسی
 کاردا سالمیر ابن سینا « شفا » سی

نه تئز کؤچدون بو دیاردان (شهریار)
 بیزده اولار حکیمییه بخت یار .

مین - بیرگومان ایچیندہ

حکیمہ - بلوری

منی قویما سئوگیلیم ، مین - بیرگومان ایچیندہ ،
 اوخام تاریم چکیلمیش ، بیراوخ کمان ایچیندہ .
 بیر خزان یارپاغی یام ، آیرما بوداغیمدان ،
 اؤزو قیریرلا بیلر ، اؤزو هر آن ایچیندہ .

اومید عؤمور قوناغیم ، اومیدین قوناغی یام ،
 اورہ گیم بیر زامانلار ، بیر یاشیل چناریدی
 ایندی طوفانا دوشموش بیر چنار یارپاغی یام ،
 یامان اولور تکک یارپاق قالا طوفان ایچیندہ .

کیمہ ماتم ساخلایار ، کیمدن کوسوب ، آغلایار
 عؤمور آیریلیغینا دوستاق اولان داغلایار ،
 ایندی قیزیل لالہ ده اورہ گیمی داغلایار ،
 داغلارگورونمز اولور ، قاتی دومان ایچیندہ .

اوزاق دوشن شاعرین ، داشینی آتمیش وصال ،
 بیر صونسوز آیریلیغا باشینی قاتمیش وصال ،
 اۆتن عۆمور عۆمورمو ، حسب - حالی ، قیل وقال
 شیرین وصال اریمیش آجی ھجران ایچینده .

شەھریار تەك یولومو گۆزلەینیم وار منیم ،
 نە خوشبختم اونون تەك سۆز دئیەنیم وار منیم ،
 گۆزو یوللاردا قالان بیر وطنیم وار منیم ،
 روامی دیز عمر ائدم مین بیر گومان ایچینده ،
 او خام تاریم چکیلمیش بیر اوخ کمان ایچینده . (۱)

(۱) - شعری گوندەرن احمد آذرلو

بە ياد شەھريار
 شەھريار تەك یولومو گۆزلەینیم وار منیم ،
 نە خوشبختم اونون تەك سۆز دئیەنیم وار منیم ،
 گۆزو یوللاردا قالان بیر وطنیم وار منیم ،
 روامی دیز عمر ائدم مین بیر گومان ایچینده ،
 او خام تاریم چکیلمیش بیر اوخ کمان ایچینده .

كۆچدو بو دونيادان شەريار يار يميز

حكيمه - بلورى

بو قوجا دونيانى دۇلاشدى گىتتىدى
 گونشى قوجماقا قول آچدى گىتتىدى
 سحر اولدوزىدى داغ آشدى گىتتىدى
 قالدى شەريار سىز سۆز ديار يميز
 كۆچدو بو دونيادان شەريار يميز

قلىنىدە حياتين آجى گوينه ئى
 اينىندە آلودان بير غم كوينه ئى
 وقتسىز خزان اولدومين - بير ديله ئى
 بو ايل اونسوز گلدى ايلكك بهار يميز
 كۆچدو بو دنيا دان شەريار يميز

گۆزلىرى دوپ - دوروداغ چشمه سىدى
 نفسى ايله بيل ، گول نفسى يدى
 شارقين زيله قالخان شعر سسى يدى
 اونون دور بير دونيا بهره - بار يميز
 كۆچدو بو دونيادان شەريار يميز

سۆزە حەك ایلەدى ائلى - اوبانى
 نچە بوى اوجالتدى حیدربابانى
 ماتمى سىزلاتدى داغدا چوبانى
 ائوده آغى دئىدى قوجا - قارىمىز
 كۆچدو بو دونيادان شەھرىيارىمىز

تېرىز تورپاقىلە اوستونو اۋرتموش
 شاعرین دىدى دە سەرلى دردمىش
 مزار داشلاریندا بنفشە بىتمىش
 دۆنموشدور چىچگە غم - غبارىمىز
 كۆچدو بو دونيادان شەھرىيارىمىز

اوگوللر ، قلبى نىن كۆزودور اونون
 دىبە بىلمەدىگى سۆزودور اونون
 شحلى بنفشە لر گۆزودور اونون
 كۆيرەك دىر آغلامىش اختىيارىمىز
 كۆچدو بو دونيادان شەھرىيارىمىز

ھای گلدى ، ائشتىدىك ، قاچا بىلمەدىك
 آرازىن سئلىنەن كچە بىلمەدىك

خیال قوش اولسادا اوچا بیلیمه دیک
 بو دورمی دار گونده اعتباریمیز
 کؤچدو بو دونیادان شہریاریمیز

قلبی سوسامادی اوجوز شہرتہ
 اؤزو بیر شہرت دی ابدیتہ
 بیر پیغمبر اولدو شعرہ ، صنعتہ
 بو دونیا دوردوقجا افتخاریمیز
 کؤچدو بو دونیادان شہریاریمیز

(شہری گوندہرن احمد آذرلو)

غزل :

حکیمه - بلوری

یاخین دوشمزاجل ، چونکی اوره کده انتظاریم وار ،
 بیر آتشگاهدیر قلییم ، وطنسیز آه - زاریم وار .
 منه بعضاً گولور ، بعضاً تبسم ائیله بیر طالع ،
 فقط گولمز اوزوم ، چونکی اوزکده بیر غباریم وار
 بوتون عمروم بویو هر بیر دیاردا لاله زار گزدیم ،
 او تاید ا وحشی اوتلار چولقامیش اؤز لاله زاریم وار
 باهاری نیلهرم ، ای دوست ، سنسیز بو نهیه لازم ؟
 وطن مولکونده ایللردیر خزان ووزموش باهاریم وار
 شکایت ائتمهرم دوشموش منه ائللر غمیندن پای ،
 همیشه فخر قیلام کی ، پریشان روزگاریم وار
 بولور تک آیریلیق دردین اوره کک دائیم عیان ائیلر
 وصالیم هاردا قالمیشدیر ؟ او تاید ا گلعداریم وار
 اوجالمیش شهرتی ، شانی ، بو تاید ا «وورغون» ون دائیم ،
 صنعتده قلعه لر قورموش او تاید ا شهریاریم وار .

الوداع

حکیمه - بلوری

الوداع ! ابدى آيريليغين ، كۋنول داغلار شەھرىار !

آغلارام ايچين - ايچين ، باكى آغلار سنين چين ،

تبريز آغلار شەھرىار !

داغلارى چوخ سئوردىم ، حيدر بابا داغى تەك

سنىزلىك خفتىندن ، ائلين مصيبتىندن ، باشينا دومان آلا

اوجا داغلار شەھرىار

بىز سنى لازىمجا ، عزيزلەيه بىلمەدىك

تورپاق اۋز آنان كىمى ، سئودر شاعر اوغلونو ، قرىنە لر بويونجا

قورويار سىنە سىندە ، عزيز ساخلا شەھرىار !

شهریارا مرثیه

حیدر اوغلو - احمد (سحر)

شرق شاهی یاتیب او یانمیشدئر
 تبریزین گؤزلری آییق قالاراق
 قانی گؤزدن الیردی عشق اهلی
 گؤز یاشی عرشدن یاغیردی یثره
 قوجا وورغو نلارین گؤزونده کدر
 عینالی آغنادیری سرخابئنی
 گنجهنین قندیلی سونوب کئچهرک
 صبحه دک یاتمامئشدی خلق مگر
 داغلار اوسته ائشیق جالانمیشدئر
 صبری الدن گئدیب تالانمیشدئر
 غم ، مالل اوستونه قالانمیشدئر
 چرخى گؤردوم کی چالخالانمیشدئر
 اود توتوب حسرت ایچره یانمیشدئر
 فاجعه عمقینسی او قانمیشدئر
 قلبلر وورمادان دایانمیشدئر
 عشق اؤزی عقلدن اوسانمیشدئر

شهریارین یازاندا مرثیه سین

«سحر»ین صبرائوی قاپانمیشدئر

استاد شهریارین ماتمینده

خانی ساتلر - احمد (شکیمب)

گلدی ایدوست خزان فصلی بهاریم گئتدی
گلشنیم سولدی، صفا گئتدی، هزاریم گئتدی

آیرلیق دردینه توش اولدو یانقلی اوزه گیم
اؤزگه لر تک منی ترک ائتدی نگاریم گئتدی
بو یامان درده دئییر لر منه تاپ چاره یولو
گئدیرم منده او یوللاری کی یاریم گئتدی
محک عشقیده صرافین الینده رزیدیم
مفره غه دؤندوم او گوندن کی عیاریم گئتدی
گلشن شعر و ادبدن کسلیب نغمه سسی
او زماندان کی خزان گلدی بهاریم گئتدی
آخارام منده سماده آخان اولدوزلارایلن
داها سیر ائتماقا آفاقی قراریم گئتدی
ائله یاندیردی فلک قلبیمی هجران اودونا
اود توتوب یکسره هر سمته شراریم گئتدی
دردیمین قصه سی اهل دلی نالان ائله دی (۱)
هانسی بیر محفله کی ناله زاریم گئتدی

نه صفالی گوندوزوم وار ، نه فضیلتلی گنجهم

عشق بزمینسدن انیس شب تاریم گتندی

گرچه حیدربابا تک عزت و شأنیم واریدی

شهریاریم گتدهلی عز و وقاریم گتندی

شهریاربله منیم نقش و نگاریم واریدی

داها اونسوز بیلیرم نقش و نگاریم گتندی

من اوجالدیم نتیجه غم نغمه سینی بیرده (شکیب)

ایم الدن اوزلوب صبر و قراریم گتندی .

Faint handwritten text in the background, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text in the middle of the page, possibly a continuation of the poem or a separate note.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a concluding note.

شهریار

خدا یار نژاد - حیدرعلی

کونول قوشو نهدن اوچدون یووادان
سسین باتدی ، نهدن گئنتدین دونیادان

بولبول اولوب، گوللرسولدو، یازگئندی
آرامیزدان شیرین صحبت ، سازگئندی
تاریخلرده « شهریاری یاز گئندی »
خبر وئرین اولکهلره ، ائللره
اؤزویوخدور، سؤزو دوشموش دیللره

آغلاییرام گئجه - گوندوز دؤیمورام
قونشولاری راحت یاتسین قویمورام
اگنیمده کی غم پالتارین سویمورام
گؤروره کی ، گوللر باتیب ماتمه
چمن سولوب ، باهار تاپیب خاتمه

هرتورپاقدا سونبول اولماز، گول اولماز
هریاغیشدان چایلار دولوب سئل اولماز
هرکیشی دن آغ ساققال بیر ائل اولماز
همتمیدن تورکی دیلی شأن تاپدی
تورک اوغلانلارا اولکهلرده جان تاپدی

حیدر بابا شهریارا نه گلدی ؟
 خشکنا بیدا کیم دوغولدو ، کیم اولدو
 حییف کی گوللرین غنچه ده سولدو
 دیریلیکده کاش بیلیدین قیمتین
 بوندان بئله چکمه بیدین حسره تین

حیدر بابا آی دولاندی ، ایل گئتدی
 بوران گلدی اولکه میزدن ائل گئتدی
 گوتدو منیم عزیزیمی سئل گئتدی
 « خدایاری » ماتم توتوب آغلا بیر
 « شهریارا » یئنه سینه داغلا بیر

ھارای سال داغلارا شەھریار گەتدی

خەجیر کریم - (باریش)

شام کیمی یاندیسا، سۆندوچیراغ تەك
گۆزیومدو دونیادان، گەتدی شەھریار
چاغلادی اۆزونه قاینار بولاق تەك
گۆزوندن یاشلارین توكدو روزگار

قویبدو ارئینسی یادگار گەتدی
اولسون یوکسەك باشین ساغ حیدربابا
ھارای سال داغلارا، شەھریار گەتدی
سس دوشسون ھریانا، داغ حیدربابا

اۋشیتسین ائل - اوبا ساخلاسین یاسین
چساغلاسین یاندیغی قازا تورپاغا
سەندلە، ساوالان بیرگە چاغلاسین
تپترەسین یان بایان دۋسین داغ - داغا

دویغونون اؤزه‌یسی اولسا حقیقت
 آرتیرار دوشونجه اعتبارینا
 دوشونجه حکم‌ودور احترام‌البت
 شعر - ادب مولکونون شهریارینا

گئجه‌لر چوخ اولدوز گویده یانسادا
 هئج بیرى توتاشدا آی اولا بیلمز
 داغلاردا فرق ائدیرچون آددان، آدا
 اودورکی داغ - داغاتای اولا بیلمز

هرشعری آلیب دیرکلمه - کلمه جان
 وارلیغین جذبه‌لی منظره‌سیندن
 افق سوز عالمه باخاردی حئیران
 خیالی آچدیغی پنجره‌سیندن

آتدی اولدوزلارا یثردن کمندی
 اوتوردو زهرده مجلسده قوردو
 سیلدیریم داغلاری آشدی سمندی
 اولدو جولانگاهی ، اؤز آنا یوردو

هنر ذیروه‌سینه آشیندی ، چیخدی
 ایزله‌دی «صابر»ی باغ‌رینا باسدی
 محرابدا «فضولی» الینی سیخدی
 گول-چیچک چانگی بوینوندان آسدی

عومرونون سوردویو ، سون زمانیندا
 قوجالیق گوج کلیب، اولدوسا اوتراق
 دورد نالا چاپیردی شعر ساحه سینده
 «قیر آتین» ، «بوز آتین» هنرله آنجاق

بو گوندن صاباحا وصال دیر سؤز سوز
 نسیلدن - نسیله قسویدوغو ارثی
 «شهریار» سرایی بوش قالدی سؤز سوز
 کیم دییه بیلیر کی، کیم دیر وارثی !

شهریار

خسروشاهی - احمد (خسرو)

دل گیزلہ نیندی طره طرار یاردا
 بیر باخماقیله گۆزلری آهو شکار ائدر
 کیمپر یکلمرین نظامینی بیر گون اگر گۆره
 دونیا گۆزوسنون کیمی شاعر گۆره نه ییب
 کتتمه دئدیم چتین دی منه آیریلیق غمی
 چیخ دیشره بیر دویونجا گوروم گول جمالینی
 بیر گون سنین سوراغینی آلدیم گۆره ن دئدی
 گویا کی شہسوار ایدی ایتیمیش غباردا
 مین غمزہ وار اونرگس مست و خماردا
 قالماس نظام لشکر چین و تاردا
 نه روم دا ، نه شام دا ، نه زنگباردا
 عشقین یئر ائیلہ ییب دل امیدواردا
 عومروم قورتاردی قالدی گوزوم انتظاردا
 آختارما سوندا یاتدی مورادون مزاردا

«خسرو» اگرچه دوزلودو شعرین بو عصرده

شعر و ادب خلاصه اولوب «شهریار» دا

حیدر بابا شاعری

خشنگانی - آزاده خانم

(مرحوم اوستاد شهریارین باجیسی)

حیدر بابا اوغلون اگتندی ، دا گلمز
 داها بیرده منله دانیشیب گولمز
 شعرلریندن روحلار پروازا گلمز
 یومولدو او غملی باخان گۆزلری
 قورتولدو او شیرین - شیرین سۆزلری
 گۆزباشی سئل کیمی گۆزوندن آخماز
 کونلومه اودووروب یاندیریب یاخماز
 اومحزون باخیشین یادیمدان چیخماز
 اوره گینسده بیر گیزلسی اود واریدی
 همان اوددان عزیز جانین اریدی
 او ائيله داغ دیرکی یاراسی بیتمز
 چکر محبتی اوره کسدن گتمز
 مین اوغولدان هئچ نهده اونا یتمز
 حیدر بابا بو دردی کیمه دئمک
 اوزون ایللر گره ک درد و غم یتمک

غم کو لگھسی !

فیروز خیری (ناظر)

غم اؤلکمه گنه کؤلگه سالیبدیر
 وطن اهلی گؤزو یاشلی قالیبدیر
 شهر یاری اجل بیزدن آلیبدیر
 حیدر بابا سنین باشین ساغ اولسون
 اینانمارام سندن غملی داغ اولسون
 عومور بویو شانلی اوغلون آغلادی
 آغلاماقدان غم یوکونو باغلادی
 نیسگیلیری اوره کلسری داغلادی
 هشتاددورت ایل عومور سوردو دؤوراندا
 یومدو گؤزون بو دونیادان تهراندا
 آغلار « ناظر » خزان اولان گولونه
 اوره ک سؤزون گتیریدیر دیلینه
 باش ساغلیغی عرض ائله ییب ائلینه
 آرتیق سئوهر شهر یاردان یاد اولسون
 گؤزهل روحی اونون ایسترشاد اولسون

اؤلکه‌میزین قیزیل گولی سولوبدی

دادیر - سعید

حیدربابا، قول - بوداقون ساغ اولسون
 قول - بوداقون چیچکلن سین باغ اولسون
 کال مغزاسر دوره سینده چاغ اولسون
 ساوادسیزین قازا گونو آغ اولسون

حیدربابا کونول غمدن دولوبدی
 هامی دییر شهریارا نولوبدی
 قادین، کیشی ساچ، ساققالین یولوبدی
 اؤلکه‌میزین قیزیل گولی سولوبدی

حیدربابا کونول وئردین سن یارا
 لعنت اولسون کونلووه ووردی یارا
 مکتب سؤزی، مکتبه قالدی یارا
 شهریارین وای خبرین وئر یارا

حیدربابا سن بیر دانسا، ناز دانا
 سویله یاری چیخسین بوگون ایوانا
 گؤرسون گئدیب الیمیزدن بیردانا
 غم یاغیری بو گونلری ایرانا

ھىدر بابا سەجىتەن گول ياناقىدى
 شەھرىارون ياتمىسۇپىدى اوياقىدى
 اوستادىمىز قىطرانلارا قوناقىدى
 دوشرگەسى افسوس بالا اوتاقىدى

ھىدر بابا دىئەم بابام اۋلۇبىدى
 شەھرىارين اوزى سندن دۇنۇبىدى
 فلەك چىرخى اوز چۈندەرىب چۈنۇبىدى
 شاعىرلىرىن شاد چىراغى سۇنۇبىدى

ھىدر بابا سەن گىزىرسەن اللەردە
 شەھرىارين جىسمى قالدى يىرلەردە
 گۈزەل روھى راحت گىزىر گۈيلەردە
 دۇنيا بويى آدى قالار دىللەردە

ھىدر بابا گىزىرسەن اىروانى ، آسىيانى
 باكىنى ، دىنيانى ھەم نىنۋانى
 بۇرۇب شەرتون اهل جەھانى
 زىبابە دور اوخى ھىدر بابىانى

ھىدر بابا ، شاعىرون وار ھىرلىنى
 ياخشى ياخشى سۆزلەرون وار كىرلىنى
 بوللى - بوللى چىچەكلەرىن ئىمىرلىنى
 پىر كىتابسان ، كىتابلاردان دىگرلىنى

حیدربابا ، سوسوز چؤلر یانیردی
 کیمسه قانماز اوز دیلینی دانیردی
 تورکی دیلین شهریاردا تانیردی
 اوز دیلینین عاییلارین قانیردی

حیدربابا تورکی دیلین قالدیران
 چوخ غم یثوب بیزی شانا چاتدیران
 دونیا بوی تبریزه گول یاغدیراق
 اولوم غمی اوره کلری یاندیران

حیدربابا ، سویله شاعر آغلا سین
 ساز چالانلار ، سازلارینی چالماسین
 سوز قوشانلار قلملرین یاغلا سین
 شهریارین غمینده غم داغلا سین

حیدربابا سن آغلاما عاییسیدی
 شیوهن ائدمه شهریارون یاتیسیدی
 بو یاتماقی بیزی درده سالیسیدی
 سؤگی سینه گؤیلرده او چاتیسیدی

حیدربابا قوروماسین بولاقلارین گؤزلری
 یازیچیلار یازدیغینی ، پوزار اؤزلری
 اونودولماز شهریارین شیرین شیرین سؤزلری
 سونمه چاق ادبیات او چاقینین کؤزلری

حیدر بابا ادب اوجاقى سۆنمز
 شیدا بولبول قىزىل گولوندىن دۆنمز
 سەندىيە، حیدر يازانلار اۆلمز
 شەھرىارسىز ايگىت يازىچى دۆنمز

حیدر بابا آخار سولار قايتماز
 شەھرىار تەك قوچاق كىشى تاپىلماز
 ھىچ سىنەدە شەھرت تاپىب يازىلماز
 كەتتى الدن شەھرىاردا قايتماز

حیدر بابا كوسدوم گولى آچاندا
 گۆزەل قىزلار گول تىلىنە ساچاندا
 خىردا اوشاق آياق توتوب قاچاندا
 شەھرىاردان ياد ائىلە قوش اوچاندا

حیدر بابا عىق اوزوك يوخ اۆلدى
 بو قوشمادا غملى سۆزوم چوخ اۆلدى
 شەھرىاردان مگر گۆزوم توخ اۆلدى
 دوست اۆلومى اورەگىمدە اوخ اۆلدى

حیدر بابا ، غم قىرمانجىن كئار ائىد
 شەھرىارى جىتتە برقرار ائىد
 دوشمنلىرىن دونىادا دلفكار ائىد
 « داد برە » سۆز قوشمانى نئاز ائىد

داداشی طهوری - تیمور (طهوری)

دیلرده قالدی سؤزلرین ای شهریاریمیز
 افسوس اولا خزانه دولانندی بهاریمیز
 اسدی خزان یتلی او بستاندا گوللره
 سن سیز قارا گؤرونندو بیزیم روزگاریمیز
 شعر و غزللرین بیزه الهام باغیشلایار
 معناسینا فرحله نی قوم و تباریمیز
 دونیادا با طراوت اولار شعر گلشنین
 سولماز چیچککلرین بونا وار افتخاریمیز
 خلقلین دیلینده قالدی سؤزون باتدی اولدوزون
 سنسیز قالوبدی محفلیمیز تک ، دیاریمیز

(ع) (ع)

بیرومر شهریار علمی ایله حسین مدحینی دئییب

لطفون اسیر گه مزله اونا هشت و چاریمیز

آغلار گؤزیله یازدی (طهوری) بو شعرینی

خلقلین دیلینده حرمتین اولدو شعاریمیز

ياد آغلادى يوخسا من !

دەمىرچى - حسن

يازدىن نەلەر ياراتدىن   ئائىمىمىزە گۆرەسن
گىجە - گوندوز جان آتدىن   خەلقى خوشبخت گۆرەسن

گولدن اينجە اورە گىن   آذر ئائىلەن سئوئىردى
زاي اولمادى امە گىن   سويو ازخە چئوئىردى

اۋنچە ئائىلەن ، اوبانىن   دىلەن يامان اونوتدون
شوكور اولسون ، زيانين   يارىسىندان قايتىدىن

گونش اولدون ، تارىخين   ان قارانلىق چاغىندا
سولماز گولمر بىلەدىن   حيدر بابا داغىندا

خەلقىمىزە آينا دىر   تىجرىبە دىر شەھرىيار
اۋزگە بىزى اويىنا دىر   يان دوروب اول بختىيار

سۆز مولكونون سلطانى   ساندى دىلەن سئوگىلى
گزدى بوتون دىنانى   سلطان ايله اۋز دىلى

بىر گون گلدى فلكدن   سولودو چېچك گوى چمن
شەھرىيارا اورە كىدن   ياد آغلادى ، يوخسا من

شهریار ماتمّنده

دولت آبادی - عزیز (درویش)

جانان گئدیب گلمز یثره جان آغلار
 شهریارا جان آغلار ، جانان آغلار
 تهرانا گئدنده دئدیک ، دانیشدیق
 گئدنده دانیشمیر باغیریم قان آغلار
 آیریلیق دردینه درمان تاپیلماز
 چاره سیز هر بیر درده درمان آغلار
 حیدر بابا سنون باشون ساغ اولسون
 دئیب سهند اوخشار ، ساوالان آغلار
 شاعر سؤزو قالار ، اؤزی گئدنده
 بولبول آغلار ، گول آغلار ، ریحان آغلار
 بسالا آغلیاندا ، آنا دؤزه نمر
 گول - چیچک آغلاسا گلستان آغلار
 دف چالار باشینا ، سه تار سیزیلدار
 نئیسن وای سسینه نیستان آغلار
 شاعر ائلیسن صفالی آیناسی دی
 گولسن کونلو گولر ، آغلاسان آغلار

شهریار چوخ بؤیوک بیر انسانیدی
 ماتمنده هر بؤیوک انسان آغلار
 نظامی ایله ، حافظ قارا گئی نیب
 سعدی ده الینده گولستان آغلار
 خاقانیسه باش ساغلیغی وئرنده
 اوحدی قهرله نر ، قطران آغلار
 ادب سلیمانی ، سؤز شهریاری
 سنه سؤز یاس دوتوب سؤز یازان آغلار
 عروض عارضه لی ، قافیه دلتنگ
 « معاینه » ، « بدیعه » ، « بیان » آغلار
 سنون اولومونو ائشیدن زمان
 قطعه ، غزل ، مثنوی ، دیوان آغلار
 قرآنی حفظ ائدوب ، یازان اوستادا
 هر دیاردا مؤمن مسلمان آغلار
 پاکستاندا « اقبال » ، هندده « بیدل »
 باکودا « راحیم » له ، « سلیمان » آغلار
 محبت نه عجب جواهریمیش
 هر اولمیان گولر ، هر اولان آغلار
 آی علی (ع) نین اته گیندن یاپیشان
 سنه روضه گولرسه ، رضوان آغلار
 آی حسینه گؤز یاشی توکن اوستاد
 بو گون سنه شاه شهیدان آغلار

غزل ساحه سنین شهریارینا
 غزل ماتم دوتوب ، غزلخوان آغلار
 قصیده نی خاقانی تک یازاردی
 بو گون اونا شاعر شروان آغلار
 طبعی تازا سبکده ماییل ایدی
 اونا «نیما» یاس دوتوب «پژمان» آغلار
 لاله نین داغینی ژاله سوندوره
 «درویش» ده غملی باغرینا قان آغلار

ئىل سئوھن ، شاعر بیدار اۋلدى

راد - احمد

رحىم سىز بىر اجىل ، كىنەلى صىيادە دئىن
 قفسىن آچ قاپسىن ، مرغ گىرفتار اۋلدى
 سەن دە حىدر بابا بىل ايندى اوغولسوز قالدىن
 علمىن ياتدى ، بئلىن سىندى ، علمدار اۋلدى
 ساخلا اۋز باشىوى حىدر بابا ، بوندان بويانا
 گۈزلەين حىرمىوى اۋلكەدە سىردار اۋلدى
 گەچى وىن شىنگولوسىن ، گۈزلە گىلىب قوردىشمەسىن
 قوچ اىگىد ، ئىل داياغى ، سالاك ھوشيار اۋلدى
 دى گىلن چىشمەلرىن آغلايا قان ، صو يئرىنە
 ئىل سئوھن ، خلىقە يانان ، شاعر بىدار اۋلدى
 سۇيلىسە مىر ممد آقا مازىسەدە وئىرسىن اذان
 بىلسىن ئىل باش يازىچى سىد ابرار اۋلدى
 سەندە رىخشىدە خانم درمە داخى آش ترەسىن
 گىت اوتور آغلا آنا ، غصەلى بىمار اۋلدى
 شەھرىيار عارف ايدى ، عاشىق ايدى پاك ضمىر
 عشق و عرفانە ائدىب عمرىنى ايتار اۋلدى
 شەھرىيار عشق ايدى ، عشق اھلى بىلەر ، عشق اۋلمز
 زىندە دىر آدى ولى ظاھر آثار اۋلدى
 شەھرىيار عشقەدە چوڭ «راد» مرادىندى سىن
 بىل نە علتىدى مرادىن بئىلە پىر بار اۋلدى

خەشگىنابە گىلمېشىم

رچا ئى - ھاجى (نېسگىل)

جانىدان اۋپىم توپراقىنى ، داشىنى
بىلكە قاتام گۆزلىرىمىن ياشىنى
آرزو ايلن خەشگىنابە گىلمېشىم
بوردا جوشان گول - گولابە گىلمېشىم .

گىلمېشىم كى گىزەم يارون بېشىگىن
آت گىزدىرەن يىرىن ائوين ائشىگىن
شال سالايان دامىن درىن دئشىگىن
شكىل توتام دىلدە قابە گىلمېشىم .

گۆرۈم نىجە بوردا باشىن قاتارمېشى
قورقوشوملى سىقە آلىب ساتارمېشى
ھانكى داما ، ھاردا جىرىق اتارمېشى
گۆرۈب كىچىم سون كىتابە گىلمېشىم .

بىلكە گىزەم اصلىم گىئىن يوللارى
آلام اىپىن داردان آچام قوللارى
بولاقلارى ، اوجاقلارى ، چوللارى
تسكىن اولامىن خىرابە گىلمېشىم .

گۆرۈم نە وار حىدرىبابا داغىنىدا
سىر قىلام شىرىمىزىن باغىنىدا
نە دادىرىب بولبولومە طاغىنىدا
يارادىغى انقلابە گىلمېشىم .

حىدرىبابا ياخشى ، يامان بىلەنە
باش ساغلىقى وئىرەم عزىزىن ائلىنە
سۆز قويموسان شەھرىارون دىلەنە
ھىم باش اگىمىن جىنابە گىلمېشىم .

« حیدرآباد » شهزادین گوزوندن بیر سئلیدی آخیب کئچدی سوزوندن
دادینی آلان دویماز اونون دوزوندان من ده باتام بو شرابه گلیمش .

هی دیردی گوروم بیر واخ تاپارام سنی من بیر خشکنابه آپارام

عم اوغلولار گلسه ایشی یاپارام

چکدی حئیف باش ترابه گلیمش

بارلى آغاچ

رستمى - يوسف (پريشان)

آي بير ائلين غمىن چكن شاعريم
 ادب دنياستين سۆز شەھرىيارى
 غزلىن كاخىنى تىكن شاعريم
 كونوللرده چىچك اكن شاعريم

آلنمىن يازى سىن اوخوياندا من
 ھجران دوشگونوايدىن، ايللرخستەسى
 دويورام ياراوى نىجە باغلادين
 ظاهرده گولرکن قلاباً آغلادين

كوكوندن قورويوب دئدين الوداع
 كوكسونده يوغولدو ديله گىن سىن
 اودلار ديارىندا آي بارلى آغاچ
 حىيف اولايوخوموش اولومه علاج

الكك دن النميش بوتون شعرلرين
 اولكەمىن كىچمىشىن چكىمى سن نظمە
 قويموسان اوزوندىن جاودان اثر
 دويورام اولكەدە اولسونوب نەلر

محبت سۆزونو ائلدىن ائشىدىم
 ادب گويليرىندە سىر ائدىندە من
 محبت معناسىن سىندە انمىشام
 سمبلىك سۆزلرين دويوب قانمىشام

آي منىم يوزدومون فخرى شەھرىيار
 عشقین ساحلىنه چاتا بىلمەدىن
 بير عومور غصه يە ، كدەره دۆزدون
 ايستك دەنيزىنى باشباش اوزدون

حلاوت یاغاردی اوخویاندا شعر کونلوم آچیلاردی سن دانشاندا

سارالدی رنگیم ، تیترددی قلبیم کونلووون قانيله شعر قاریشاندا

اولدوز قارانلیقدا گؤرسهن کیمی غزل چیچکلری سندن گؤرسندی

اوره کده آغلاب اوزده گولماقی درس آلیب (پیشان) سندن او گره ندی

[Faint bleed-through text from the reverse side of the page, including words like 'غزل', 'درس', 'آلیب', 'سندن', 'اوره', 'گولماقی', 'گؤرسندی', 'کیمی', 'تیترددی', 'قلبیم', 'کونلووون', 'قانيله', 'قاریشاندا', 'دانشاندا', 'اوخویاندا', 'یاغاردی', 'حلاوت', 'سارالدی', 'رنگیم', 'کونلوم', 'آچیلاردی', 'سن']

حیدربابا

رنجدوزان - محمد ابراهيم (درويش)

خزان اولوب ايلك باھارين

اولما اولوب شەھريارين

حیدربابا - حیدربابا

اوشاقلارين باخیر يولا

غم ، كدهره دولا - دولا

حیدربابا - حیدربابا

ادب تويو دؤنوب ياسا

بو گونه گون آغلاماسا

حیدربابا - حیدربابا

گولمور داھا اوزون سنين

بيلم نه دير سؤزون سنين

حیدربابا - حیدربابا

چول پالازا بورونموسن

اؤز اوغلونا اويونموسن

حیدربابا - حیدربابا

خبرچيني وئرديق يئله

عاشيق جنون گلە ديله

حیدربابا - حیدربابا

ديرليگين قيمتي وار

ذلتی وار ، عزتی وار

یاخیشلارین حورمتی وار یامان لاری یثره باتا

حیدربابا - حیدربابا

اثلین گولو پرپر اولوب سهندی نین رنگی سولوب

«میشو» داغی درده دولوب نه سویله ئیم ساوالانا

حیدربابا - حیدربابا

قاجاق نیی گلنمه دی نه اولدوغون بیلنمه دی

گؤز یاشینی سیلنمه دی گرفتاردی قازاماتا

حیدربابا - حیدربابا

یالان دونیا - یالان دونیا یاری بیزدن آلان دونیا

بیزی درده سالان دونیا قانمیر نه دیر مهر و وفا

حیدربابا - حیدربابا

شاعر اولسه آدی قالار کونوللرده یادی قالار

سؤزلرینین دادی قالار « درویشی » کیم یادا سالار

حیدربابا - حیدربابا

بیری واردی ، بیری یوخدی بیری آجدی ، بیری توخدی

بیری گولدی ، بیری قوخدی شن گولوموز چمخیب یوخا

حیدربابا - حیدربابا

آستا - آستا بو دونیادا اؤلن اولور گئدییر بادا

آغلامیاق قوهوم - یادا ساغ گونونده سالاق یادا

حیدربابا - حیدربابا

قیشدان سورا یاز گلجهک قورو گوله قاز گلجهک

غملمر بیزه آز گلجهک اینانمیرام غمی آتا

حیدربابا - حیدربابا

پاییز - قیچی ، باهار - یازی ائل گولونون اوردک - قازی

گولوستانین سرو نازی شهریارسین گولمز دها

حیدربابا - حیدربابا

اوستاد شهریارین

اؤلوم خبری !

روفه نگر حق - رسول

اولار کی گوللی ، چیچکلی گؤزهل بهار اؤلسون
 و یا خزان یئلی اسمکده لاله زار اؤلسون
 مگر یاسیندان ، عزاسیندان ال چکیب ساوالان
 باشیندا تاج سهندیسه شهریار اؤلسون
 سبب نه دور گیب حیدربابا بو گون قاره ؟
 چکیدى اولمیا زنجیره باغلانان داره
 بو ماجرانى بیلیندیرمهیین باری یاره
 نازین چگین داها اینجیدمیون که یار اؤلسون
 آتاسی آذر ائلی اییدی ، آناسی قفقاز اییدی
 بو ائل الینده نوایه گلن سینیق ساز اییدی
 مگر بو یالقیز ائللین دیلده نیسگیلی آز اییدی
 آنا دیلینده چاپان شانلی شهسوار اؤلسون
 بیر عمر یاندى آلیشدى غم اوسته غم قالادی
 بساط شعرى بو اؤلیمکله دؤنده ریپ جالادی
 او تایدایسه باتان خاللی تئلی بیر خالادی
 اولار خزینهده بیتر در شاهوار اؤلسون

استاد شهریارین یاسیندا

ریاحی فر - میر حسین (سید)

خزان گلدی کئچدی خوش بهاریمیز داغیتدی شوکتین لاله زازیمیز
داهاگونش ایشیق سالماز بو یتره نهیه لازیم او سوز روزگاریمیز

چووغونلی بورانلی کئچمیش ایلرده ائل سئونده مغازلاردا ، میللرده
حیدربابا آدی گزدی دیلرده او اولدو ایستکلی اولدو یاریمیز

گونش تک پارلادی ایشیقین سالدی یوردوندا یاشادی ، یوردوندا قالدی
چالیشدی ائل اوچون ظفرکر چالدی سون ایلرده اولدو بوتون واریمیز

اؤیدو ایگیدلری ، اؤیدو دیلینی یوخودان اویاددی قیزی ، کلینی
ارلره اوزاتدی مردلیکک الینی دئدی تورکی دیلدی بیزیم باریمیز

فضولی ، نظامی ، نسیمی هانی انا الحق دییهره کک توکولدو قانی
گتدی الدن ایندی شعرین سلطانی شعرده ، صنعتده اعتباریمیز

بیر سیهدم منده قارا باغلام سینم اوستون دیونلهرم داغلام
یاسا باتمیش بولود تکین آغلام چون الدن گئدییدی شهریاریمیز

زاهدی - جواد

... بیگ آتاسین آلماسیتی ساخلاسیین

قیز گلین لر هاردان شالی باغلاسیین

ایندی گرهک باشا چالیب آغلاسیین

او قیزلارین کله جکده گؤزو وار

دیللرینده عاشیقارین سؤزو وار

داغ دوشونده چویان گؤر نه نئی چالیر

سورو گزیر قویروقلاری توولانیر

آغاجلاردان قوش یوواسی ساللانیر

گل قویمایاق بیرده صیاد تور قورا

بلکه دوزلوک دونیامیزی دولدورا

(وارلیق مجلهسی - ۶۹)

گلایه با حیدر بابا

زرین قلم - اصغر

آذربایجان یولارینا باخبرمیش
حیدر بابا سنی چوخ آختاریرمیش

حیدر بابا باشون هاردا قاتوبسان   من دئمیره م غفلتله سن یاتوبسان
یولداشوو یامان گونده آتوبسان   سنون اومهربان یارون گتندی گل
حیدر بابا شهریارون گتندی گل

حیدر بابا تبریز یاسا باتیدی   نچیچه گوندی شهریارون یاتیدی
اوز باشینی اخیاربله قاتیدی   شعرو عرفان شمعی سؤنوب دا، یانمیر
گل سن سسله بیز سسلیروخ اویانمیر

دیبلر کی جان وئرنده آغلیرمیش   گؤز شبمین گول اوزونه باغلیرمیش
یار یولداشین سینیه سینی داغلیرمیش   او حالیده ذکر جلی دییرمیش
حیدر بابا ، علی ، علی دییرمیش

حیدر بابا کؤنول داغین چن آلدی   بولودلاردان گویون اوزو قارالدی
اٹل اوشاقین رنگی صولوب سارالدی   هئچ خبر یوخ گتتماقو ندان، سفردن
یوخسا سنین خبرون یوخ خبردن

حیدربابا سنون باشون سلامت   هازدا قالدی يتميش ايلليکک رفاقت
هئچ يولداشدا اولمازميش صداقت   دوست، دوستونو يامان گونونده آتماز
يولداشيني بئله ياددان چيخاتماز

عجب گوردوم بو دنيا نين دؤنوشون   حیدربابا ساواشماسين ، سوووشون
هئچ اولدی بير دوستوونان گوروشون   وفاسيزليق عجب چوخ ايميش
هئچ ائله بيل شهريارون يوخ ايميش

چوخدان ايدى كى فلك اوندان اگيردى   نئچه آيدى هئچ تبريزده ده گيلدى
غربت اونون اوره گينسى ده ليردى   آرزيلاردى : بير تبريزه دؤنه ايدى
اوردا، بير پارلاييب، صونراسؤنه ايدى

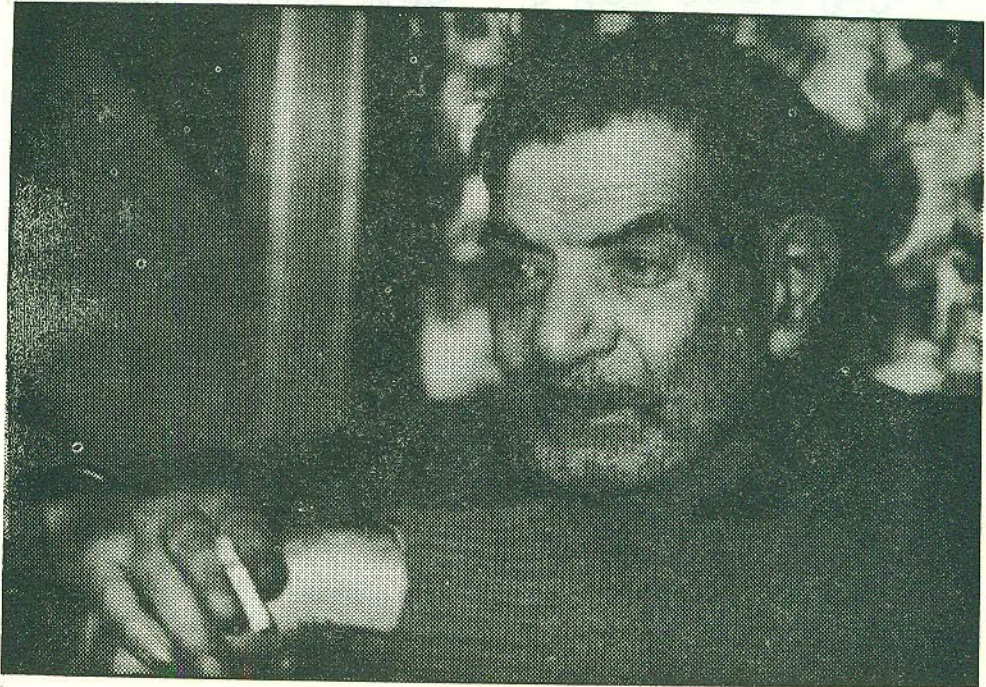
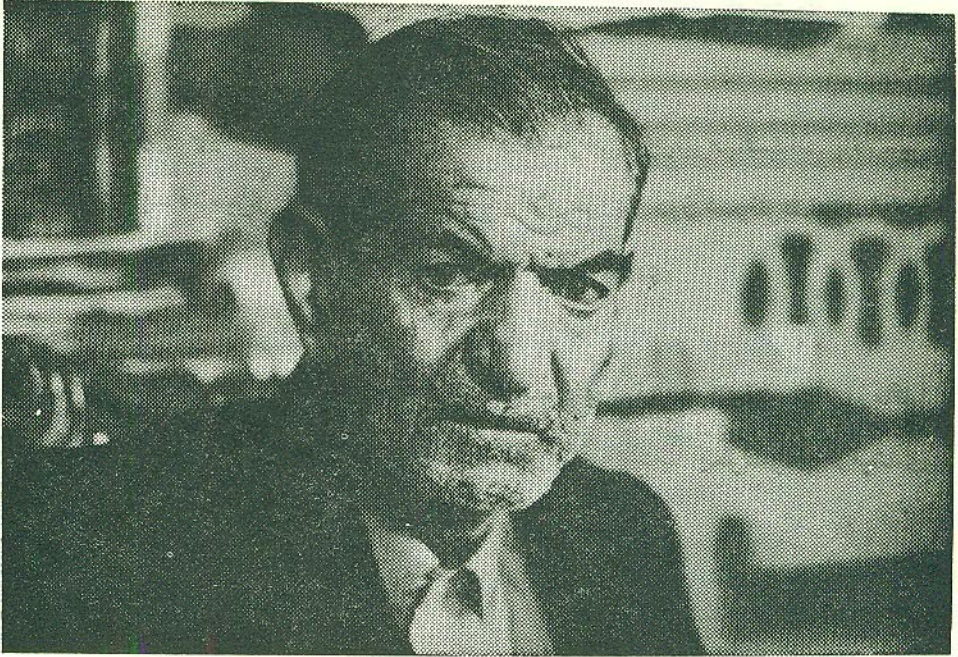
ياخشى ليقى يامانليقدان سئچدى گل   حیدربابا يامان گونى كئچدى گل
جان وئرنده جام الست ايچدى گل   مولانا اونا لطفين نشان وئريدى
مولاسيني گؤروبدى جان وئريدى

ساغليقيندا حسين دئيپ آغلاييب   گؤز ياشيني عذارينا باغلاييب
بو يازديقى سينه لرى داغلاييب   حسينه يئرلر آغلار ، گويلر آغلار
قلم الدهه سيزيلدار ، دفتر آغلار

حیدربابا گوروم روحى شاد اولسون   غم ، غصه لر قيديندن آزاد اولسون
اٹوى ، يوردى اوياندا آباد اولسون   فکرى ، ذکرى اولونجه آلاله ايدى
خلاصه سى گؤزه ل حزب الله ايدى

قوی دوشمنین چینه‌دانی چاتلا سین   رادیوسی چیغیرماقدان پاتلا سین
حقیقتی آیاقلاسین ، آتلا سین   آتلا اه اؤزی دوزگونلریله یازدی
اتله بیزه شهریار ، شهریاردی

« زرین قلم » بو سؤزلری یازماقدان   شعر یولونی گئدنیوب آزماقدان
شاعرلرین گؤزهل روحین قازاماتدان   فکر اتله‌مه ادب یولون آزماقدان
« پدیده » دن اجازه‌سین آتماقدان

او شاعیر کی ...

زمانی - احد

بولاق کونول ، گونش به نیز
 گۆزلری ده ماوی ده نیز
 تانییمان بیلسینیز
 او شاعیر کی ائلره باش

قلمیندن اینجی یاغدی
 غزل لری گولدو - باغدی
 ائله شاعیر اولمز ، ساغدی
 او شاعیر کی اوچقارا قاش

حقیقتی ده رین بولیدو
 انسان ایدی ، کامل اولدو
 قضا ووردو عشقی سولدو
 او شاعیر کی زینته قاش

گونش کیمی نور ساچارکن
 پیری لرله سۆز آچارکن
 بیردن یومدو گۆزون اثرکن
 او شاعیر کی گۆزلری یاش

سولما عزیز شهریاریم

زمانه‌خانی - داور (داور سرابلی)

ظالمین شن گمجه‌سین بیر هاییلان تار ائله‌دین
 او گنیش دنیاسینی تاپتالایب دار ائله‌دین
 باغیریب شتر کیمی حیدربابادان دونیایه
 قالماقی سن قفس ایچره ائلیوه عار ائله‌دین
 عرفانا چاتماقلا شعر دیلین یوکسلدی
 نه گؤزه‌ل مسلکی اؤز صنعتینه یار ائله‌دین
 یاساق اولموش آنالارلایلا سینی بیر آندا
 سن شکر دیلره قاتدون شکر و نار ائله‌دین
 گل ایاق ساخلا گولوم سولما بهارون کی گلیب
 سن سؤز آچماقلا یاتان کسلری بیدار ائله‌دین
 قویما گولسون یاراماز، جوشدی آراز جوولانا گل
 چوخ مخنث لری سن دهرده بیعار ائله‌دین
 آذری یوردومون ای گؤز به‌بگی، داغ چیچگی
 باشقا اولدوز لازی دان اولدوز تک خوار ائله‌دین
 شهریارا وطنین ان دایاناق وقتیدی گل
 سن وطن دشمانینی هم کور و هم کار ائله‌دین
 خیرین چاندی منه حالون اولوبدوز ناخوش
 سن بو سولماقلا آتا، «داوری» بیمار ائله‌دین

شهریارین مزاری قارشیسیندا

زهتاب - دکتر محمدتقی - م . شبسترلی .

غربتلری غملى - غملى گزنده
 سرگردان تک دالغالاردا اوزنده
 حسرت یاسین اینجی کیمی دوزنده
 قولاغیما چاتدی سؤزون شهریار
 آرزولادیم گؤروم اوزون شهریار

باش آچیلماز سرری واردیر بو کارین
 هر بیر زادی حسرتدیر بو دیارین
 قسمت ایمیش آنجاق گؤروم مزارین
 ای تبریزین افتخاری شهریار
 شاعرلرین شهریارى ، شهریار

مزار دئدیم بو ساده بیر نشاندیر
 سنین عومرون ایلر دگیل ، زماندیر
 هر چندکی ، داغلار بوتون دوماندیر
 هر قارانلیق گمجه نین دانسی وار
 زمانه نین الگى نین جانسی وار

فارس شعرینه اۆلدوز اولدون، آی اولدون
 اۆلوم بيلمز حافظلاره تاي اولدون
 ملتینین حق سؤزونه های اولدون
 سن گونوش سن گون همیشه یاناجاق

هر ائل سنسی اؤزونونکو ساناجاق

آخیردا سن سئویندیردین آنانی
 قلم آلیب یازدین حیدر بابانی
 او دولاندى آز زماندا هر یانی
 آدین ، سانین گر بیر ایدی اولدومین
 بو شهرتی سنه وئردی اؤز دیلین

تورکک ائللرین بیر بیر گزیب دولاندىم
 اونلاریله بیر دورولسوب ، بولاندىم
 سیرلرین هر یول ایله دیلندیم
 آلما آتا ، تاشکند ، باکی ، نخجوان
 فارس، ارضروم، کرکوک، ایزمیر، چین، قازان

هاردا تورکک وار حیدر بابا اوردا وار
 ظن ائتمه یین بو گول تکجه بوردا وار
 هاردا او وار سئوگی ده وار نوردا وار
 بیر آغ ساققال قوجا قیرقیز بیر زمان
 گۆزدوم اوخور اوشاقلارا اوجادان

« من سنين تكك داغا سالديم نفسى
 سنده قايتار گويلره سال بو سسى
 بايقوشوندا دار اولماسين قفسى
 بوردا بير شئر داردا قالب باغيرير

مروتسيز انسانلارى چاغيرير «

اؤلوم بيلمز اوره كلره نور ساچان
 اؤز ائلين اؤز ديلينده سؤز آچان
 انمز ، اوچسا اؤز يرينن گر اوچان
 سن گيميسن ابديت دونونو
 گورمه ميسن هله يوزدن اونونو

(دارليق مجلهسى - ۶۹)

حیدر بابا

ژاله محرابی - محمود

شهریاری یارین غمی قوجاتدی	حیدر بابا شهریاری یار آتدی
شهریارین غمینده گؤز لر دولدی	حیدر بابا خزان گلدی گول سولدی
اجل یتلی اسنده بولبول گئتدی	حیدر بابا خزان کلیب، گول گئتدی
گؤیونده کی اولدوزون هاردا باتدی	حیدر بابا شهریار هاردا یاتدی
حیدر بابا ویران قالا دونیانی	
آلدی بیزدن او حافظ زمانی	

شهریار آیریلیغی

سرتیبی - خسرو (ساقی)

گوللر دای آچیلماز ، بولبول اوخوماز
چمندن یاراشیق ، زینت آیریلیب
عاشیق دای چالانماز ، عشق یاریماز

عشق مجلسیندن شوکت آیریلیب

مرزلر سیندیران شانلی شهرتی
آغیزلار آچیلدور بؤیوک حرمتی
هر زادا باشقا دیر ادب دولتی

گؤر نئجه سلطانلا ، دولت آیریلیب

داش قان آغلایاندا ، اورهك نیله سین
دوستونون داغینی کیمه سویله سین
گؤروم فلک اوزی بیر آن گولمه سین

ادب دیاریندان عزت آیریلیب

هنرله باشینین تاجی - پاپاغی
عشق ایله قیزارمیش اونون یاناغی
آلدی الیمیزدن فلک دایاغی

قلمی شمشیرلی حکمت آیریلیب

او آذر ائلی نین ایگیت بالاسی
عالمی یاندریر اونون عزاسی
کاش منه دئیردی اونون قناداسی

آذر اولکه سیندن حرمت آیریلیب

او بیزیم ابدی افتخاریمیز
او حیدر بسا بادی شاهکاریمیز
اون سیز سارالیب خوش باهاریمیز
اون سیز قراریم طاقت آیریلیب

« شهریار » قانماق چتین دیر چتین
بئله بیر ده نیک کی نه قدهر دهرین
فخر ایله او پر دیم « شهریار » ائلین

آی کونول آلیش ، یان رحمت آیریلیب

او اولن تور کونون توتدو الیندن
تورکی یه جان وئردی شیرین دیلیندن
الهامی نی آلدی آذر ائلیندن
وطن یاسا باتدی همت آیریلیب

او حق شاعر ایدی ملکدن اوجا
او هنر کانی ایدی الهاملا صفا
آماکی تسوانین آلمیشدی جفا

دوستلارا چکین حسرت آیریلیب

او دوستلار دردی ایدی آخان گؤز یاشی
گؤز یاشی یاندرار بوتون داغ - داشی
آی فلک اویناتما چونخلو گؤز - قاشی

سن نه تاثیر سانکی غیرت آیریلیب ؟

قفس گرفتاری ، او گوزل بولبول
گتیردی هر آنسی درده تحمل
او گوزل بولبولون فراقی مشکل

آ ، قوشلار آغلايين نعمت آيريليب

« ساقی » یم یوخومدور دلنده قراریم
بس کی آیری دوشوب او « شهریار » یم

آغلار قویوب منی او نازلی یاریم

نی نئیم ، نه دئیم طاقت آیریلیب

اوخو قارا باغین غم شکسته سین

یادا سال شهریار عشق خسته سین

گورکی غم بوزویوب ادب دسته سین

ادب سفره سیندن لذت آیریلیب

استاد شەھرىار
« ئىريا اولدوزو آخدى »

سروش - رسول (سروش)

آيىلدىم بىر سحر چاغى ، اۋلوردى غملىرىن زاغى ،
 دئىھرسن جان آلىر ياغى ، بو گون بىر اھل دنيادن
 اذان وقتى ايدى گۆز آچدىم ، ساغا ھەم دە سولا باخدىم
 يىرىمدن اود ساياخ قاخدىم ، اوزەك چىرىپىندى رۇيادن
 دئدىم لعنت بو شىطانە ، وليكن درد دولوب جانە
 گئىدىب اوز قويدوم ايوانە ، مگر راحت اولام «لا» دن
 گاه اوتوردوم ، گاه قدم آتدىم ، بوتون دنيا غمىن ساتدىم
 كە شايد مطلبە چاتدىم ، وليك افسوس دنيادن
 گۆزوم بىردن گۆيە باخدى ، باشىمدان بىر آلو قاخدى
 ئىريا اولدوزو آخدى ، دئىھرسن چىرخ مینادن
 آتامدان چوخ ائشىدەمىشىدەم ، بودردى ياخشى سئچمىشىدەم
 گلر بىر گون ... ائشىمتىشىدەم اوزەرسن ال دل آرادن
 كونول اولموش عجب قارە ، دىيەمەم دردىمى خارە
 ھانى گول تا ائدە چارە ، پوزولدوم طعن بىيجادن
 وفا چىرخىن مدارى ايدى ، بو شەھرىن شەھرىارى ايدى
 او مجنون يادگارى ايدى ، نئجە ال اوزدى لىلادن
 «سروشون» باغرى اودلاندى ، قلم دە دردىنى قاندى
 او يازدىقجا كاغاذ ياندى ، داھا يازماز بو رۇيادن

سلمانى نمرين - محمد

نخستین شماره مجله

شعرین کمندین اولدوزاجاق آتدی شهریار

یئردن عروج ائدیب گویه ال آتدی شهریار

شعرین آتین بو دهرده اویناتدی شهریار

آخرده آخرت یوکونو چاتدی شهریار

گئتدی بوتون جماعتی آغلالتدی شهریار

شعر و قلمده آغلادی ، شاعرده آغلادی

چالیدی چوباندا چولده تونکک سیننه داغلادی

هر بیر تازه گلینده باشا قساره باغلادی

گوزلر یاتانمادی نه گوزهل یاتدی شهریار

گئتدی بوتون جماعتی آغلالتدی شهریار

(وارلیق مجلهسی - ۶۹)

شمع صراط عاشقان

سلمان‌فی نصری - علی (ناصری)

ای ساربان بیر گنت یاواش ، نازلی نگاریمدیر گئدن
 الدن آلیب آرامیمی ، صبر و قراریمدیر گئدن
 نئجه دئییم بیر آن دایان ، گنتسین گره ک بو کاروان
 یاز فصلینی ائتمیش خیزان ، گوللو باهاریمدیر گئدن
 قوی کاروان گنتسین یاواش ، باغریم باشی اولدی خراش
 آخمیش گوزومدن قانلی یاش ، محملده یاریمدیر گئدن
 ایلیر سفر او سئوگیلیم ، طرلانه بنزهر بولبولوم
 باغ ادب ایچره گولوم ، بیر گلعداریمدیر گئدن
 بیر شاعر درد آشنا ، مثلین دوغانماز هئچ آنا
 « حیدربابا » شاهد اونا ، او شهریاریمدیر گئدن
 او معدن حسن و وقار ، طوفان غمده استوار
 میدان ایچینده شهسوار ، چابک سواریمدیر گئدن
 سن «ناصری» آز ائت فغان ، وئرمیش چوخ عالی امتحان
 شمع صراط عاشقان ، شمس النهاریمدیر گئدن

سلیمان - رستم

دردی که در دل من است

او شاد شهریارین عزیز خاطر من است

بینده بیر کدرلی گون گلدی

ان عزیز نغمه کاریمیز کؤچدو

قالخدی « حیدر بابا » یلا ذیروه لره

عشق بهاریمیز کؤچدو ،

بو خبردن دینیر اوره کده یارام

دردی داغ شهریاریمیز کؤچدو

دردی که در دل من است

او شاد شهریارین عزیز خاطر من است

دردی که در دل من است

او شاد شهریارین عزیز خاطر من است

دردی که در دل من است

او شاد شهریارین عزیز خاطر من است

دردی که در دل من است

دردی که در دل من است

او شاد شهریارین عزیز خاطر من است

دردی که در دل من است

او شاد شهریارین عزیز خاطر من است

دردی که در دل من است

شانلی دیوان قالدی

سلیمان ورکشی - علی

اجل گلدی اؤلدی گئتدی شهریار
 قضا الی سؤز دفترین باغلادی
 عصریمیزین شاعریدی شهریار
 شهریارین غمی اوره کک داغلادی
 شهریار اؤلمویوب آدی زندهدی
 شهریار شهرتین دنیایه سالدی
 شهریارى بوتون ائللر یار ائدهر
 شهریاردان نه کاخ قالوب نه ایوان
 او لکه میزده خزانه دؤندی باهار
 حیدر بابا نیسگیلیله آغلادی
 اوره کلر غمیندن اولوب داغلار
 شهریار یازاندا قلم آغلادی
 دئسم اؤلوب بیل کی یالان مندهدی
 حیدر بابا اونندان یادگار قالدی
 اونون سؤزی اوره کلری شاد ائدهر
 او شاعر دن قالوب بیر شانلی دیوان

چتین اؤلکه میزه شهریار گله

سینیق اوره کلرین دردینی بیله (۱)

اوستاد شهریارین عزیز خاطره سیننه

سلیمی - حسنعلی (شهدی)

داغی خوشلاییرسان ذیروه سی قارلی
 دومانلی ، هیبتلی ، هوندور ، وقارلی
 گورکملی ، اته کی خیرلی ، بارلی
 او فوقلره باخما ، شهریارا باخ

اورمان خوشلاییرسان زومورود طاغی ؟
 لاله لی چمنده ، سوزگون بولاغی ؟
 بولبوللر قوناقی ، گوللو بوداغی ؟
 اصلانلار یاتاغی ، جیران او یلاغی !
 اوزاقلارا وارما ، شهریارا گل .

ده نیز خوشلاییرسان اوجسوز، بوجاق سیز
 گونش گوزون قاماشدیرا اینجی سی
 گوزل آختارییرسان هر بیر کمالدا
 دونیا اوزره اولمایا ایکنجی سی
 دونیانی آراما ، شهریارا تاب .

فضا خوشدلایرسان دالغین خیالبدان
سای سیز اولدوز ، گونش کمالدان
اوچماق دیله ییرسن بولاغی بالدان
آشار داشار نعمتی ایده آل دان
قانادلانا بیلسن شهریارا اوچ

عبث ده گیل اوره کلرده صایقیسی
عومور بوو چکدی ائلر قایغیسی
ایستگی او فوکلر ، گوپلر یایقیسی
وورغون آختاریسان شهریارا تاب

دئدیم افسوس سینه سی دولو گئندی
اثلیمین دیلی سوسدو ، قولو گئندی
امما غم یوخ ارنلر یولو گئندی
دوز یول گئندی ، نه ساغ نه سولو گئندی
دؤز یول سوراغلارسان شهریارا وار

اونا یاس توتماق بورجو هنرین دیر
اونو آنان هنر بیلگین لرین دیر
هنر بیلر بو ماتم نه دزین دیر
اثلیمه آغلیرام ، شهریارا یوخ

اؤلمز عاشق آرتیق ابدی لهشيب
 اؤلمز گؤزهلر صفينده اگلهسيب
 گؤزهل ابدی داها گؤزهاللهشيب
 صنعت فرهادی دیر شیرین اللهشيب
 انصاف گؤزونو آچ شهریارى گؤر

هر شاعر گؤره بيلمز اونون ايشين
 او قرآن دان آلميش دنيا گوروشون
 (ص) (ع) (ع)
 احمد ، على ، حسين دن تېرپه نيشين
 سؤزون قانا - قانا دريندن دوشون
 حیات بولاغى دیر شهریاردان ایچ

قارا سازاق باسدی سا ، بارلی باغا
 ایلدیریم شاخدیسا گوللو بوداغا
 یئلده ، سئلده باش اگر اوجا داغا
 یوکسک لیگین آنلا ، شهریارى آن

هاردا گؤزه لیکدن الهام آلینا
 یانیقلى سؤز غملى سازلا چالینا
 دوینغو هنرله سؤزه سالینا
 اوردا دیر وورغونلار دوشموش دالینا
 گؤزه لیکلر ایچره شهریارى سئج

اونون سؤزونہ وورولان مین لردیر
 سؤنمه گیندن اودلانان بیلگین لردیر
 گؤزه لی سئومز اولسا چرکین لردیر
 گؤزه للیگه وورول ، شهریار ی سئو .

او ، اولمه ئیب ، انسانیت اؤلرمی ؟

او ، ابدی دیر ، محبت اؤلرمی ؟

او ، دیری دیر ، اودلو غیرت اؤلرمی ؟

اؤ ، نئجه اولر ، حمیت اؤلرمی ؟

ده گرلری یوخلا ، شهریار ی اؤلچ .

محبت اولمه ینجه او دیری دیر
 صنعت کهکشانلاریندان بییری دیر
 سؤز گونش لری نین ان بییری دیر
 اوره ک حلقه لری نین زنجیری دیر
 هنرین کمالین شهریاردا گور

احوالینی سور شمع ایله که په ننگ دن

بولبول چیچگه وورولموش اوره کدن

روح قانادلانار سؤزون دینله مکدن

تنی آلتین دیر ، ده گرین سور محکدن

اولدوزلار النمه یینجه الکندن

جمال اولدوزلوقدان شهریاردا گور .

حق عاشىقى ان كماللى عاشىق دى
 گولوشو گۆز ياشى ايله قارشىق دى
 آخار شەرى طبعى دانىشىقىدى
 سۆزو گونش دگىل ، سۆنمز ايشىقىدى
 ائله دورلو سانكى يارانىشىقىدى
 عرفان ذوقون ، دادىن شەھرىاردان آل

بوندان سونرا سۆزو اينجەلنەجك

قدرى نىن يوكسلىگى بللەنەجك

سولماز باھار بول - بول چىچكلنەجك

قوى گۆزلر آچىلسىن شەھرىارى گۆر .

ايضاھات :

- ۱- اوجماق ، جنت ، بهشت ۲- اردنلر ؛ كىشى لىز ۳- وار ؛ گىفت
- ۴- آن ، خاطر لا ۵- آلتىن ، قىزىل .

بمناسبت رحلت استاد شهریار

شادروان سیامک نیا - محمد (افغانی)

شهریارا رحلتونده غمگسار ائتدین بیزی
 اگله شیب سوکونده خلقون سوکوار ائتدین بیزی
 عاشق شعر و هنر ، ملاح دریای ادب
 زاده پیغمبر اکرم ، اؤزی عالی نسب
 آذرستان اوغلی ای حیدر بابایه منتسب
 حقه ملحق اولدو روحون دلفکار ائتدین بیزی

آسمان شعردن آخدی او پارلاق اولدوزون
 ساخلادی تاریخ زنده ناموی گئتدین اؤزون
 کاخ طاغوتی ایدوب ویران سنون داشقین سوزون
 آغلاشیب خلقین غمونده بیقرار ائتدین بیزی

کشتی فکرون سالیب دریای غمده لنگرین
 سینه اوسته آچدی حقین پیکسی رحمت اللرین
 قبض روحوندا دوتوب آغوشینی خلد برین
 گئتدین آخسر بو جهاندان داغ دار ائتدون بیزی

اهل ایران ایمدی مدیوندور سنون اشعاروه
 قصه حیدر بابا زینت وئریسر آثاروه

تیپ عرفان فخر ایدیر شیر و شکر گفتاروه
محفلون سسدن دوشوب دمسیز خمار ائتدون بیزی

یسوخ لیاقت دیل دئسین گویا بیلردون سن نهلر
مادرین الدن وئرن آهولرون هر آن مهلر
سن بیلنلر بیر ودیعه ایدی اونی کیملر بیلر
گون کیمی دوشدی جهانیه آشکار ائتدین بیزی

شهریارا سن شهر شهره آفاقیدین
یازماقا مدح (علی) دن هر زمان مشتاقیدین
خانه فرهنگ عرفاندا مزین طاقیدین
یغخدی او طاقی فلک بی اختیار ائتدین بیزی

خیره دور چشم جهان او مخزن انبوهوه
سالدی سایه رحمت خالق کسالت کوهوه
خاتمه وئردی سنون دنیا بوئی اندوهوه
ائتدین احیاء اؤز دیلون صاحب وقار ائتدین بیزی

« افتخاری » روح پاکوندان گرهک الهام آلا
انقلابین شانہ سینده اگلہ شیب بیر نام آلا
بالوارا پروردگارا رحمتیندن کام آلا
فیض یاب رحمت اولدون اشگبار ائتدین بیزی

« مرحوم سیامک نیا ۱۳۶۷ ینجی ایلین آخر گونلرینده »
« آلاهی رحمتینه واصل اولدو »

استاد شهریارین سو گوندا

سهرابی بناب - عباس (شاهین)

نئجه جان ، جان جانان شهریاریم
 ادب مولکونده سلطان شهریاریم
 امیر شهر عرفان شهریاریم
 نه اولدوز ، ماه تابان شهریاریم
 ایشیقلیق ، مهر رخشان شهریاریم
 ادب لنجینده سکان شهریاریم
 شرفلی فخر ایران شهریاریم
 دوغولماز بیرده آسان شهریاریم
 وطن کونلون ائدیپ قان شهریاریم
 ادب دریاسی ، انسان شهریاریم
 هنر باغیندا ، باغبان شهریاریم
 عراق اوسته عشیران شهریاریم
 گئدییدیر مرد میدان شهریاریم
 ائدیپ احبابی گریان شهریاریم
 ادب مولکونده خاقان شهریاریم
 مثال شمع سوزان شهریاریم
 گئدیپ سلمانسه مهمان شهریاریم

گئدییدور جسمده جان شهریاریم
 جهان شعرده دریای دانش
 نئجه سلطان ، مثالین گورمه ئیب گوز
 سمای عشقده بیر پارلاق اولدوز
 نه بیر آی بلکه بیر عالم ظرافت
 گوزهل یلکن صداقت کشتی سینده
 ائدیپ حیدربابانی سینه سوزان
 چتین بیرده گوره دوران مثالین
 نه تک تبریز سزیدار ماتمینده
 محبت کهریزیدور ، معدن مهر
 سه تارین کو کلیننده ، گول گولردی
 هانی بیرده سه تاریلن آپارسین
 جهان قان آغلاسا ، هجرینده آزدیر
 گئدییدور شهر عشقی قویدو باشسیر
 اولوب خاقانیه ، قطرانه مهمان
 قوروبدور بزم ایندی حافظایلن
 خراب آبادی ترک ائدی شرفلن

وفاتینده یازیدیر کلک «شاهین»

(اؤلوبدور مرد ایمان شهریاریم)

ماده تاریخ = ۱۳۶۷

اٹل مشعلی سؤندو

سید تقوی - حمید (حامد)

گلدی خزان سازاغسی سارالدى باھاریمیز
 بايقوشلار آلدى گولشنى گنتدی هزاریمیز
 جارچکدی اؤلکه میزده اولوم جارچی سی دئدی
 قان آغلايين کی اؤلدو بؤیوک شهرباریمیز
 بو غملى ماتمه نه فقط تبریز آغلادی
 ایرانیمیزدا باتدی یاسا ، شن دیاریمیز
 نازلی (سهند) یلن (ساوالان) دا باتیب یاسا
 (حیدر بابا) یولوب ساجین اول دلفکاریم
 اٹل مشعلی ، ادب چراغی ، شعر اولدوزو
 سن سؤنمه دن قارانلیق اولوب روزگاریمیز
 ستلن ادب باغی نه گؤزه لاله زار ایدی
 سن سیز سولوبدو باغدا گؤزه لاله زاریمیز
 شاعیرلری کیمه تاپیشیردین عزیز آقا
 ای شعر ساحه سینده بیزیم افتخاریمیز
 دور گؤر نئجه بو ماتم عظاما ده گئتدی لر
 دیزدن توان و تاب و کونولدن قراریمیز

سئلن کنارایدیر بیزره توفانلی دالغالار
 سن سیز ده نیزده دالغالار اولموش کناریمیز
 سندن سورا اوره کک غمینی بیز کیمه دئییه کک
 ای غم گونوننده داده یثنن غمگساریمیز
 بو اولکدهده یتیم سایاغی یالنیزق یئنه
 گر «شهریار» سیز اولا بیر شهر ، یاریمیز
 (حامد) اونون یئری یارالی سینهلرده دیر
 سن سانماکی اولوبدور عزیز شهریاریمیز

شهریاری اختاریرام

سیف الاسلامی - سید ابوالفضل (فاضل)

ایتیرمیشم یاریمی هر دیاری اختاریرام
 الیم اوره کده قالب چونکی یاری اختاریرام
 سونوبدو شمع ادب ، اولدو انجمن خاموش
 بو انجمنده بوئوک افتخاری اختاریرام
 فغان کی باب ادب اولدو دوستان مسدود
 بو بزمده گنجه - گوندوز بهاری اختاریرام
 دوتوبدو گرکک اجل پیکرین چکوب کامه
 آدی دلیمده قالان شهریاری اختاریرام
 دوتوبدو دامیمی اشگک دیده هجران
 سرشگیلسن دولانیب اول نگاری اختاریرام
 دگیدی تیر قضا قلبیمه اولسور شان - شان
 یارالی قلبیله من غمگساری اختاریرام
 آپاردی باغ ابدن بیر بوئوک اوستاد
 جهاندا پیکک اجل ، سرو یاری اختاریرام
 اولوبدو گلشن باغ ادب خزان دیده
 شکسته بالسی اوچان اول هزاری اختاریرام
 اسپیدی گولشنه باد خزان گندوب بولبول
 نوای بولبول فصل بهاری اختاریرام
 بلوک - بلوک دولانیب (فاضلا) نه دیر دردون
 ختن ده آهوی بیر مشگباری اختاریرام

استاد شهریار

شکری - حمداله

استاد سنین وفاتینده آغلاریق
 بو غمده ، غصده ورم باغلاریق
 غملی قلبی یانان اودا داغلاریق
 آذربایجان وقار ایدین شهریار
 دوستلار قلبین سن ائیلهدین داغلار
 غم آرتیردین اهالی آذربایجانا
 دوستلارین باغرینی دؤندهرین قانا
 بؤیوک افتخار ایدین سن ایرانا
 قویدون بو دلرده چوخلی آه و زار
 سن بیر غیور اوستاد ایدین شهریار
 شعر اوخویاندا هر زمان آغلادین
 شاعرلرین بوتون قلبین داغلادین
 آخر بو دنیاده ورم باغلادین
 روحون قوشو اوچار گدهر رضوانا
 سنین تکین شاعر آز دوغار آنا
 شیرین ذیللی ، شیرین سؤزلی شهریار
 غزللری دادلی دوزلی شهریار
 قلبی یانان عاشق کؤزلی شهریار

دوستلار بوتون غملى ياشار هر نه وار

سنين تكين غم اوستونه غم قالار

لاله زار اولسون كاش بو قبر خاكين

سیر ائدهر رضوانی بو روح پاکین

نه چوخوموش استاد سنين ادراكين

غزللرين بولبول خوش خوان کیمین

لحنين گؤزهل شاعری ذا دان کیمین

حمداله شکری ، من قره داغلیام

ارسیاران ، حالینا باغلیام

رنجرم اوزوم دهقان اوغلیام

وصفین یازاندا من بو شهر یارین

چونخالدور گؤز یاشیم اؤز آبشارین

شهریار

شهبازی - عزیز

بدیرلنمش بیر شفقلی آی کیمی
ایشیق ائتدین یو دیاری شهریار
بیر طوطی لهجه لی ، عندلیب مثال
آباد ائتدین شن گولزاری شهریار

اونوتمادین آزادلیقین یولسونی
ترک ائتمه دین آتا بابا دیلینی
حیدر بابا ایله ائل مثلینی
یازدین قالدی یادکاری شهریار

هر چه حیاتیندا گولمه دی اوزین
شمس اولدو جهاندا شعرین، سوزین
قوچاقلاری یاتاغی قوجا تبریزین
اولدون بویوک افتخاری شهریار

« شهبازی » اونوتماز خیر دعادن
آزادلیقا دوغرو اولدو اراده ن
حسرتلن کؤچدون دار فنسادن
مسکن ائتدین تک مزاری شهریار

بؤیوک انسان اولومو

شیدا - یحیی

غمینده آغلادی ائللر ، اوبالار
ماتمه چولقاندی حیدر بابالار

گؤز یومدون دونیادان ای بؤیوک انسان
هنر یتیم اولدو ، ادب پریشان
سنله فخر ائدیردی بو آذربایجان
ایندی گؤر ماتمه بانیب دیر هر یان

غمینده آغلادی ائللر ، اوبالار
ماتمه چولقاندی حیدر بابالار

سن هنر مولکونون شهریاری سان
سن ادب شهرنین حکمداری سان
سن بؤیوک خلقنین شاهکاری سان
سن بوتون ایرانین افتخاری سان

غمینده آغلادی ائللر ، اوبالار
ماتمه چولقاندی حیدر بابالار

قلمین ظالمی کو کونو قازدی
 سوسمادی بیر لحظه شاهکار یازدی
 نه قدره شائینده دئسه لر آزدی
 سنسیر گؤز یاشلازی آخان آرازدی

غمینده آغلادی ائلر ، اوبالار
 ماتمه چولقاندی حیدر بابا لار

سن اولدون ، یازدیقین اثرلر اولمز
 بیلیریک شهریار ، گئده ن دا گلمز
 نه چاره ! شیونلر بیر ثمر وئرمز
 دئمیشلر آغلاماق اولو دیریلتمز

غمینده آغلادی ائلر ، اوبالار
 ماتمه چولقاندی حیدر بابا لار

کول اولسون باشینا بو شوم دونیانین
 آیردی دوستلاری ، پوزدو میزانین
 شهریار گئدنده بوتون ایرانین
 اورهئی قان اولدو ، غم آلدی جانین

غمینده آغلادی ائلر ، اوبالار
 ماتمه / چولقاندی حیدر بابا لار

گفتدی گوزلر گوزه‌لی

اوستاد شهریارین وفاتیندا

صباغ ایرانی - مجید (بالتیز)

شهریارین کی اوگون چاندی منه وای خبری
 یایدیلار عالمه کی عارف دوران گمتدی
 دوردوغوم یثرده جوموب فیکره قوتومدان قورودوم
 دئدیم ای وای حییف اولسون بؤیوک انسان گمتدی
 بهت آپاردی ائله اویدوم کی اوزومدن چیخدیم
 ائله بیلدیم اوزوم اؤلدوم کی چئخیب جان گمتدی
 کوهنه غملر اوره گیمده تازادان باغلادی صف
 گؤز اؤنونده دوزولوب غصه لریم سان گمتدی
 داغلی حیدربابانین قلبی یامان داغلانندی
 شهریار اوغلو اؤلوب باغیرین ائدیب قان گمتدی
 شهریار اؤلدو ولی اؤلمز اثرلر قویدو
 یازدی حیدربابانی سالدی او طوفان گمتدی
 ائلر احساسینی دولدوردو سهندیه سینه
 دوستاجان-جان دئیهره کک دوشمانا قان-قان گمتدی
 بوگون عشق اهلینین الحق اویدو ، قبله گاهی
 قویدو عاشقلری سرگشته و حیران گمتدی

روزگارین آناسی مثلینی هیهات دوغا

بئله مشگول دوغولان گؤر نئجه آسان گئندی

او نه بیر جلد کتاب و نه ده بیر دفتریدی

بیر کتابخانه دولو ، دفتر و دیوان گئندی

آیریلیق باده سین ایچدی بیزایلن ائندی وداع

خواجه حافظ دییه اوستادینا مهمان گئندی

او بیلیردی دیلینی هر جوره شعر و ادبین

ملک عرفان و ادب دن او سلیمان گئندی

گئدیم آهسته یاخیندان کی گؤرم گؤز دولوسو

قوزانب آچدی قاناد اوچدو او طرلان گئندی

تازه ائتمیشدی سرکویونو منزل « یالقیز »

او گؤزه لمر گؤزه لی ، خسرو خوبان گئندی

شهریار ماتمینه

صدی - رؤیا

حیدر بابا بولاقلاریسن بولاندی
 قیزلاروین خمار گۆزی سولاندی
 بیر بؤیوک غم اوستونسه قالاندی

بیر خبر آل شهریارون نئجه اولدی

غریب قالدی قایتمادی گنج اولدی

حیدر بابا ایشیقلی گون قارالدی
 گوللریوین قول بوداغی سارالدی
 گوللی یازون نئجه اولدو، هارداقالدی

اوره ک یانیر، یامان درد دی آیریلیق

نیسگیل تکین قالان درد دی آیریلیق

حیدر بابا گۆی دن بیر اولدوز آخدی
 شاعر اوغلون بو دنیانی بوراخدی
 گۆز یاشی دا باخیشلارا قوناقدی

پاییز گلدی شادلیق یازی سوزالدی

نشاط گولی پرپر اولوب سارالدی

حیدربابا ارکین گۆزی یول چکیر
 دییربه کسی گدهن مسافر گلیر !
 امما حیثیف خزان یئلی غم سپیر

نئجه اولارکی بیرده گله شهریار

بیرده اولا اوره کلرده شهریار

رومانیایا گتیریلن یول

رومانیایا گتیریلن یول

رومانیایا گتیریلن یول

رومانیایا گتیریلن یول

رومانیایا گتیریلن یول

رومانیایا گتیریلن یول

رومانیایا گتیریلن یول

رومانیایا گتیریلن یول

رومانیایا گتیریلن یول

رومانیایا گتیریلن یول

شہر پیار

دو قہر عادی

شہریار ائیلہ خیال ائتمہ اؤلوبسن ، دیری سن
 آذرستانیمیزین شعر و غزل شاعری سن
 هر اوره كده اثرین واردی و هر دیلده سؤزون
 جذب ائدیسن نجه هم باطنی هم ظاهری سن
 غزل اوستادی فضولی اولوب و سید عظیم
 لیک هر کس بیلیری سن ده اولاردان بیری سن
 هوس زلف نگاریله دیلین شانله نیب
 حلقه - حلقه داغیدیب آچدیقجا زنجیری سن
 عقل و ادراک معطلدی کی هر بیر بیته
 طبع معمارونیه ائیلهمیسن تعمیری سن
 شاهدم مقبره وی دؤره لهیب اهل وطن
 «عادی» به نظر ائت عشق و محبت بیری سن

حافظ دوران گتدی

عارفی - رحیم (عارف)

توتولوب کونلوم ائوی بیر گۆزهل انسان گتدی
 ساقیا وئر قدح باده نی ، جانان گتدی
 شهریار آذر ائلین فخری ، گلوستان ادب
 گوهر کان سخن لؤلؤ مرجان گتدی
 دور و گوهر تک آخان چشمه لر حیدر بابادا
 قیزلارین کوزه لرینده قورو یوب قان گتدی
 نه نه قیز عم قیزی یینن گۆزلرینین خاطره سی
 بهجت آبادی سالوب خاطره حیران گتدی
 گئجه - گوندوز سایاراق عشق پری قویمیش اویاق
 اۆزی شیرین ، سۆزی شیرین گۆزو فتان گتدی
 گول چیچکلر سارالوب نغمه جان سۆز داها یوخ
 جان دئییب جان ائشیدن مرغ خوش الحان گتدی
 آلمیش اسرار وجودی ، رخ یار شوقوندان
 شهید جان ترک قیلیب حیدره مهمان گتدی
 قره باغ ، کسمه شکسته ، سه گاهیم ، قالدی یتیم
 شور و شهناز چالنان پرده عشیران گتدی
 نپسگیل او چرچیہ قالسون کی ، جواهر نه دی قانمیر
 داش قاش الماسی اولان تاج برلیان گتدی

قالمیش اوچ گون پاییزا ایل سایى آمیش یددی
 هشتاد اوچ ایل یاشایان شاعر دوران گتدی
 غم یئمز عاقیل اولان دهرده ، آما گۆزه لیم
 آرزولار دالغا وئروب کونلومه وولقان گتدی
 دردیمین چاره سینه قاف داغینین ذیروه سینه
 تاپمادی چاره حکیم مین کره لقمان گتدی
 داها بوندان بئله پوزماق گره که اسباب طرب
 بزم عرفانیدن اول ، حافظ دوران گتدی

« عارفا » غم ده نیزینده چالیشان بیر انسان
 طوق و زنجیر اسارت قیران انسان گتدی

پاخیل گویلر

عباسی - حیدر (باریشماز)

پاخیل گویلر

اوزه‌بی نین پاخیرینی

«حیدر بابا» اوزه‌رینه تو کوب دئدی :

گوردون نتیجه داشلارینی

قارتالی نین کؤلکه‌سینه حسرت قویدوم !

«حیدر بابا»

پاخیل گویون اولدوز دولو اته‌گینده

قارتالی نین تو کلرینی آتیب دئدی :

بیر اووج توک ، قارتالیمدان آلساندا سن

دو نیا وارکن ...

ایز لرینی داشلاریمدان سیلنمز سن

قازا گویون اته‌گینده ،

ایلدیریملار چاقمیشدی‌لار .

قارا بولود .

بیر هونکوروب ، مین آغلادی

گۆز یوممادان ، سئلر آخیب

قارتال ایزین ، یاماجلاردان سیلر اولدو .

«حیدر بابا»

باخیب - باخیب گولومسهدی

یازیق دار گؤز؟

فرهادلارین کولونگونون ایزلرینی ،

یاغیش ایله سیلمک اولار

محببتین قازماسیلا ...

قازدیر یلمیش یارین آدین -

سیلمک اوچون یاغیشین وار .

یاغدیر گیلان !.

آما بیردن «حیدربابا» .

ماتم دولو گؤزلرینی گویه توتوب

بتله دئدی :

کافر دینلی ، پاخیل دار گؤز !

اته گیمدن کوسدور دیون او قارتالا

من بور جلویام ، آلاها باخ !

بیر گؤر و ملوک او نو قایتار

من بور جومو وئریم گئتسین .

گوی قیر جاندی !

«حیدربابا» دوشوندو کی -

آخیر بوزجون شله سیننی ،

آیر یلیغین بویو قدهر

کوره گینده داشییا جاق !.

آذربایجان ، سئل سارانی آپاردی !

عبدی - بایرام

شهریارا ایلدیریملار شاخماسین
 دهره لیرین آخان سویو آخماسین
 قیز - گلینلر داهی حسرت باخماسین
 شهریاردیر گئدن ، آخان گؤز یاشیم
 باشینا یئتمیلان ائلیسم ، قسارداشیم

شهریارا حیدربابان آغلادی
 تحفه ایچین بیر دسته گول باغلادی
 خشکنابدان شهریارا یوللادی
 گؤز یاشینی اختیارسیز الردی
 دؤزمزایدی اوزون قانا بلزدی

شعر و ادب سندن سورا تک قالدی
 ائله بیل کی طلبی صوراسرافیل چالدی
 آمما حییف حیدربابا قوجالدی
 قوجالمیش جانووا قوربان شهریار
 اوجالمیش آدووا قوربان شهریار

حزین - حزن هردن سسی گلیردی
 عبور ائدیب قلبیری ده لیردی
 گؤز یاشینی یاغیش کیمی الیردی
 ایندی ده وار آرامیمی آلییدی
 تجسمی اوره گیمده قالیدی

آذربایجان ، سئل سارانی آپاردی
 بیزیم اولکه هاواخت اوننی تاپاردی
 آغاج منیب ، آت یثرینه چاپاردی
 هلهده وار چوخسو اوننی بیلمهدی
 کدرین اؤز گؤزومدن سیلمهدی

شهریارا منده بسوردان آغلادیم
 او غملی سینه می داغلا ، داغلادیم
 دردیمی جمع ائدیب داغ تک قالادیم
 داغ گئدیردی گؤرنه دریا دولوبدی
 یا قورویوب ، یارباق کیمی سولوبدی

شوکتیمله ، شانیم گئیدی الیمدن
 تا عومور وار دوشمن منیم دیلمدن
 بولبول اولار هئج آیریلا گولوندن
 فلک ولی اونسو بیزدن آیردی
 ائله بیل کی توکی - توکدن آیردی

سۆز سنین دیر باقی قالان هاوادی
 منده یازدیم ولی چوخو یاوادی
 اهر سۆزو تبریزلی دن ساوادی
 ملک سخن سن اؤزون سن شهریار
 هم گۆزوم سن، هم سۆزوم سن شهریار

گۆز یاشینا باخمادیلار قان آخدی
 چوخدان دیر کی شیرین دلیلم باماخدی
 مکتب لرین اؤز دلیینه داماخدی
 الف - بانى آقا مودیر اوخودی
 آمما منه هر نه دئدی توخودی

ای حق قوشونه قالخمیسان هوایه
 قره لرین هئچ يتمه دی نوایه
 عهدی پیمان باغلامیسان خدايه
 ائله بیل کی ، او خان گلدی داغیتدی
 یوخلامیشدیم بیردن منی آیتدی

غم دن سهندین آغاردی باشی
 قوروماز قرنلر اونون گۆز یاشی
 سانکی اولوب اونون عزیز قارداشی
 داغیلیب جلالی گئدیب الیندن
 او بؤیوک شوکتی دوشوب دلییندن

سنین غمین سینه میزنی داغلادی

شعر سئون لر ووردی باشا آغلادی

قبرون اوسته بیر دسته گول باغلادی

«عبدی» یازدی تاندنیا وار یاد اولسون

عزیزا و استاد! سنین روحون شادا اولسون

استاد شهریارین وفاتی مناسبتینه

عزیزی - منوچهر (هارای)

یونولسدو ، توکولسدو
 توکنسدی دیلیمیمین
 سؤزلری یونوقسار کیمسی
 یونولسدو دیلیسیم
 بسو سوسوز دیلیسیم
 سوسو شعریمین سمفونولاری
 ماتملی بیر سکوت
 بورودو شعری
 ایلهامی ، ایلهامی
 سوسو حیدر بابا
 سوسو سهنادیم ،
 سوسو ساوالان
 قارا داغ ، قارا باغ
 یولدو تئلرینی غملی سهتاری
 بوتون موغاملاریم
 هومایون اولسدو
 باتدی بهجت آباد
 دهریمن مساتمسه

آغلادی آغ بیرچک

آننام قافقازدا

گلدی عزیزه نین

آغلار قوناقی

چاتدی وصالینا

عزیز ، عزیزه

هونکوردو اوره کدن

او ترسا قیزی

قلم اوونمادان

آغلیر ، آغلاییر

کاغیذ آغ دونون

چئیریر ، چبخاردیر

دیدیر سینه سینی

گیبیر اگینه عزا پالتاری

بو کولدودیلیمین زنگین دیوانی

قویولدو تورباغا

عزیز « شهریار »

* * *

زده یلا بولینه دج ، زده یلا یا غا رتلا بولینه
زده یلا قلمنا یور ، زده یلا رتلا بولینه
زده یلا هتیتت رتلا بولینه
زده یلا رتلا بولینه رتلا بولینه

استادیم شهربارین سو گنده «گوی مسجد قاره گئیپ»

علیمحمدی - ابوالفضل

باخیرام
 آغلاییرام
 یادا دوشدو کجه شیرین خاطره لر
 داغلانیرام
 نئجه نجوا ائلیین قوش کیمی منله دانیشاردون ؟
 او دهرین سؤزلریله ، عقلی فلکدن آشیراردون !
 گاه محبت ادوبن
 گاهدا منیله ساواشاردون
 امما تزه ، باریشاردون .
 سنه حافظ دن انیش سؤزده ماخ اولمازدی ، کوسردون
 یادا طنزیله گولردین
 قرآنون جلدینی تکجه ، نه نیازیه اوپردین .

* * *

دیری لوب کاش نه اولایدی ، گنه دنیا به گلردین
 بوردا شاعرلری ، عارفلری ، بیر لحظه گورردین
 خشکتاب ساداتونی مجلس ختمینده اوپردین
 گوی مسجد قاره گئیپ ، گؤزلری دولموش ارکین

شهریاری شعریلین ، تبریزه دلداری ووردین .
 تهرانا گل سپه لردین
 آما سن آرزوا چاتمیش داهسا الاله چاتوبسان
 حافظ و سعدی و قطرانيله بیر یئرده یاتوبسان
 او خیالونداکی مولانی تاپوبسان
 بیزده سن سیز ، نه دئیم کوچه مقصودی ایتیردوخ
 آما باش ساغلوغیوی ارکیله شیرازه یتیردوخ .

هفته نامه اطلاعات آذربایجان - پنجشنبه ۷ مهرماه ۱۳۶۷

شهریارا وداع

علی آغباش - تورکیه

داهی لسه دونیا دار گلپور ، دار
اونلار گۆی اوزونده خروشا چیمخار
بلکسه ده خلقتله یساریشا چیمخار
قیرار قانادینی بیر روزگار ، اولور

هارالاردا قالدی شاعر ذیشان
نه چین سوسدو بولبوللرله یاریشان
صون شعری دزگاهدا یاریم ، پریشان
صون حمله نی بکلر ، صنعتکار اولور

یاغمورلا یویساراق بولودا سارین
« اول گئدن احباب » سلاما دورون
فضولسی یانیندا بیر اوتاق قوزون
قورقود آتا اوغلو شهریار اولور .

شاعر اوز - گۆزونو ماوی یه بویار
وقتلی - وقتسیز بیر اولدوز آخار
شهریار یوخ دئییه اثرکن یاغدی قار
باغچادا چیچکک لر تارمسار اولور

غریب بولبول اریر، اریز، سس اولور
 باغبان آغلار، خاص باغچا دایاس اولور
 گؤزیاشلاری چمن اوزره سوس اولور
 دوم آغ ساچلاریله بیر بهار اولور

رحمت او کسؤنوللر آشیناسینا
 ایرانی، تورانی قاتدی یاسینا
 عکس صدا گلمه یینجه سسیله
 گوی اوزونده تئلی دورنالار اولور

یاسلی افقلردن تار سسی گلمز
 آتام شهریارین گور سسی گلمز
 اولن حیوان اولور، عاشقلر اولمز
 بیز اولدو کک، سانمایین اولنگار اولور

چالار عمر و موزون حزین ساعاتی
 جان دئدیگین نه کی بیر گولده مه تی
 حقه تسلیم ائدیب اول امانتی
 رندلر صون نغسده بختیار اولور

تبریزه گئده لیم یول هارا داغلار؟
 باباسی اولورسه، ائل قارا باغلار
 (آغباش) اولسون، یالنیز آناسی آغلار
 «شهریار» اولورسه، بیر دیار آغلار .

شەرى گوندىرەن ، آذرى تور كچه سېنە چىۋىرن ، سۇنەن

ايضا حىلار :

يارىش = مسابقە

بىكلەمەك = گۈزەلمەك

ياغمور = ياغىش

سارىنماق = بورونمەك

احباب = دوستلار

ماوى = سو رنگى

ئىركن = تىز

ارىر ، ارير سس اولور = سس دۇنر

ماخذ : «تور كە كۆلتۈرۈ» ژورنالى ۳۰۹ - نچو نمرە

اوجاق آيى ۱۹۸۹ صحيفە : ۲۲

در رثای استاد اجل شهریار

علیپور رفیع - حاج بیوک «کبیر»

عندلیبین باغری قانیله دولوب
بولبول هر گولدن اونون عطرين آلاز
گؤر نئجه گريان قویوبدور بولبولی
شهریاردی ، شهریاردی ، شهریار
ماتمینده غمله نیب ، غملر ییبوب
چوخلی شاعر شهریاردان درس آلوب
مایهٔ عزت دی شوکت دور ائله
سؤزلری سرماییهٔ ارشاد دور
پر بهاء گوهر لر اوستادان قالبوب
بیر کتابی نئچه دیلده چاپ اولوب
سانما بیر لحظه سؤزون دیلدن آزیب
حق اوستادی بولنلر آلدی کام
یول آچوبدور او مزاره صد هزار
شاعره ارزش وئرن اولمازدی خوار
عاقبت اوستاد مقصوده چاتیب
شهریار اوستاد گولدن عطر آلیب

گولستان شعرده بیر گول سولوب
هانسی گولدور بوسولوب ائلریانار
سنده آختار تاپ بو بیر سولموش گولی
آدینی آلسان خبر ای هوشیار
شهریارین ائلری قاره گیوب
شهریارین آدی دیلدرده قالبوب
شهریارین آدی عزت دور ائله
فارس وتور که بیر بؤیوک اوستاد دور
بو ادب دریاسینه لنگر سالوب
گولشن عومری بو یوللاردا سولوب
هر صباح و شام حقله سؤز یازیب
بویله اوستاده وئریلر بیر مقام
قازدیلار اوستاده بیر عالی مزار
او مکاندا چوخلو شاعر قبری وار
او مقدس یئرده شاعر لر یاتیب
چوخ بؤیوک اوستاد گلشنه قالبوب

او مکان اوستاد آدیله دادلانیب	اوستاد آدیله چوخلار آدلانیب
سیده اوستاد اولوبدور همجوار	بیرده سید حمزه قبری اوردا وار
مرکب شعر عالمینده خوش چاپار	اوستادا ارزش وئرهن ارزش تاپار
هر زمان یاز سؤزلری بیله کبیر	سنده اوستادی دعا ایله « کبیر »
سنده یاز شعر اوستادا رحمت دئنه	بیرگونئی ارزش وئریب اوستاد سنه

گول بئجهرگولزارده ساخلاگولی

ساخلاگولشنده گولی تاب بولبولی

شهریار

علی قورقوت آغباش (تورکیه)

شعرینی اوخویونجا هیسلندیم
 قلم آلدیم بنده سانا سسلندیم
 جواب وئرسین سمرقندیم، تاشکندیم
 اسمیش، دینمیش بیرده لیجه یئل مییک
 کیمسه بیلمز تانیش مییک، ائل مییک

تورکجه سؤیله حیدر بابا کوسمه سین
 دوست باغیندا هویرات یئلی اسمه سین
 اوستانبولدان دویولویور گور سین
 سؤیله - سؤیله هی دیلینی سؤدیگیم
 یئرین یوردون هی ائلینی سؤدیگیم

شعرینده بورام - بورام حسرت وار
 اوخویاندا سیلا کوکار، یول کوکار
 حیدر بابا بیزلره تک یادگار
 دیله ریم شاعریم عومرون اوز اسپن
 اوجه میلتین دستان یاز اسپن

سؤیله - سؤیله بولبول دیللی شهریار
 اوزوم کویئر آرا یئرده داغلار وار
 داغلار نه کی کیریلاسی باغلار وار
 کور اولاسی بنی بانا ائل ائدر
 کونول ایستر ائلیم ارمز دل ائدر

شعیرینی باش آلتیما دو کودوم
 دویامادیم ، دؤندوم-دؤندوم او کودوم
 باغجانی، چولپانی آندیم ، او کودوم
 آغیت اولموش قیزلاریمین تور کوسو
 اوزا ختامی تانریم توران اؤلکوسو

قیرقیز دنسه، قازاق دنسه ، ائل اولماز
 اوچ گونلو کدونی ادا قول اولماز
 آلتین یئر دوشمه ایله پول اولماز
 ایگیت آت تان دوشر یینه آلتانیر
 سورون بیزی دوشمان تانیر دوست تانیر

یاخشی ایگیت اوموت کسمز یاریندان
 اوچ آلتینیر شاهیندان، روس چاریندان
 تورکیستاندا اؤلنلیرین آریندان
 گئجه لری او یوته سویور درد نبی
 یا اؤلهمیم یا گورسونلر مرد نبی ؟

(شعری گونده دن داود ابراهیمی)
 (آذری تورکجه سینته چشویرون ، شمشک)

شهریاریم قالمادی

عمانی سامانی - علیرضا

بو مصیبت ایچره من صبر و قراریم قالمادی
 بو یامان هجراندا هرگز اختیازیم قالمادی
 دنیا بیزدن آلدی اوستاد گرانقدر و عزیز
 محفلیم افسرده دیر ، بیر غمگساریم قالمادی
 هر سؤزون هر صحبتون ، نغمه کیمی دیلرده دیر
 آه کیم ، ملک سخنده شهریاریم قالمادی
 ای شاعر حیدربابا ، یاتما اویان گل بو یانا
 دینله تیم من سؤزلرین ای بخت یاریم قالمادی
 (ع) ۲
 گل علی دن دی مدح ای سید عالی نسب
 دئینه علمیه چاتمیشام هچ انتظاریم قالمادی
 شهریار آذری سن ، اؤلکه میزین فخری سن
 آغلار آذربایجان ، چون افتخاریم قالمادی
 شهریار شعر قفقازیدی و آذربایجان
 بوسبوتون ایراندا بیرخوش روزگاریم قالمادی
 تا خزان اولدو باهار شهریار شعریمیز
 داغدئدی، چایلاردئدی خوش نوبهاریم قالمادی

یاش تو کوب آغلار آراز، تبریز، باکی، شیروان، شیراز

هم سهند آغلار کی او شآن و وقاریم قالمادی

خاطریندن چیخماز «عمانین» او شانلی شهریار

هئی دئیر: اونسوزداها عالمده یاریم قالمادی

گنڈیدور شہریار الدن

تغاری - رضا

سینیبیدیر جام و پیمانہ ، یثنہ باغلاندی میخانہ
دورون آی خلق دیوانہ ، کی گنتدی شہریار الدن
باخیب بو شمع سوزانہ ، باتیبیدیر یاسہ پروانہ
اورہ کلر اولدو ویرانہ ، چئخیب او گلعدار الدن
ائله قالحار دومان تئل - تئل ، قیرار عومروزمان تئل - تئل
ائدهر قددی کمان تئل - تئل ، ولی بیردن آلا الدن
سوروبدور غملی بیردوران ، او کورہ ک قلبلی انسان
بو چرخین چرخینہ حیران ، اولوب گئتمیش قرار الدن
زمانہ قدرہ تین آلدی ، آیاقدان شاعری سالدی
قوجالدی ائیلہ اینجہ لدی ، دئدیم بیر گون چیمخار الدن
یثنہ یئلر اسیر قیوراق ، آغا جدان قالمادی یار یاق
ساوور باشہ قارا تور یاق ، گنڈیب شور دیار الدن
ائلین رنگی سولار ایندی ، دہایوخ شہریار ایندی
اورہ کلر ببقرار ایندی ، گنڈیب نازلی نیگار الدن
بو چرخین گور موسوز رازین ، کیمین بیر گون قورار سازین
اوجالدار غملی آوا زین ، یثنہ بیر گون سالار الدن
یثنہ مضراب او خور تئلده ، آزادلیق سسلہین دئلده
محبت بسلہین ائلده ، گئدهر بو روزگار الدن

ائیلین چراغی

فرشی - احمد

شهریارین ائشیدنندن خبرین گؤز بولاق اولدی
 یارالی کونلومه بو غصه و غمده قلاق اولدی
 قوجامان شاعری گر یوردوموزون ، کوچدو بو یئردن
 اونون آثاری ، آدی اوّلکه ده دائم یاتاق اولدی
 سؤنمز اوندان سورا یانیدیردیغی هج لاله چراغی
 قوشما « حیدربابا » فرهنگینه چون گول یاتاق اولدی
 خادم شعر و ادب مهری اوزه کدن نئجه گئتسین
 او هنر صاحبی کی تورکیه داغ تک دایاق اولدی
 آذری یوردونا بیرگون کیمی اؤز نورونو ساچدی
 آخدی اولدوز کیمی آخیرده ائیلیندن اوزاق اولدی
 تئزگن دوستلاری بوردان وفاسیز سویلهدی آمما
 وفاسیز دوستلاریسن او گئدیب آخیر ایاق اولدی
 ائلیمین شاعرینه فخر ائله ئیر آذری اوغلو
 کی ائیلین محفلینه ده ری ده پارلاق چیراغ اولدی
 ایستدی خوش یاشاسین هموطنی ده ری ده لیکن
 یوخوموش خوش یاشایش ، وارسا ائیلیندن قاچاق اولدی
 تکجه تبریز کی دگیل یاس توتوب اوستاد اولوموندن
 هامی غمگین اولوب اوستاد نیبه بیزدن ایراق اولدی
 (فرشی) گر گؤزدن آلا درس وفا ائتمه تعجب
 شهریارین ائشیدنندن خبرین چون بولاق اولدی

پیر عابدان

فروغ الدینی - عبدالله (وحدت)

استاد! شعر مولکینه سن شهریار ایدون

شعر و ادب دیارینا فخر و وقار ایدون

وقف ائتمیسن اؤز عومریوی بوم و دیارده

هم ملتہ و ہم وطنہ افتخار ایدون

هئچ بیر چمنده سن کیمی آهو گؤرولمیوب

گولشنده ، گوللر ایچره گول پر عیار ایدون

افسوس گولشون قورودو ، پرپر اولدو گول

سن بوستان و گولشن بوم و دیار ایدون

بولبول لر ایچره سن کیمی چهچه ووران هانی

عاشقلر ایچره مجنونلر آموزگار ایدون

دونیایه اوچ طلاق و ثروب ، پشت پا ووران

سن مرد حق و عاشق پروردگار ایدون

هشتاد اوچ ایل عومر ائله دون پیر عابدان

شعر « همای رحمت » ایله شاهکار ایدون

حیدربابان کسی چوخلی دیله اولدو ترجمه

ملتلر ایچره آی کیمی سن آشکار ایدون

چوخ قرنلر کئچر هله گلمز سنون تابون

حق گوشه چشمی قیلیمیشی یا اقتدار ایدون

ساقی و ثروب پیاله و می ایچمیسن مدام

بی حمد مست و عاشق حسن نگارایدون

شعر سهنده کیسه نظیره یازانمائیب

کامل عیار عارف دون ، شهریارایدون

استاد شعر ، علی بالاسی ، قهرمان دهر

نورین ساچان ستاره ملک و دیارایدون

معشوق لطف و همده نظر ائیله میمش عطا

هم مهر و هم کماله یتیشمیش مدارایدون

آل بیر برات « وحدته » ، ده مرشد کبیر

او ساقی دن که سن اونا خدمتگزارایدون

ائتسون ذکات میکده دن بیر قدح عطا

بیزده بیان اولاق ، سن همیشه خماریایدون

اوستاد عرض (وحدتی) مولایه عرضه قیل

چوخ کسلره شفاعت ائدیردون ، کبارایدون

چاتدون وصال یارینا سن جان بهاسینا

سری اودور که قلبلره شهریارایدون

تالش نغمه‌سی

فکری آزاد - شهین

شهریارا تعظیم اولسون یثرینده
 قلملر عاجزدی اونون وصفینده
 اونون شعری اوره کلری آچئیدی
 اوخویانین دردی ، غمی قاچئیدی

خان شهریار! سنون شعرون اوخودوم
 یاراشدیردیم، چوخ دا قصه توخودوم
 فکر ائله‌دیم بو دونیادا یوخ‌ایدوم
 بو دونیانین جمالی شعرونده‌دی
 شوکتی له ، کمالی شعرونده‌دی

خان شهریار! داغی - داشی آشئیدیم
 بولاقلارا ، باغلارا سؤز قوشئیدیم
 شعرلریوی یاواشدان اوخوئیدیم
 قدم ووزا - ووزا گئدم باغلارا
 حیدربابا - دئییب چیخام داغلارا

راحت یاتدی شہریار

فلکی اسکوٹی - اصغر (آرخا)

حیدر بابا قوی داشلارین آغلا سین
عزا توتوب ائلین اوره ک داغلا سین
گلین لارین قسارا یایلیق باغلا سین
گتدی الدن ، ائل اولدوزو شہریار
شاعر اوغلون شیرین سؤزلو شہریار

بیرله شیردی بالا - بالا اوره کلر
ایسته بیردی یثرین آلسین دیکلر
فلک قوردو آیریلیغا کلکلر
بیردن - بیره بیزدن دویدو شہریار
ائل اوبانی باشسیز قویدو شہریار

حیدر بابا داها کیمه نازلاناق
دهده دئیہ شیلتاقلاناق ، سازلاناق
ایندی کیمه بیز گووه نکک ، گازلاناق
دوشدو اجل کمندینه شہریار
گتدی قوناق « سهند » ینه شہریار

دئنه «هادی» سنین باشین ساغ اولسون
 خلف اوغول اولدون اوزون آغ اولسون
 بیزه گره کماگری باخان لاغ اولسون
 ایسته دیگی حقه چاتدی شهریار
 مزارینده راحت یاتدی شهریار

اؤزگه لرین بیزه دوداق بوزمه سی
 دردی دئشدی، قوپدو یارا کؤزمه سی
 بیل کی گؤزوم یاشی اوزه سوزمه سی
 ایستیر دئسین دوستلار، اؤلدو شهریار
 «آرخا» یادا، غم پای بولدو شهریار

(Faint bleed-through text from the reverse side of the page)

شهریارین یاسیندا

فیروز ثمرین - علی اسماعیل

اوز توتوب گویلرده آختاردیم سنی
بیر اولدوز سورهرکن آنلاتدی منی

شعریله دولانیر ، شعریله گزیر
او دئدی : شهریار هلهده یازیر

نه دنسه تبریزده سوسدو ، دینمهدی
او داغدا آغلاب کوسدو دینمهدی

قبریندن اویانیب حافظ آغلادی
دفتری شهریار ایندی باغلادی

قارایا بورونموش گوردوم اونودا
نهایت نیسگیلی اولدو سونودا

سلیمان آغلادی ، بالاش آغلادی
دردینی گیزلندی ، یاواش آغلادی

بؤیوک بیر فاجعه یاراتدی گتندی
وفاسیز دونیانسی او آتدی گتندی

شعریمین گونشی سوندو سنيله
نه ایسه گوی دئدی ، ساخلامادیم

آنلاتدی شهریار اؤلسهده روحو
ال آتیب دفتره شعرین اوخودوم

اوز توتدوم تبریزه ، آذربایجانا
اوز دوتدوم بیر داغا ، حیدربایا

شیرازدان سسلهدیم اولو حافظی
یئددی یوز ایل قاباق آچدیغی

قایتدیم ساوالان داغینا دوغرو
مین دردله یاشایب دوزهن بیرعومرون

باکی یا گؤندهردیم قارا خبری
نریمان ، بختیار، نبی یاس دوتوب

ساندیم کی شهریار اؤز اؤلومویله
شعریله محبت درسین اؤیره دیب

محمد حسین شہریار

اولو اوستادین وفاتی مناسبتینہ

قرا خانلو - غلامعلی

باشین سالامات ساوالان   یاسلی اوتورما ، دور هاوالان
گئدی الیندن بیر شیرین بالان   اسکیمز قوینونان استاد قهرمان
اؤز و وہ ده ، بالاوادا من قربان
سهندین باشیندان شمشکلر شاخدی   گوزومون یاشلاری سئل اولدی آخدی
بلبل عزا توتدی ، گولی بورا خدی   بنفشه لر بوینون بوردی سارالدی
گوزین ائوینی بولود آلدی قارالدی
شاعرین الهامی چیچکلر سولدی   محبت دنیزی بولاغلار دوندی
آغ بیر چک آنالار ساچلارین یولدی   استاد یامان یئرده اؤز دفترین باغلادی
احوالینہ گوی کیشنه دی ، آغلادی
سندن سورا حیدر بابا قالانماز   قاجار داها بو اولکده دایانماز
سراغینی هئچ کیمسه دن آنماز   آرانلاندین ، الیم چاتماز ایوه
تاپشیرایدین باری منی ائلیوه
آنم ساچین یولدی یامان آغلادی   باباتی دان دئدی اوره کلری داغلادی
بو یوک بوغچا داغ چیچگی باغلادی   آپار بونی قوی قبرینین باشینا
بوسه لر وئردیلیمیزین کعبه سنین داشینا

آراز ائشیدی خبری دایاندی دوردی   دالغالاندی کور خزر های ووردی
 آتاسی او لموش بالاتک باشیناوردی   اینجیمه مندن حلال ائت منسی
 منده نه قدرت وار بولم وطنی !

گوللر آچماز خشگنابین یازیندا   سؤزین قالدی عاشیقلا رین سازیندا
 آیریلما ئین آماندی، گورسه نیرهر یازیندا   «خشگنابین خوش گونی یادش بخیر»
 «شاه عباسین دوربینی یادش بخیر»

گئتدی آما دردلی گتتدین دونیادان   نیسگیلرین بیزه اولدو درد اینان
 سنی دوغسا بیلمز بیر دها زمان   اوره کلرده سن یاشازسان شهریار
 سنه تا دنیا وار فخر ائده جک بو دیار

گتتدین آما قارداشیندان آرالی   قارداشیندان ، ائل اوبادان آرالی
 جان وئرنده نئجه جان وئردین یارالی   نه یاخشی کی ماوی گویدی اوستومیز
 گوی اولماسا ، بیر له شمنز . توستومیز

اوستاز ماتىمىندە

قرە بېيىلو - مرتضى (خىشود)

ھىدربابا دان اولدوزون آخىلىدى
 اولدوزون يوخ ، دوزو آيون آخىلىدى
 ھامى گۆردى ، آيون شايون آخىلىدى
 آي بولوتدان چىخىر قاش - گۆز آتماغا
 كاروان كۆچوب ، دوروب يوكون چاتماغا
 ھىدرباباشەرىن كارواندارى كۆچدى بىلىرسىن
 اجل جامىن آلىدى ، ايچىدى بىلىرسىن
 يانار اوجاق سۆندى كىچىدى بىلىرسىن
 قايدىموشدى اوشاق اولسون تازادان
 روحى چىخىدى ، اوشدى گويە باجادان
 ھىدربابا گون دالووى داغلاماز
 گولون سولدى ، اوشاقلار گول باغلاماز
 اوزون گولمز ، بولاغلارون آغلاماز
 بىل گلەدە گول گتيرمز بو يانا
 گۆرەنمەسن شەرىيارون اويانا
 شەرىيارون آدى گلدى دىلىمە
 كۆچمك ليگىن بنزەدىرم اۋلومە
 اۋلمك ليگى ماتم ايدى ائلىمە
 چادر لارىن چراغلارى سۆندولر
 ائىل اوبالار قارا كۆيىنك گىدىلر

۶
 حیدر بابا دى بولاقلار كوينكلرين سىخماسين
 پايىز يىلى چادرلارين يىخماسين
 گۆز ياشينا باخ قان اولوب آخماسين
 چشمه لرين گۆزلرينى زور چىخارت
 سو اولماسا ، دريالارى سوز چىخارت

۷
 حیدر بابا دى اوراخلار سونبوللىرى پىخماسين
 شكارچىلار بىلدىرچىنى توتماسين
 ۸
 دى قوچاخلار ، قودوزلاردان قورخماسين
 بىچىنچىلر اوراخلارين سولاسين
 چوبانلاردا سورولرين هولاسين

حیدر بابا اوراخ داخى سونبولرى داراماز
 قوچاق سىز ائل باشا كىمى ياشاماز
 آبادلىقدا هىچ واخ بايقوش اولاماز
 ائل كۆچنده يوزدى قالار ويرانا
 شەھرىارين اوزى دوندو او يانا

۹
 حیدر بابا دى سەندە چال پاپاغين گۆتورسين
 زمان سىى باتدى اوزون يتىرسين
 قورخورام كى گۆزه للردن ايتىرسين
 گول سوووشدى ، سوندو دى بوتاق اولدو
 شاققىلداماز آراز ، هم بولاق اولدو

یانقین اوره كك غصه لن سن داغ اؤلدى
 اولدوز آخدى آى باتدى ، شافاق اؤلدى
 گول سوووشدو سؤندوداى بوداق اؤلدى
 لاله لر سؤندو ، دای ياناق اؤلدى
 هم سول اؤلدى همی ده کی ساغ اؤلدى
 حیدر بابا قره گولون دره سینه قارا چك
 خشکتاب بند ، بره سینه قارا چك
 آذربایجان اؤلكه سینه قارا چك
 سنسيز يامان گونه قالدى خشکتاب
 فلک سیزی آیری سالدی خشکتاب
 آیریلیقى فلک سالدی شهریار
 سنی بیزدن اؤلوم آلدی شهریار
 شعرین الی بئله قالدی شهریار
 قوزولارین آیون ، شاین اودلادی
 اولومووه چؤلده چوبان اوخشادی
 عیوض گلدی یاتدی ، سورا سن یاتدین
 دان اولدوزوم گئج چیخموشدون تئزیاتدین
 کور اوغلی هئج قیر آتیندا قوجاتدین
 چنلی بئل هچ کور اوغلو سیز اولماسین
 آذربایجان شهریار سیز اولماسین
 حیدر بابا زنداندان اوباغیران شیرگور قالدی
 مروت سیز انسانلار داخی قارتالدى
 تورکون دیلی اونسوز داخی کور قالدی

ایمان مشتری سی گشدی الیمدن

بهجت آوا یار قاصدیلسه بیردن

بلالی باش ، آتش باریش غمیله

اصلی کرم ، بیرده قوچاق نبی له

ترسا قیزی همده زمان سسیله

بهجت آوا خاطره سین یارادین

شفق محرابوندا اوزون آغاتدین

گشندی او تهرانا دردی توختاسین

بهجت آوایا باش وئرسین یوخلاسین

قسمت ایدی گره کک بوردا یوخلاسین

هوشلاندی کی دورسون دورا بیلمه دی

ادب اهلین آغلادی دای گلمه دی

شهریار

قریشی - برجعلی (تورک اوغلو)

سلطانلار ایچینده ، شاهلار ایچینده
دیللره سالینان گۆزل شعرلرین
سلطنت ائله دی سۆزه شهریار
سای نی یتیردی یوزه شهریار

یازدیغی اثرلر قالاجاق دیری
زمانه چالخاسا شعرى ، شاعرى
حئیف بوش قالاجاق شاعرین یشری
یاغ کیمی چیخاجاق اوزه شهریار

جوان کن هنرین اولسو اوستادی
شاعر ایچینده وقارلى آدی
آیرلیق الیندن چکدی فریادی
چیرپاجاق همیشه گۆزه شهریار

نه ساغا بویلاندى نه گئتدی سولا
خالقلن همیشه وئردی قول - قولا
نه یادلا ووروشدو نه گئتدی یولا
اوخشادی کول آلتداکۆزه شهریار

قان ایچن ساغچیا وئرمه دی قویون
آرزومون کروانی توتاندا طویون
یالانچی سولچویا ایمه دی بویون
آتنی چیخاردی دوزه شهریار

«تورک اوغلو» گزنده ائلی - اوبانی
گۆردو ناخرچینی ، گۆردو چوبانی

سوروشدو اونلاردان حیدربابانی

دئدیلر یازیدی بیسه شهریار

سنین باشین ساغ اولسون

قلیزاده - مصطفی (علیاری)

حیدربابا اوزاق یولسندان گلیمیشم
 سندن آخان بولاقلارلا آغلايام
 شاعر اوغسون شهریارین غمینده
 بیر آه چکیب اوره کلری داغلايام

حیدربابا سنین باشین ساغ اولسون
 او لدوگئتدی ایگیت اوغسون شهریار
 او بویوک انسانا ، داهی انسانا
 گووه نردی بوتون ائللر - اوبالار

حیدربابا سن ده باتدین ماتمه
 قاراگتیدین، گوروم اوزون آغ اولسون
 بو مطلبسی یتیر بوتون ائللره
 شهریاردان یاد ائیلهین ساغ اولسون

حیدربابا سن بیر کیچیک داغیدین
 شهریار اوجالتدی داغلار ایچینده
 اتگینده آچیب داغلی لاله لر
 بهشته بنزیرسن باغلار ایچینده

قیصری - علی

... حیدربابا شہریازین بس ہانی
 تاپیدی گور خان ننهسی بالانی
 اوشاقلیقدا خان ننهسیز قالانی
 کاش ایندی او خان ننهسین تاپایدی
 آرزیسینا ، او دونیادا چاتایدی

حیدربابا دی ستلرین آخماسین
 کہلیک لرین قانادلانیب اوچماسین
 چارشنہلر بی لر شالین سالماسین
 شہریارین یوخدی اونا شعر قوشا
 او شعرلرلہ اورہ گیمیز تئز جوشا

(وارلیق مجلہ سی - ۶۹)

دان اولدوزو

کاتبی - علیقلی (آغ قوش)

«شهریار» ایرانین دان اولدوزویدی
 پارلادی آلماس تک گویدن آسلانندی
 باخانلار بارماقلا اونو گورستدی
 گونشه یاپیشدی هامی یاسلانندی

«شهریار» اینجی ایدی اووچو الینده
 اوینادیردی اونو آتیب توتوردی
 ده برلی اینجی نین قسدرین بیلمهدی
 اوچوز پولاً ساتیب اونو ایتیردی

سیخیلدی ، ائلینین قایغیسین چکدی
 گنجه لر یاتمادی ، دردلرین یازدی
 قلمی بیر ناجاق اولدو الینده
 ظلمون ، داعوانین کو کونو قازدی

انسان بیلمهدی قودور قانلاری
 بئله خنجر تاخیب باغیرانلاری
 تاپدادی « اینشتن پیاییندا » او
 آتوم بومباسی قاییرانلاری

محبت ، گۆزه لیلیک ، باریشیق سۆزو
 عشقین تارسی ، یا عشقین اؤزو
 بهشتین باغلاری غزللرینده
 هر شعرینده بیر گۆزه لین گۆزو

گاه چيخدی سهندین باشیندا گزدی
 « سهندیم » شعرینی « سهند » یازدی
 بزددی او داغی اینجی - مرجانلا
 نه دئسم نه دئدی ، گینه ده آزدی

اؤلمه دی « شهریار » شعرینده قالدی
 شعر یله بوتون دنیانی آلدی
 غزلین ، شعرین گۆزه لینی
 توپلایمب ، ابدی بیر تمل سالدی

حیدر بابایا تسلی

کریهی - میرزا حسین

افسوس تیره‌لندی یئنه روزگاریمیز
 غملی خزانه اولدو مبدل بهاریمیز
 هر لحظه هواسی گلیر گولستاندن
 گوللر سولوب ، خموش اوتورودوز هزاریمیز
 شمع محافل ادبا ، شعله‌دن دوشوب
 بیره کیمین آدیلا گووه‌نسین دیاریمیز
 باش تیره ترابه چکیب دیر عزیزیمیز
 اوستادیمیز ، معلمیمیز ، تاجداریمیز
 پیر طریقت عرفا دوشدو نطقدن
 داغلاندی لاله تک بو دل داغداریمیز
 حیدر بابا بیتیره داها دامینده گول
 باشون ساغ اولسون او الدو خزان لاله زاریمیز
 حیدر بابا عزیزین اولوب ، قاره سال باشا
 قوی داغلا سین دالین نفس پیر شراریمیز
 حیدر بابا اوغول داغینا داغ دوزهر فقط
 مدیون دیر سنه بو دل سوگواریمیز

تبریزین ارکی سیندیرا بیلمز اوغول غمین

صبر ای خدا یئخیلمیا محکم حصاریمیز

حیدربابا ! چتین گوله بیرده اوزون سنین

چون غملر اوسته غم قالادی شهریاریمیز

هر شی جهاندا اصلینه آخر رجوع ائدر

ملحق اولوبدو جدیدنه والا تباریمیز

درد چوخدو اصل درد هانی دردی درک ائده

دردا که دولسو دردیلسه دار و دیاریمیز

« تا هستم ای رفیق ندانی که کیستم »

اوستادین اؤز سؤزو اولاجاقدیر شعاریمیز

نعمت اولاندا الده گلین قدرینی بیله ک

اوندان سورا نه فایدا وئرر آه و زاریمیز

قیل عرض تسلیمت شعرایه « کریمیا »

قالسینلا ساغ سلامت هامی همقطاریمیز

اتلار يىن داياغى شەھرىار اۆلدو

كئمالى - على

ايلدىرىم تەك چاخىدىن حىدر بابايا
 برقىندىن طور تەك نورباران اولدو
 سلسبىل تەك آخىدى خشىگناب ايچرە
 خشىگناب عالمە آبيار اولدو

سن حىدر بابايا سالىدىن نفسى
 اودا قايتاردى عالمە او سسى
 بايقوشلارىن دار اولماسىن قفسى
 آمما دونيا شىر اوچون دار اولدو

طوى يىرىنە كنىدىن ياسىن دوتدولار
 پىلتە فنار سىمىن چۆلە آتدىلار
 تىمدىلە اۆزلىرىن آلداتدىلار
 سازلار سىندى سۆزلىر تىلبار اولدو

گىنە حىدر بابا ايگىت دوغاجاق
 نامردلىرىن بورونلارىن اوواجاق

گدیکلرین قوردلارینی بوغاجاق
قویونلاردا گؤره سن پروار اولدو

ایسته دیلر بیر دونیانی یئشخالار
بیزی یغیب بیر بوغاجا سیخالار
بو دونیانی بیرلقمه تکک تشخالار
تورک لرین دایاغی شهریار اولدو

شهریارین عزیز روحونا یا لان دونیا

کول اوزان (تورکیه)

یا لان دونیا ، یا لان دونیا
شهریاری آلان دونیا
یئر یاریلیدی اورتا یئردن
هر شیئی تالان - تالان دونیا

گون توتولدو ، آی بولوندی
گوی یدی یئردن ده لیندی
سامان یوللاری سیلیندی
سرسام ، مجنون دولان دونیا

قارا تورپاق ، گؤزون قارا
ظولمت چکک آیدینلارا
شرحه - شرحه ، یارا - یارا
اثللسریمی ساران دونیا

اوستوموزه گوی دووریلدی
 آلتیمیزدا یئر دهلیندی
 پیرلر اوتاقی قورولدی
 شهریارا سلام دونیا

کونلونو آل ! منکیر - نکیر
 شو آرادان ائلچی گلیر
 هانی مثل ، هانی فیکر
 شهریارسیز تامام دونیا

کول - اوزانا دهلی دهرلر
 تورکستانین سئلی دهرلر
 آزدن مهره‌لی دهرلر
 شهریاردان « کلام دونیا »

(شعری گوندهرن داود ابراهیمی)
 (آذری تورکجه‌سینه چئویرن شمشک)

اوستاد شەھرىيارىن وفاتناگۆرە

كياتىقر - على اكبر

كلىن دوستلار، كلىن، قان اولدوباغرىم
ادب مولكوندە كى سلطانىم اولدى
داغىلدى گولشنىم، گوللر سارالدى
چمىندە بولبول خوش خوانىم اولدى

وداع ائىدى بىزى رحمت هماسى
ادب گلزارىنىن سۆنىدى صفاسى
چىشىب بولبوللرىن عرشە نواسى
گلستاندا گول خىندانىم اولدى

غمىندە ايش - گوجوم آه و فغاندىر
گۆزوم ياشى اوزه گۆزدن رواندىر
بوتون اهل و فانىن باغرى قاندىر
نه چون بىر گوهر رخشانىم اولدى

آ ، دوستلار شەھرىيارىم گىتىدى الدن
حياتىن وئردى باشە دوشدى دلدن
ائلىن روحى، گۆزى آيرىلدى ائلدن
درىغا خسرو خوبانىم اولدى

یالان دونیانین هیچ یو خدور وفاسی
 همیشه اهل عشقه وار جناسی
 اؤزی گئتدی ، قالبوب حیدر باباسی
 او گئتدی ، دفتریم ، دستانیم اؤلدی

گول گلزار جنت چونکه سولدی
 کؤنولر قانه دؤندو ، درده دولدی
 بو فقدان اهل شعره مشکل اولدی
 بدنده سانکی روحوم، جانیم اؤلدی

دوشنده آتشین اشعاری یاده
 کؤنول مرغی گلیر فریاده ، داده
 غمسی تأثیر ائدیب الده مسداده
 مسداد آغلیر دئییر جانانیم اؤلدی

ائشیدجک فوت اوستادی « کیانفر »
 پریشان حالی اولدی چوخ مکدر
 گئیب قاره دئدی افسوس آی ائلر
 ادیب آذربایجانیم اؤلدی

شاعرین عالمی اولمز

گۆزهل - رحیم

بیلیمیره م نه ایسه سحر اولمادان
 گویده آئی سؤنوک دو، اولدوزلار سولدو
 هله آل گونشین شوقون آلمادان
 قانلی شفق لرله افقار دولدو

دئیه سن بیرئویوک فاجعه اولموش
 دویولان سسلرده غم آهنگی وار
 کند - شهر، ائل - اوبا ماتمه دالمیش
 بیاض ذیره لرین قارا رنگی وار

تسلیت دییئرلر حیدر بابایا
 بیر یازدان ساوالان، بیر یازدان سهند
 اولمایا شهریار اولوب دور آیا ؟
 ایوای آغلا شاعر، آغلا هنرمند

هنر باشسیز قالدی، شعر باشسیز قالدی
 ادب اقلیمینین شاهسی اولرکن
 الهام پریلری هاماشسیز قالدی
 عرفان مکتبینه داهی اولرکن

بو وای خبرینی یابین آ ، دوستلار
 ائشیتسین بو سبوتون ائلر آغلا سین
 دئیین یاسا دولسون صنعت ، صنعتکار
 مضراب سیز یلدا سین ، تئلر آغلا سین

تبریز ! غم ایچینده داریلیر شهر
 گئدیر آرامیزدان اولو « شهریار »
 دئیین سرحدلردن کئچیب بیر تهر
 گل سین یولا سالاق « شاعر بختیار »

دئیین « حکیمه » یه دئسین گولگونه
 قوی وصال آرزوی نیزدؤنوب داغ اولسون
 داها آلدانمایین عوموزه ، گونه
 شهر یار ساری دان باشیز ساغ اولسون

بیر عومور اوره کدن ، عشقدن یازدی
 کده رله یاشادی قوجامان شاعر
 طولمون ، طولمکارین تملین قازدی
 قورخمادی ، سوسمادی هیچ زامان شاعر

جان وئردی تاپدانیمش آنا دیلینه
 اونو دنیا لره تانی تدی سردی دا
 یاندی وطنینه ، یاندی ائلینه
 دشمن قارشیسیندا جبهه قوردودا

او سویو درینی بیلمه ییب ملاک
 تقوی ده گوره ردی هر فضیلتی
 قلبی پاک، حسی پاک، دوشونجه سی پاک
 ایماندا آراردی تام سعادتسی

آنجاق بو قارقینمیش فلکه بیر آن
 توف دئییه باشینی توولادی گمتدی
 قالخدی اولدوزلارا حیدر بآبادان
 کونوللر سوروسون اولولوی گمتدی

ایندی شوم دونیادان قورتولوب اوزو
 قوناقدیر قطرانا ، خاقانییه او
 محبت ، صداقت اولدو سون سوزو
 الوداع - الوداع دئییه - دئییه او

دردین چکنمه دی ان آغیر ایللیر
 ترک ائتدی حیاتی اوجالیقیندان
 اوستادی سارسیتدی آجی نیسگیلر
 بیلین او اولمه دی قوجالیقیندان

شهریار اولسه ده اوزو دئمیشلی
 شاعرین عالمی اولن کسی دگیل
 اونون سازی - سوزو قدرتلی دیلی
 قالاجاق همیشه نسپل به نسپل

شهریاریم اولدو

مازندرانی - مهدی (آذر)

آلولانندی کونول، آلیشدی اوره کک
 نیسگیلر اوونونده قالانندی دپلک
 داغلادی قلبیمی ، یاندردی فلک
 یارین هجرانیندان یازیم ، یازمائییم ؟

اولدو شهریاریم ، یتیم قالدی ائل
 کدهر آلتیندا کامان اولدو بئل
 آپاردی سارامی دالغالی بیر سئل
 اوره کک طغیانیندان یازیم، یازمائییم ؟

دییر ائلر منه اولمز شهریار
 پارلاق بیرگونشدیر سؤنمز شهریار
 دؤنمز ایلقاریندان ، دؤنمز شهریار
 سینماز پیمانیندان یازیم ، یازمائییم ؟

کدهرسیز کئچمه‌دی عومورهئچ زامان
 وارلیغی غم‌ایدی ، حیاتی حرمان
 آنجاق تاپیلما‌دی دردینه درمان
 سیزلایان جانیندان یازیم ، یازمائییم ؟

بوروئندو دومانای عینالی داغی

سؤئندو چراغ کیمی بیر سحر چاغی

خیزان چولقادی باغچانی - باغی

گولون خزانیندان یازیم ، یازماییم ؟

موغان یاسا باتدی ، آراز آغلادی

ساوالان باشینا قارا باغلادی

«آذر»ین قلبینی حسرت داغلادی

هجران دورانیندان یازیم ، یازماییم

شہریار گنتدی

مبین - دکتر محمد حسین (م - شمشک)

اختر چرخ ادب شاعر دوران گنتدی
 آمان آلاہ نہ دیم سئوگیلی جانان گنتدی
 شہریار ہنر شعر ، ابرمرد کمال
 تالی حافظ و خاقانی و قطران گنتدی
 اینجہلر دوزموش ایدی عؤمرو بویو دفترینہ
 باغلادی دفترینی ، صاحب دیوان گنتدی
 قوروموشدو اؤزونو وسوسہی شیطاندان
 آلدادیب شیطانی او ، مخزن ایمان گنتدی
 نہ فقط شعر و ادب کاروانینین سالاری
 معدن مهر و وفا ، مظهر عرفان گنتدی
 سوسدو او ، عشق او دوناپور تہلہنن یانمیش اورہ ک
 او ، گؤزہل خطلہ یازان کاتب قرآن گنتدی
 موسیقی عالمی نین زیر و بم و گوشہ لرین
 او ، سہ تاریلہ چالان شور و عشیران گنتدی
 قالمادی «توی گئجہ سیندن» داہی بیر خاطرہ میز
 « گئتمہ ترسا بالاسی » ہایلایان انسان گنتدی
 اولدوزون آخدی ، ایتیپ ، باتدی گؤزہل
 سایما اولدوزلاری ، او اختر تابان گنتدی

گنجه‌نین باغ‌رینی یاردی سحرین شمشه‌سی
جان وئرهن جانلارا او ، خسروخوبان گئندی
داهی اینجیدمه منی نازیله ای نازلی نیگار
ناز ساتاندا ، نازآلندا بو جاهاندان گئندی
تورک دیلین سئوگیسی ، دل بسته‌سی ، محکم دایاغی
آنا دیلده اوخویان مرغ غزلخوان گئندی
سس دوشوب دام ، داشا ، حیدربابانین داغلارینا
بئله بیلدیم یئنی دن شاه شهیدان گئندی
ماتمه جومدو بوتون آذر ائلی هر یاندا
آشدی باشندان باشا غم ، دالغالی طوفان گئندی
«ارک» گوردو سنی باش اگدی مصلایه طرف
تبریزین اهلی مصلایه هراسان گئندی
«صمده» ، «بختیارا» ، «رستمه» یئتسین خبرین
گوزو یولدا قالان او ، قارداشا قوربان گئندی
ساوالان اودتوتوب ، آغلار گنجه گوندوزسن سیز
سازینی سازلا سهندیم سنه مهمان گئندی
دوده آهیمی هئچ توستو آپارماز سینه دن
باسدی غم هر یانیمی ، الده کی قلیان گئندی
دردیمه درمان ایدی هر باخیشین ، هر گولوشون
دا ، ساغالماز اوره گیم دردیمه درمان گئندی
سن ایگیت خلقیمیزین شاه داماریندا قان ایدین
«تئلرین باس یاراما» قویما بوتون قان گئندی
قورخما شمشک دنه هر یئرده اوره کدن سؤزونو
اختر چرخ ادب ، شاعر ایران گئندی

یاریم گنتدی الدن

مثمر - داود (عاصی)

آغلا ای تبریز ، یان ، ای شهر ، یاریم گنتدی الدن
 من دهلی دیوانه نیلیم شهر یاریم گنتدی الدن
 کلمه ای بولبول خزان گلدی ، گولستانیم سارالدی
 عندلیبیم خانه زار اولدو ، بهاریم گنتدی الدن
 دامن حیدر باباده بیره آچماز لاله و گول
 لاله نین سیندی بئلی شن لاله زاریم گنتدی الدن
 قالدی تاج سیز مسند شعر و غزل سلطانیم او لدو
 قالدی باشسیز کاروانیم ، تاجداریم گنتدی الدن
 هر نه واریمسا منیم اول یاردن الهام اولو بدور
 قالمادی واریم منیم ، دار و نداریم گنتدی الدن
 آخمادی بیر چشمه ی صبح محبت دامینده
 بیر عومور یورقون ، سوسوز قالمیش چیناریم گنتدی الدن
 کیشی - کیش اوستن و ئریب دست فلک شه مات اولدو
 عرصه شطرنجده چابک سواریم گنتدی الدن
 قوپدو طوفان ، صرصر دست اجل غوغا یار اتدی
 سیندی بازوی ادب محکم حصاریم گنتدی الدن

استاد شهریار

مجدد فر - غلامرضا

خزانین شن چاغیندا ، گولشنیم ویران اولوب ، گولربوتون سولدو
 قیامت قوپدو ، های دوشدو ، هارای قووزاندی ، قان اولدو
 چمنلر سر به سر قاره گیب آیری زمان اولدو
 پوزولدو آذرستان باغلاری ویرانه قالدی ، هر نه وار اولدو
 ائلین ، یوردون عزیز شاعر بالاسی (شهریار) اولدو

عزایه باتدی هم حیدربابا ، هم آیری بیر داغلار
 دومان کؤچدو ، خزان اسدی ، پوزولدو میوهلی باغلار
 ساوالان سس چکیب ، فریاده گلدی ، های - های آغلار
 دیر دوشدو طراوتدن چمنلر ، چشمه سار اولدو
 ائلین ، یوردون عزیز شاعر بالاسی شهریار اولدو

سهندین ذیروه سی درده قالاندی ، غملی چم توتدو
 عاشیقار سازلارین سوسدوردولار ، مضرابی غم توتدو
 سه تاری شهریارین توزلانیب ، رنگ الم توتدو
 طبیعت دوشدو سسدن ، لال و کار اولدو
 ائلین ، یوردون عزیز شاعر بالاسی شهریار اولدو

اوچور عنقا یثرینه کسکس ایله آیری بیر قوشلار
 یثرین بوش شاعریم ! باشسز قالب هجرینده تای - توشلار
 گزه بوندان سورا شاهین یثرین ، ایگرنج بایقوشلار
 یولوندا شهپری طرلانیمین بی اختیار اولدو
 ائلین ، یوردون عزیز شاعر بالاسی شهریار اولدو

خوماز گؤز جیرانیم قاچدی چمندن ، دای دؤنوب باخماز
 بولود دا دوشدو سسدن ، ایلدیریملاردا دوروب شاخماز
 شلاله شهر یازسز چاغلابی ، شاقیلدایب آخماز
 بو بیر نیسگیلی شاعر دیر ، اورهک کان ، داغدار اولدو
 ائلین ، یوردون عزیز شاعر بالاسی شهریار اولدو

بو دنیا وسعتیله بیز بیلیردیک اوستادا ، داردیر
 بوراندیر ، شاختا دیر ، داغلاز بویونجا دوندوران قاردیر
 اوزون گئسن ده آگاه اول ، اوره کلرده یثرین واردیر
 اگر چی جمعیمیزدن بیز بویوک اوستاد کار اولدو
 ائلین ، یوردون عزیز شاعر بالاسی شهریار اولدو

شہر یار یمیز گئندی

مجید زادہ - حسن (ساوالان)

خزان یثلی اسہرہ ک، خوش بہار یمیز گئندی
 پوزولڈو باغیلہ باغبان و ہار یمیز گئندی
 گورون آلییدی ادب مولکونو نہ غصہ و غم
 وقارلی سؤز قوشان اول، باش وقار یمیز گئندی
 کونول دولوب غمہ، گؤز قانلی باش تو کر، آغلار
 قراری قالمایب الدن، قرار یمیز گئندی
 گونش تک آچدی یولون ائللر ایچرہ ہر کونولہ
 او گئندی شعریدہ بیر شاہ دامار یمیز گئندی
 ائلسن غمیلہ یانیب اودلو شعرلر یازدی
 ہمیشہ اولڈو بیزیم داغدار یمیز گئندی
 یانا - یانا دئیرہم ایندی گل ددہم قورقوت
 ہو کولڈہ، آغلا، باش آچ غمگسار یمیز گئندی
 نعیمی نین غمیتہ دؤزمہین نسیمی بابام
 نعیمی دن دە بؤیوک نامسدار یمیز گئندی
 غزللریلہ سالان یادلارا نظامی لری
 فضولی دن قالان اول یادگار یمیز گئندی

بئله خېسەر يىرىنە كاش كى اۋزبايىمدا منە

دئىدىلەر يوخ اولوب هر نه واريميز گئتىدى

بىزائىلە سرخسوش ايدىق شعرىنن شرايىندان

يوخ ايدى هئچ بئله بىر انتظاريميز گئتىدى

سۆزۈ قىزىلدى و يا اينجى بىلمەدیم صراف

گل ايندى شعرده گۆر باش عياريميز گئتىدى

چىخارتدى شعرىمىزى گۆر كى عرش اعلايه

دئدىم ادب ده بۇيوك اقتداريميز گئتىدى

اوره ك يانير ، ياخىلير گۆز ياشيم آمان وئرمير

او دهرده پير اولان ايستكلى ياريميز گئتىدى

باشين ساغ اولسون آ «حمىدربابا» بالان سارىدان

نئجه ديم كى بىزىم شەھرىاريمير گئتىدى

گىيىدى قارا هامى ياسلىدير ، يانير «ساوالان»

آلىشىدى ائل غمىلە ، اختياريميز گئتىدى

تەنەنە بىر كەبەك بىر كەبەك بىر كەبەك

تەنەنە بىر كەبەك بىر كەبەك بىر كەبەك

تەنەنە بىر كەبەك بىر كەبەك بىر كەبەك

تەنەنە بىر كەبەك بىر كەبەك بىر كەبەك

تەنەنە بىر كەبەك بىر كەبەك بىر كەبەك

تەنەنە بىر كەبەك بىر كەبەك بىر كەبەك

تەنەنە بىر كەبەك بىر كەبەك بىر كەبەك

تەنەنە بىر كەبەك بىر كەبەك بىر كەبەك

تەنەنە بىر كەبەك بىر كەبەك بىر كەبەك

تەنەنە بىر كەبەك بىر كەبەك بىر كەبەك

شاعره اولوم یوخ

محمدی گلچین - جلال

گون باتدی دوباره قاش قارالدی
 دونیانی بوتون قارانلیق آلدی
 گون باتدی ، گئنه گئجه ، گئنه غم
 دل خرمینه شراره سالدی
 اولدوزو آخیندی گویده ، آیدا
 گوزلر یامان انتظاردا قالدی
 افسوس کی گلمز او سفردن

« حیدربابا » سیندیر او ، غرورو
 آج آغزینی ، سیزلا ، بیر فغان ائت
 شمشک کیمی نعره وور ، گورولدا
 اوز دردینی عالمه عیان ائت
 اولدار قالانیب سینهنده ایندی
 سینهندن او اولداری روان ائت
 شاعر بالان اولدو ، تک قالیشان

هر صبح گوش قیزی ، فلقده
 قیرمیز حنا آلتینا یاخاندا

نورچشمەسی شاخە - شاخە چای تەك
 باغ - بوستانا چوللرە آخاندا
 یا قاش قارالاندا نازیلە گون
 اۆز قارە نقابینی تاخاندا
 گوی پنجرەسین آچاندا مەتاب
 گیزلینجە بو عالمە باخاندا

حیدر بابا شەھریاری یاد الیت

تاریخ دئیسیر : نظامی ، قطران
 صائب و نسیمی لر قالانسیدیر
 گر کیمسە دئسەکی شاعر اۆلدو
 باور ائلمە یو سۆز یالانسیدیر

حیدر بابا شاعیرە اۆلوم یوخ

شەھرىيارىن شەكىلپنە

محمد زادە - حميد

نېسكىللى گۆزلىرىم حىر تىلە دولۇ

گۆرۈشمەك اولمادى ، كىسدىلەر يولو

شەكىلپنە باخىرام گۆزلىرىم دولۇ

اولو داغلاردان دا ، سىن اولدون اولو

گۆرۈشمەك اولمادى كىسدىلەر يولو

شەھرىيار بىر غومور شام تىكىن ياندىن

قازانلىقلار ياردىن ، دردلىرى آندىن

آيرىلىق دردېنى ، دردېندىن قاندىن

جووروجقا گۆروب ، سىن دە اوساندىن

گۆرۈشمەك اولمادى كىسدىلەر يولو

سىن انسان اوغلو نو صولحە سىلە دىن

بىشريت دىدىن سۆگى بىلە دىن

صاف سما دىلە دىن ، غىرى بىلە دىن

اوزاق دوشن ائەلە ، چاتماق اىستە دىن

گۆرۈشمەك اولمادى كىسدىلەر يولو

گؤزلرین یولدا دیر ، قولاقین سسده
 سن ای قیزیل قارتال ، قالدین قفسده
 اووچونون ایتيله ، نفس ، نفسده
 مروت قالما ییب ایندی هیچ کسده
 گؤروشمک اولمادی کسدیلر یولو

سن ادب مولکونون شهریار سان
 قلبی سینیقلا رین بیرجه یاری سان
 « غریبین » امیددی ، ارکی ، واری سان
 گؤروشمک ، اؤپوشمک ، انتظار یسان
 گؤروشمک اولمادی کسدیلر یولو

بهجت قاپوچی

مدرسی - بهلول (مدرس)

بو نه غوغادی ، نه طوفانندی اسیب جوشمادا بو غملی دنیزده ؟

گئنه طوفانلی دنیزده

بو نه های دیر ، بو نه کوی قورخولو دالغاسی هیولا

ناققا انسانیله ایلیر بئله بیر سهمیلی سودا

بو نه کوی دور ، بو نه غوغا ؟

ناخدا هاردادی سینمیش ملوانین کورگی

گه می ویلانندی بو دریاده هارا وار گئدیری

یورولوبدور سورهنی

گه می بیر یانلی گئدیر گؤز گؤزو گؤرمور ، نه ائدیم

بیر سوزو سویلیورهم بیلیمیرهم آخر نه دئدیم

دی هارام واردی گئدیم

او کوشولتی ، او خاریلتی گئجه غم مارشی چالیردی

نه ایشیق وار نه قارالتی گینه گؤز لر قارالیردی

گؤزده دنیا دارالیردی

من دئیردیم اؤزومه بو گئجه یه بیر سحر اولسا داخی غم یوخ

بو قارانلیقتا افقدن ایشیق آلسا آلاز آز - چوخ

داخی غم یوخ

او فیکیرلرله و هیاهویله یولداش اولالی باشدا آغاردی
 او کدهرلی گئجه گئندی یوخویا قاشدا آغاردی ،
 ماوی گویارده بولوتلار ، نئجه گؤز یاشی ساغاردی
 او سینیق کشتی ده آخر یئتیشیب بیر یثره چاتدی
 ساحله لنگرین آتدی ، گون ده داغلاری ساراتدی
 او نه ساحلدی که شئرلر یاتاقی شانلی شهردی
 سنده گل گؤر نه خبردی

او نه یئر دیرکی گول اوزلی قوزی - جیرانلاری واردی
 باخیسان هر طرفه گوللی چیچکک عشوه‌لی یاردی
 اورا اوغلان ، قیزی باشدان باشا روشن دی نگاردی
 هجری ، هم نبی سی چوخلو ستارخانسی واردی
 او نه یئر دیر اورانین اصلانی چوخ تولکوسی یوخدور
 او نه یئر دیرکی سرین چشمه‌لری قازلاری چوخدور
 قوی هله یای - یازی اولسون ، گوللره قازلاری دولسون
 وار قلم قاشلاری چوخدور

کیمدی او ملت کی قیصر رومی اسیر ائدی
 کیمدی عثمانلی توپون بؤلماقا شمشیر یله گئندی

آذر اوغلانلاریدی، ده لی جیرانلاریدی، قیز، گلین اوغلان ایگیتدی
 اورا بیر یثردی که باشدان باشا غیرت دی، وقاردی
 اورانین خلقی اوچون دوشمنه باش اگمه‌سی عاردی
 شانلی ایرانیمه یاردی
 اورا خاقانی دوغوبدور اورا صائب باغیدیر

اورا شمسین آناسی دیر اورا عرفان داغیدیر
 اورا شعرین باغیدیر
 او نه یئر دیر کی دوغوب شهر یاری عزته چاتدی
 او نه یئر دیر کی اونون باشینی اوغلانلار او جاتدی
 شو کته چاتدی
 اورا بیر باغدی گویرمیش ناری، هیواسی، هولوسی
 میوه لر گولشنی دی دئملری یاکی سولوسی
 دئدیم عارف بو نه یئر دیر ، دئدی بهجت قابوسی
 بو « مدرس » اوره گین یاندیران اود عشق وطندی
 او وطن کی باشا باش لاله لی بوستاندی ، چمن دی
 اورا یاقوت یمن دی

شهر یاز نه گلدی

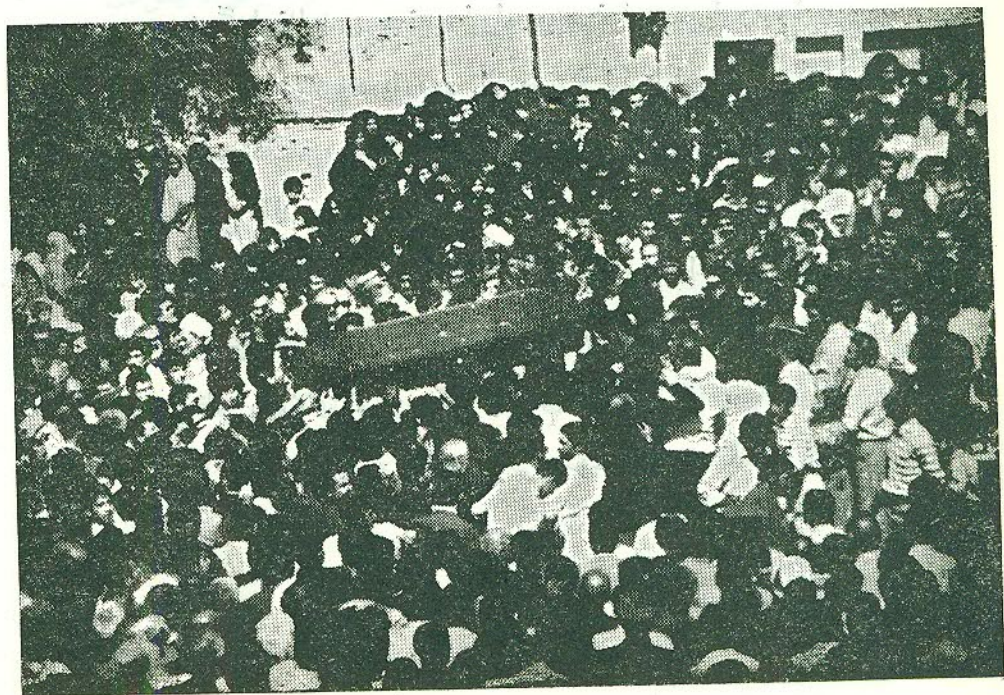
مدارس - محمد (شقایق)

افق قارالدی ، گونش گۆچدو ، روزگاره نه گلدی ؟
 چمن پاییزلادی ، گول صولدو ، مرغزاره نه گلدی ؟
 دؤنرگه دؤندو ، چراغ سوندو ، دهر قارا گئیندی
 او ، گئندی بیرده گلرمی ؟ دئین او یازه نه گلدی !
 یتنه گدیگده سازاخ ساز چالیر ، قیش الده قیلینجی
 کسیر ، باسیر ، داغیدیر ، پس اوشن باهاره نه گلدی ؟
 نه گول قالیدی ، نه بولبول بو مرغزاریده یا رب !
 بو مرغزاریده یا رب او مرغ زاره نه گلدی ؟
 نه گلدی باشینا ییلمم او شهسوار ادب کیسم
 باش آلدی گئندی داگلمز او شهسواره نه گلدی ؟
 او اؤلدو ، شیر ، غزل اؤلدو سه تار دارا چکیلیدی
 دیین غزال غزل اؤلدو ، پس سه تاره نه گلدی ؟
 قلم دایاندی ، اوره ک یاندی ، شعر قانا بویاندی
 آلولانیبیدی « شقایق » کی شهر یازه نه گلدی ؟

Mr. [Name] speaking at the [Event]

Mr. [Name] speaking at the [Event]

مەدینە گلگون «گلگون»

دەئىلىر ، شەھريار كۆچدو دۇنيادان
 ھالى يامان اولدو حيدر بابانين
 شاعره بير حسرت دوشدو دۇنيادان
 اوستونو چن آلدی حيدر بابانين

نە شعرە سيغيشدى ، نە سۆزە ، حسرت
 نە اوناگون وئردى ، نە بيزە ، حسرت
 او قالدى تېرىزده ، تېرىزە حسرت
 دىنجه ليگى داغىلدى حيدر بابانين

(وارلىق مجلەسى - ۶۹)

شہریارین نئج اولدو

مروارید دلبازی (مروارید)

حیدر بابا شہریارون نئج اولدو
 دووران نہ چین خالقمیزا کج اولدو
 آیریلمازدی ایکی یاندان گوج اولدو
 پارالانمیش تورپاق آغلار، ائل آغلار

نیہہ قالیب ذیروہن چنڈہ ، دوماندا
 من بو یاندا آغلارام ، سن او یاندا
 صنعتکاری ائل مزارہ قویاندا
 انسان نہ دیر، کورہ کک آغلار، بل آغلار

اورہ ئیمده بیر حسره تین داغی وار
 گونوموزون قاراسی وار ، آغی وار
 شہریارین نئجه اولدو آ ، داغلار
 بولبول اؤلدی، گولوستاندا گول آغلار

حیدر بابا شہریارین نئج اولدو
 او شہرہ تین ، او وقارین نئج اولدو
 اؤزی دئمیش: گوروشمہ دیک گئج اولدو
 قلم آغلار ، کاغید آغلار، دیل آغلار

(شعری گوندہرن — احمد آذرلو)

ھىدربابا شاعىرى

مشروطەچى - كرىم (سۆنمىز)

بوگوندى ھانسى عزيز ذاتى وئردى تارى بىزە ؟

او اينچە سازلى ، شىرىن سۆزلو شەھرىارى بىزە

بو تورپاغىن گوجو وار ، دورلو ميوەلر يتىرر

كىم اوندا بىر توخوم اكسە ، بىرىنە مېن گوتورر

اوزو ھىيف كى بارىنماز ، يتىردىگىن ايتىرر

شرايىن اۋزگە ايچرسە ، قالار خومارى بىزە

جھاندا قايدادى بو علتى گئورونمىز دن

اوزاقلار ھەر آغىر وزنە اصل مىركىزن

سختوتىنى بو دووران اسىرگەمىش بىزدن

دولاندى عكسىنە ، چرخىن اوگون مدارى بىزە

نە سردىر ؟ بونو بىلمەم ، كى گىنج چاغىندان

ايسىنمەدن اۋزو دوغما وطن اوجاغىندان

آيىردىلار اونو ھىدربابا قوجاغىندان

سىزىلدادى او گئىدن يوللارىن غبارى بىزە

آيىردى قىرخ ايل اونو دوغىدوغولاتىدن

نئجە آيىردى ؟ دئىن چكىدى دىرناغى اتدن

بو ، دردلى فاجەدېر، گل كىچىك بو صحبتىدن

گۈزو گوتورمەدى آنچاق بو افتخارى بىزە

بؤیوک وطنده اونون گزدی حافظانه سؤزؤ
 کلام سعدی کیمی ، اولدو جاودانه سؤزو
 او قدر قالمادی چاتسین بوتون جهانه سؤزو
 یتیشمهدی سؤزونون ذرهجه نو باری بیزه
 آنام کی تورک ایدی ، اؤزتور کلوغونودانمازدی
 حییف سوادسیز ایدی ، فارسی شعر قانمازدی
 دئینده قوی چئویریم ، نثری شعر سانمازدی
 دئهردی ، آزجا قیریلدات بو فارسیلاری بیزه
 اوگون کی ، ائومیزه « حیدربابا » قوناق گلدی
 دئین سوسوز زمی یه بیر سرین بولاق گلدی
 آنام اؤزو داغ ایدی ، داغ داغا دایاق گلدی
 قیش ایدی ، سانکی گتیردی او شن باهاری بیزه
 دئدی اوخو - اوخو ای گؤزلریمین آغ - قاراسی
 من اوخودوقجا ، اونون کوزمه لندی دیل یاراسی
 دیریلدی سانکی اوتون سئلده غرق اولان ساراسی
 او بلکه لقمان ایدی ، گلدی الده دازی بیزه
 آنا وطنده او سس ایلدیریم کیمی چاخدی
 آراز اولوب قورو چوللرده چاغلایب آخدی
 دیلیمه « لهجه » دئینلر هوروت - هوروت باخدی
 دیلین اصالتینه وئردی تام عیاری بیزه
 بو سس فضالاری یاردی ، جهاندا سسلندی
 نظیره یازماغا ، من تکک چوخو هوسلندی
 اثر یوغونلادی ، جانسیز فیدانده بسلندی
 یتن چالیشدی سووارسین بو باغچا - باری بیزه

یاغیردی داردا قالان شیرگورولدايان سئل تکک
 دوپوشده ظالمه قارشى سینه گرهن ائل تکک
 دگیرمانی ایشه سالدی کوشولدايان یئل تکک
 اونون باغیرتی سی سیندیردی بو حصارى بیزه
 او بیر قارانلیق اوفوقده ، ایشیق اولوب ساچدی
 قارانلیق اوندان اوتاقدی ، گری دؤنوب قاچدی
 اوزه ک خزینه لریندن ، قیغیلاری آچدی
 دؤنوب سخاوتیلن وئردی او آچارى بیزه
 یازانلارین بئلی سینمیشدی ان آغیر یوکدن
 سئچن آزیدی ، آغی قاره دن ، سیمی توکدن
 سه تاریمیز ، او زمان دوشموش ایدی پاکک کوکدن
 آلیب اله ، نه گؤزه ل کوکله دی سه تارى بیزه
 ائلین دیلی کسپلنده « بؤیوک گناه ! » اوسته
 چکردی اهل قلم اودلو آهسی ، آه اوسته
 ائلین اوزانلاری سوسموشدو چارگاه اوسته
 اوخوتدو شوريله هم شوری هم قطارى بیزه
 ائلمین آرزوسى ، رؤیاسى اولدو دوغرو اوگون
 کدرلی ، داغلی اورکدن چکیلدی آغری اوگون
 قلم یاریلماسا ، یازماز ! یاریلدى باغری اوگون
 اوره ک قانیله یاراتدی بو شاهکاری بیزه
 اوگون کی شاعر اوزون بو دیاره دؤندردی
 وطن اونون اؤزونو شاهکاره دؤندردی
 او شهریارى بؤیوک شهریاره دؤندردی
 وطندى تکجه وئرن شانى ، اقتدارى بیزه

آنا دیلمنده اوکی یازماغا قیام ائلهدی
 دوغواروغو آنا یا صدق ایلم سلام ائلهدی
 اؤزونو بویلهجه محبوب خاص و عام ائلهدی
 داغیتدی ، پوزدو بوتون سد انحصاری بیزه
 آغاج کیمی گوجوموز نه سودا ، نه یارپاغدا
 بوتون بو وارلیغیمیز کوک سالیبدی تورپاغدا
 گورون نه جاذیبه وارمیش بو خیرداجا داغدا
 چکیب گتیردی بو داغ ، داغلی شهرباری بیزه
 غریبه اؤلکسده توش گلسه لر وطنداشلار
 ائله راحت قوووشارلارکی دوغما قارداشلار
 دئیهرکی : دوشدویو یئرده آغیر اولار داشلار
 دئمکک وطندی وئرن قدری ، اعتباری بیزه
 سن ای عزیز اوخوجوم، دینله «سونمز»ین سؤزونو
 قصور اولورسا سؤزونده ، خبر ائله اؤزونو
 بوسؤز متیمکی دیر، آنجاق، دئسم سؤزون دوزونو
 او خلق دیرکی وئر ان دقیق عیاری بیزه

بویوک آذربایجان شاعری محمد حسین شهریارین اؤلومو گونونده

مظفر - شوکور

اؤلدی شهریاریم ائشیمسین ائللسر
درین یاسا باتسین ، دایاز آغلا سین
قویسون تئللریندن غم شکسته سی
ایلمده چالدیغیم بو ساز آغلا سین

دوماننا بوروندو ، دومانلی داغلار
خزان یئللریندن چیرپیندی باغلار
گولوستان یاش توکرتبریزقان آغلار
تبریزه قوشولوب آراز آغلا سین

اوچدی دردلی قارتال حیدرآبادان
روحی قوی شاد اولسون، قبری آبادان
بیر اوره ک آریلدی ائلدن ، او بادان
بو سولقون اوره ئیم بیر آز آغلا سین

دگدی پاییز یثلی یام - یاشیل داغا
 ساریلیق النسدی اوتسا - یارپاغا
 بیرگوهر قیریلیب دوشدو تورپاغا
 اوتای دا ، بو تایداتاراز آغلا سین

شرقیلر سویلرکن تیتره ک نوادا
 بیر طرلان قانادی سیندی هاوادا
 چوبانلار نئی چالیب شنگیل آوادا
 هر باهار آغلا سین ، هر یاز آغلا سین

سلیمان مولکونده گۆردوم بیر اینجی
 صنعتده بیرینجی ، سۆزده بیرینجی
 مورازلار بیچیندی، فلکک بیچین چی
 قیریلین الینده دریا ز آغلا سین

عمورونسی قارداشا نیاز دئمیشدیر
 حسرتدن قوروسون آراز دئمیشدیر
 موراز گۆزله میشدیر، موراز دئمیشدیر
 ایکی گۆزده قالان موراز آغلا سین

خبره بیر قارا قوش گلیر ایندی
 گلیر شهریار سیز ، بوش گلیر ایندی
 پاییز دیر قارشیندا قیش گلیر ایندی
 قبریینه توخونان ایاز آغلا سین

هاردا سان تیره یین ، داربخان آراز
 دؤندی گؤز یا شلاریم ، اولدی قان آراز
 حسرت گؤز لریمده باتدی خان آراز
 قوی قارا دردی میز بیاض آغلا سین

بیایلسین بو خبر میله ، موغانا
 گوللر شهه باتدی ، لاله لر قانا
 تیزه داغ چکیلیدی آذربایجانا
 مرند قارا گیسین ، سالماس آغلا سین

شهریاریم گئدیب الدن

ملک پور - محمدرضا (م . م . ناظر شرفخانه ای)

گون باتیب ماتم و محنت بورویوب شهر و دیاری
سانکی غم پرده سینی آسدی یار آفاقین اوزوندن
اله نیر قرمزی مرجان شافاغین قانلی گوزوندن
چارچی ، غم جاری چکیر !

مارش عزا قالخیری سازدان

آخیری قان یاش « آراز » دان

زخمه نین سینه سی زخمی ، سیز لاییر تازی سه تارین
سورویور هر طرفه بیکک بلا غصه قطارین
اولما گلزار ادبه اوخویان بولبول اولوبدور
یوخسا گلشن پوزولوب باغ و بهاریم گئدیب الدن
شهریاریم گئدیب الدن

اوجالیر ناله سسی گویله یئر حنجره سیندن
هر طرف اولدو جهیمدی گوزوم پنجره سیندن
سئیل غمدیر که شاریلیدیر یاشایش داغ دره سیندن
چالینیر «صور» قولاق لارکار اولور قورخولوسسدن
دایانیر قلب طبیعت دوشور آفاق نفسدن
اولما که محشر عظاما قورولوب ولوله لر وار

گویه یثردن اوجالان ولوله دن ، زلزله لر وار
 گویده فریاد چکیر ، صبر و قراریم گئدیب الدن
 شهریاریم گئدیب الدن

داها زمزم گولونه جلوه لی اولدوزلار النمیر
 داها مهتاب یابیلیمیر ، داها آی عشوه له نمیر
 داها گون زرلی شالی باشه سالیب قاش گؤز آتانیمر
 یئددی رنگیله چیچکک شاخه لر اوستونده بزه نمیر
 ائله بیل که قوجا صیاد آیریب باغ غزلدن
 او آلا گؤزلو غزالی

باغ باتیب یاسه ، شقایق یارالی ، لاله عزالی
 سرو نازیم دا گیب قاره که یاریم گئدیب الدن
 شهریاریم گئدیب الدن

بیر طرفده دیانیب دیر قوجا « حیدربابا » یاسلی
 غصه دن سینه سی یاسلی
 اوغلو او لموش آتا تکک قولتوغونا اللری باغلی
 گؤزو یاشلی ، جگری آتش هجرانیله داغلی
 دیانیب وقریله ، آنجاق که اوره کلرده سالیبریز
 سینه سی ایچره اونون گیزله نن اندوه و فغانی
 ایله بیل نشتریله قلبینی نشترچی یاریبدیر
 گؤز آچیب یاره لری ، آخمادا دیر چرکیله قانی
 بیر طرفده اوره گی شعله لئیر شانلی « سهندین »
 باشی طوفانلی « سهندین »

اودا «حیدربابا» تک اوغلو اولوبدور سایاغیندان
 بورویوب غم بولودی ، غصه یاغیر ، ال - ایاغیندان
 بئله غم پالتارینسی اگینه گیماقدا که شاید
 اودا من تک ایله بیل آیریلا نیب ائل دایاغیندان
 بیر طرفده «ساوالانین» گوزونون یاشی دایانمیر
 اوجالیر نالهسی افلاکه ، وقاریم گئدیب الدن
 شهریاریم گئدیب الدن

آما شوکتلی دماوندیله ، البرزیله ، الوند
 الده گول حلقهسی باش ساغلیغی عرض ائتمه که حاضر
 قوجا حیدر بابایا گوزلری اعجابیله ناظر
 دایانمیلار هامی تعظیم ایله ...

دیلمرده تسلی

صدر مجلسدهده قرآن اوخویور «حافظ قرآن»
 اوجامان «سعدی شیراز» دوروب الده «گلستان»
 «صائبین» گوزلری یاشلی الی قولتوقدا «همامین»
 قارا کؤینک گینیب «گنجوی» و خواجه شیروان
 «صابر» آغلیر که منیم نازلی نگاریم گئدیب الدن
 شهریاریم گئدیب الدن

اوجا داغلار هامی تعظیم ایله ، تکریم ایله بیردن
 قوجا «حیدربابا» نی جان کیمی آغوشه آیلدیلار
 بوینونا حلقه گول ، حرمت و عزتله سالیملار

پوزماییر وقریتی ، هرچند اوره کک دردیله یانمیش
 سینهسی قانه بویانمیش
 بیردن آما گؤزونون یاشی آخار صورته آغلار
 مات و حیرت زده سئل تکک گؤزونون چشمهسی چاغلار
 دییر : ای عرشه چاتان باشلاری ایللر بویو داغلار
 اختیاریم گئدیب الدن
 دیله گیم ، شاه ببه گیم ، صبر و قراریم گئدیب الدن
 شهریاریم گئدیب الدن

او که آفاقی مسخر ائله ییب گون کیمی ، آدی
 او که شعرینده شعوری ، او مدادینده ودادی
 او قارانلیقلارا مشعل ، او ایشیقلیقلارا هادی ، حقه ، ایمانه منادی
 او شیرین نغمهسی اودلو ، او درین شعری اثرلی
 داغ کیمی قدرتی صونسوز ، قلبچی الدهه کسرلی
 علی اوولادی ...

علی تکک یازیق انسانلارا حامی
 بینو الر دیاغی ، غصه داغی ، عین امامی
 قهر و خشمیندن اونون زاغ - زاغ اسر قلب حرامی
 باشیم اوندان او جالب دییر ، دایانیب عرش علایه
 او سهند و ساوالانی گتیریب شور و نوایه
 کوکله ییب دییر او ماراخلی حیاتین دو یغولوسازین

شەھرىيار اۆلمەز

منظورى خامنە - عبدالكريم

« حيدربابا » شەھرىيارىن اۆلومى

سولدوروبدور گلشئىمدە گولومى

شەب تارە دۆندەرىيدى گونومى

او سالىيدى سىنن آدىن دىللەرە

او تانىتىدى سنى بوتون ائللەرە

بۇيوك اوستاد ، اولو شاعر شەھرىيار

آزراق گۇروب اونون تايىن روزگار

گۇۋەنەجك اونا بو ائل - بو ديار

« حيدربابا » منظومەسىن ياراتدى

توركك شەرىنى باش ذىرۋەيە او جاتدى

او دىدىكى « دونيا يالان دونيادى »

او دىدىكى « نوحدان قالان دونيادى »

شەھرىيارى بىزدن آلان دونيادى

« حيدربابا » دۇرۋىرىن باغ اولسون

« شەھرىيار » دان سوراباشىن ساغ اولسون

« حىدر بابا » شەھرىيارىن اۆلمەيىپ

خزان ووزوب گلشەنمىز سولمايىپ

اودلار يوردو بئله شاعر گۆرمەيىپ

شعرلرلىن اونى يادا سالارلار

گولون اين گولابدن آلارلار

دۇدلىر ، شەھرىيار اۆلدى . دۇدلىم حاشا اۆلمز

او ادب مەشعلى دىر ، يىر بئله مەشعل سۇنمز

آغلارام تا واردی جان

(منفردی - علی (منفردی)

آغلارام تا واردی جان ، اوستاد عرفانیم گئدیب
 دوزگون انسان ، سؤز بیلن پیر سخندانیم گئدیب
 شعری زینت بخش هر بیر محفل عرفانیدیر
 وورماقا کوفرون پشین شمشیر بررانیم گئدیب
 حکمت و عرفان یاغار هر کلمه سیندن شعری نین
 حافظ ثانی لقب ، محمود دورانیم گئدیب
 کاروان شعریمیز بوزقوندو یاران غم یاغار
 درد الیندن اودلانان بیمار نالانیم گئدیب
 گویلری عنقا تکین سیر ائیله ییردی روز و شب
 کلکی سؤز چالماقدا بیرقیناقلی طرلانیم گئدیب
 حضرت مولا علی نین مکتبیندن درس آلیب
 سر داشیم ، دین قارداشیم قاری قرآنیم گئدیب
 چولقاییب افسرده لیک ، تنده روانیم زار ائدر
 آیریلیب دیر جسمیدن روح ، تورپاغا جانیم گئدیب
 اوج آلیب گویلرده تا چاتسین فنا فی الله او
 ساده ، صادق ، اهل دل ، کامل بیر انسانیم گئدیب

ناخلف‌سر پایه‌سین سئل تکک یئخاردی سؤزلی

صوبحومی ظلمت آلیب ، خورشید رخشانیم گئدیب

صحبتی معنالی ، علم و معرفتده زر عیار

دور و گوهر هر سؤزی ، لعل بدخشانیم گئدیب

طعنه غمازی‌دان باکک ائتمه‌ییدور هئج زمان

خصمی نابود ایله‌ین گسؤرکملی اصلانیم گئدیب

«منفرد» سویلر ادب مولکونده وئرمیشدیر تکان

نور چشمیم رونق مکتوب و دیوانیم گئدیب

شہریار سیزلیق

موتمنی طباطبائی - یدالہ (حیران)

منہ بیر جرعه می وئر ، واردی کونلومده قرارسیزلیق
 ایا یا ایها الساقسی ، کی او لدوردو خمارسیزلیق
 می ئین عشق عالمینده اوژگه بیر احوالی وار آنجاق
 اودور ساقسی الینده چاره ، منده اختیارسیزلیق
 سوروشدوم صاحب میخانہ دن کیم دیر سنہ راغب
 دئدی مینلرجه عاشق لر اور کلردن غبارسیزلیق
 دئدیم نہ شیخ وئریر توبہ ، نہ ده پیر مغان بادہ
 دئدی وار بس ارادہ نسدہ خلسل دن اعتبارسیزلیق
 منیم دردیم کیمی اولماز اینان بیر عاشقین دردی
 او یاندان اولدورور ہجران ، بو یاندان انتظارسیزلیق
 خزان دان دیر فغانی بولبولون هر لحظه گولشنده
 چکیر فریاد اورہ کدن کی یامان گوندور باہارسیزلیق
 شکایت ائتمہ (حیران) یاسلی دوستون حیدر او غلونندان
 کی درمانسیز اولارمیش درد ہجر «شہریار» سیزلیق

استاد شهریارین هرثیه‌سی

میلائی - محمود (م . م . م) پاکباز

کوچدو ، کشمیش کاروانیله کئچن گون جانیمیز
 گتدی دزیای تخیل ، حافظ دورانیمیز
 وئرمیسن هشتاد و دؤرد ایل سن عزیز عومرون باشا
 تاکی تاریخلر بویسو ، فخر ائیاه‌سین ایرانیمیز
 داغ حسرت سیننه ده شوریده بیر شیدا کیمی
 شوره گل‌میش بولبول ایدین ای عزیز جانیمیز
 سن او هجران باده‌سین نوش ائیله‌ین گوندن بری
 شهریارا ، غمگسارا سنله دیر پیمانیمیز
 کئدیگین یوللار ایشیقلی نور النسین قبریوه
 طبع گوهر بارین اولوب شاهد جولانیمیز
 رحلتین افسرده حال ائدی هنر خادم‌لرین
 سانکی تئلسیز قاره اوخشار دفتر و دیوانیمیز
 مات و مبهوتم ، اوره کده بوللو هجران داغی وار
 داغی داغ اوسته چکن دنیا‌یه یوخ ایمانیمیز
 قاره گونلر قاره پوش ائدی هنر صاحب‌لرین
 سنسیز ای قندیل عرفان قالدی تار ایوانیمیز
 ایندی بیر یاسلی ، عزالی «پاکبازم» شهرده
 سؤندو شمع انجمن ، افسرده‌دیر سامانیمیز

شهریار او چون

نبی - خزری

قارداشیم «نبی» یه دئین : خزردن ،
 چو خداندیر خزری ایله اسمه بیر نه دن؟
 « جنوب ارمغانیندا »

اریبیر کپزده ، ساوالاندا قار
 سولار دره لری اویسادیب گلیر
 پاییزدا جنوبا گئدن دورنالار
 نوروزدا تزه دن قایدیب گلیر
 گلیر ، یئر ، گؤیه الهام کتیریر
 وطندن وطنه سلام کتیریر

یوردون سحرینده گؤزوم وار منیم ،
 زومرود چمئلرده اوت دیزه جن دیر
 هر ایکی ساحللی دوزوم وار منیم ،
 منیم آستانامدان تبریزه جن دیر
 چیچک لر بو یئرین مهربانی دیر ،
 وطنین وطنه ارمغانی دیر

آرازا باخیرام ، گؤزلریم دولور
 من ایشیق اومارام ، شفقلم سؤنر
 بوردل پهلہ نیب قساینا یان سولار
 چاتیب او ساحلمده دالغایا دؤنر
 او منیم شوگیمین گوردالغاسی دیر
 وطنین وطنسه نسور دالغاسی دیر

کولککلم، بیر سیرلی حیات کیمی سیز،
 آخی ، اوردا گؤزلر اوره ککلم منی
 کولککلم، آچیلسمین، قاناد کیمی سیز،
 او یتره آپارین کولککلم ، منی !
 کولککلم - اوره کلر نداسی کیمی ،
 وطنین وطنسه صداسی کیمی

شهریارین سسی

ئیی - خزری

خییالا کئجسم ده اوزاق ائللردن
 یاشاییر قلبیمده بیر نیسگیللی سر
 اوشاقدیم آتامی ایتیرهنده من
 آتامین سسی ده یادیما گلگیر

دالدم معناسینا بوگون بیر سسین
 ائله بیل تاریخین اؤزو دانیشدی
 خاقانی هارایلی دوغما تبریزین
 شهریار اوره کلسی سؤزو دانیشدی

دینله دیم بیر گوروش ، وداع سسینی
 حکک اولدو سینمده عشقی ، سؤزوده
 ائشیده بیلسه ییدیم آتا سسینی
 بئله دیلله نردی آتام اؤزوده

بویوک شهریارین یاسیندا

نصرت - بختیار

آذربایجان شفقسی قان دان یئرینه دوشوب طوفان

کونول قوشوم ائدیرفغان سولدو قیزیل لاله زاریم

اؤلدو اولو شهریاریم

کسیلیدی دای سولارسیسی آغ قوشلارین زمزمه سی

گوی خزرین تر نفسی قویدو منی گئتدی یاریم

اؤلدو اولو شهریاریم

من چالیرام صدقلی ساز قان آغلایر یازیق آراز

گئتمه عوموردایان بیر آز هله واردیر انتظاریم

اؤلدو اولو شهریاریم

گونش دوغور افقلردن قان سوزولور شفق لردن

داها انسان اؤلور نهدن الدن گئدیر اختیاریم

اؤلدو اولو شهریاریم

ذیروه لره تۆکولدو چن گوی یاما جلارباشیل چمن

شهریارسین قالدی وطن باتدی یاسا روزگاریم

اؤلدو اولو شهریاریم

تبریزیمین اوستو درمان بسله ییدیر چوخ قهرمان

شیخ محمد ، ستارخان منیم آدلی - شان دیاریم

اؤلدو اولو شهریاریم

قیزیل گولووردی خزان آغ سولارا چیلندی قان

یاندی اوره كك الله امان سیزیلدادی الده تاریم

اؤلدو اولو شهریاریم

چیسگینلی دیر بوگون صبا کدهرلی دیر بو ائل - اوبا

یاسلی قالدی «حیدر بابا» قالخدی گویه آه و زاریم

اؤلدو اولو شهریاریم

بو فاجعه نیلر سیزه بیر ضربه دیر ده بیر بیزه

خبر وئرین خان تبریزه گئتمدی الدن هر نه واریم

اؤلدو اولو شهریاریم

ساوالانین چیراغلاری سؤندو قیزغین او جاقلاری

آغلار قالدی بولاقلاری سوسدو منیم داغ وقاریم

اؤلدو اولو شهریاریم

قارانلیقدیر آخشام اؤزو نه آی یانیر نه اولدوزو

«بختیار» بن چو خدور سؤزو سولدو قیزیل لاله زاریم

اؤلدو اولو شهریاریم

نعمتی پایدار - اسماعیل (سولتون)

بو دونیادان نه گول دردین
 نه گول سپدین چیچکک سردین
 اونوتسدوردون غمین مردین
 اولوبدورسا کونول داغلی

سندن قالمیش دا نیسگیللی
 دورد بیر یانی دا ایشگیللی

منیم دردیم سنین دردین
 کدهر ییغدین ، جفا چکدین
 سئوینجیله سئویندیردین
 قالان حیدر بابا داغی

نه نیسگیللی کئچیندین سن
 بو دونیانی سئودن کیمدیر

شهریارین اولوم مناسبتینه

آینا هوودان دوشدو :

نهادندی - محمدعلی (مغان)

یتمیش ایل قوندو خیال قارتالی داغلار باشینا
 یتمیش ایل یازدی اوره کلسؤزونو داغ - داشینا
 هنرین شهریار یتمدی آخیر سون باشینا
 ادبین چرخینی سئیر ایلهدی توودان دوشدو

هشتاد اوچ ایل وطنین بسلهدیگی مرد اوغولو
 نئچه میلیون اره نین دور داناسی فرد اوغولو
 اودلو یوردون بالاسی ، اولدو آخیر درد اوغولو
 او قدهر یازدی ائلین دردینی دوودان دوشدو

او چکیردی ائلین قایغی سینی شام و سحر
 اری یوردی تنی کونلونده قالاندیقجا کسدر
 ائله میشدی غم اونو ائل یثرینه الده سپر
 بیر گروگان کیمی تا سیندی گروودان دوشدو

آبریلیق دان سؤز آچان ائل آرا وارسته اوزان
 دیلینه ، هم ائلینه ، یوردونا ، دل بسته اوزان
 (تورکمن چای) بولوشوندن اوره گئی خسته اوزان
 شمع تک شعله چکیب یاندی آلودان دوشدو

قوی دوشه دیلله شعرى ، سؤزو «حیدر بابا» تک
 هشتاد ایل چکمه لر آلتیندا ازیلمیشدی دئمک
 غم یثرائتمکله کیچیک سینه ده شیشمیشدی اوره ک
 چاتدادی باغرى، اوره ک یوخلادی هوودان دوشدو

شمع تک یاندی، وئریب جان ولی پروانه کیمی
 شعرین تئلرین ایندی داراین شانہ کیمی
 تاپشیرین « شهریارى » تورپاغا افسانه کیمی
 اوچدو جان، باتدی نفس « آئینه هوودان دوشدو»

شهر یارین قیروخی مناسبتینه

حیدر بابامیز :

محمدعلی نهاوندی (مغان)

گلین آ ، دوستلار باش ساغلیغینا ، یاسا باتیدیر حیدر بابامیز
 کوز آخشامیندا دومانا ، چنه اوره ک ساتیدیر حیدر بابامیز
 اؤز احوالینا آغلایر اؤزو ، آخیر آیاغی آلتدا چای گؤزو
 یایین نفسین ، یازین هوه سین باشدان آتیدیر حیدر بابامیز
 دوداقلاریندان گولوشلر کوسوب ، گوللری سولوب ، قوشلاری سوسوب
 دولو خسونوبدو غم لن ، کددرلن باشین قاتیدیر حیدر بابامیز
 کیمیش گوندی دوشوب یادینا ، یاس ساخلاییدیر اؤز اوولادینا
 خاطر لرینین خاطرلی سی دیر ، غملی یاتیدیر حیدر بابامیز
 غم آباد اولوب «شنگول آوا» سی ، «گوللوجه» سولوب «گولهبین» کیمی
 غم ده نیزینه «خوشگناب» ایلا بیر گه باتیدیر حیدر بابامیز
 صاحب اولماییب بیر بولوک - بولوک غمه ، غصه یه ، درده ، سانجی یا
 « سرخاب » تورپاغین یئرلی بیلیدیر اونا چاتیدیر حیدر بابامیز
 شهر یار قالب شهر یار سیز بورویب آهی گویلری - یئری
 باش سیز باشینی قالدیریب گویه ، عرشه چاتیدیر حیدر بابامیز

شہریار سلسلہ نعتیں

نیہات - یوجل (تورکیہ)

شہریاریم «حیدربابا» گولدمو ؟
 سلام سالدیم ، اورالارا گلدی می ؟
 اوزوم بوردا ، سن قوربتده نیلہ ییم
 دیش دیر ناختا ، دیر ناخ اتده نیلہ ییم

«حیدربابا» گؤزلریمده اؤلکو وار
 اورہ گیمده ہم سؤگی وار، قورخو وار
 قاووشمامیز ہر نیمہ تہ نیلہ ییم
 «قیزیل آلما» ہر سبہ تہ نیلہ ییم

یوردوم آسیا ، کریم ، کازان ، اوزاقد
 دویشان اوغلو انی ایپتہ توزاقتا
 من بوزادا بکلہ مکتہ نیلہ ییم
 سن بورادا ال اتمکتہ نیلہ ییم

« حیدر بابا » سنین اصلین داغ می‌دیر ؟
 اتکلرین باغچامیدیر ، باغ می‌دیر ؟
 میوه‌لرین ائئل یمکده نیله‌ییم
 چیچکلرین هر ده‌مه‌تسه نیله‌ییم

نه‌دئسم، نه سویله‌سم ، اوره‌گیم سنله دولو
 ستین یوردون اوزاقتا ، بنیم کی آنا طولو
 اوزاق اولسام نه‌چیخار، وارلیغیملا سن له‌ییم
 تورکو منیمله ، قازاقیملا، قیرقیزلاییر له‌ییم!

(شعری گونده‌رن داود ابراهیمی)

(آذری تورکجه‌سینه چمورین : شمشک)

حیدر بابانون سینه‌سی داغیلدی داغ اولدی

هاشمی - رسول

آذر ائللین پارلاق اولان اولدوزو آخدی
 شرقین چراغی سوندو فغان گویلره قاخدی
 فرهنگ و ادب سینه‌سینه یاس گولو تاخدی
 غم اهلینسی غم چولقالایب ماتمه یاخدی
 حیدر بابانون سینه‌سی داغیلدی داغ اولدی
 داغلار قارا گئیدی اوجا داغلار سوراغ اولدی

آغری داغی بو سسلی خبردن اویاق اولدی
 های ووردی قارا داغلارا داغلار دایاغ اولدی
 قفقاز ده یاس قوردو باکی ماتمه باتدی
 تبریز بالاسی شهریاریم تورپاغ یا تدی
 حیدر بابانین سینه‌سی داغیلدی داغ اولدی
 داغلار قارا گئیدی اوجا داغلار سوراغ اولدی

آذر ایلینین شان چراغی دوشدی شفقدن
 هجرت ائلیوب گتدی بو دنیسای قفسدن

سالموش سالاجاق هامونی آخیرده نفسدن
بیرلحظه کنار اول بو هوئی و بو هوه سیدن
حیدر بابانئون سینهسی داغیلدی داغ اولدی
داغلار قارا گئیدی اوجا داغلار سوراغ اولدی

اوز توتدی سهنده ، سبلان آغلادی بیردن
شرقین گولی سولدو گولوموز بیر بوداغ اولدی
حیدر بابا حسرتده قالوب گوللری سولدی
آذر ائلینین بولبولی گلزاردن اولدی
حیدر بابانئون سینهسی داغیلدی داغ اولدی
داغلار قارا گئیدی اوجا داغلار سوراغ اولدی

ایلر بوی شعر یازدی ائلین درد و غمیندن
فرهنگ و ادب فخر تاپیدور قلمیندن
خاقانی و قطران و صائب نظریندن
حیدر بابانئون سوملی شیرین اثریندن
حیدر بابانئون سینهسی داغیلدی داغ اولدی
داغلار قارا گئیدی اوجا داغلار سوراغ اولدی

دنیای ادب عالم و عرفان و غزللر
مسحور قالب سؤزله دنیاده گؤزللر

گنجه ، باکو ، تبریز ده نثجه درده دؤزه لدر
 شرقین گولی سولدو ، ائلیمیز ماتمه باتدی
 حیدر بابانون سینه سی داغیلدی داغ اولدی
 داغلار قارا گئیدی اوجا داغلار سوراغ اولدی

الهام آلاریق حکمت و سحر و قلمیندن
 تا فخر تاپا ملتیمیز گول اثریندن
 سعدی کیمی حافظ کیمی شیرین ثمریندن
 یاددان چیخا بیلمز توخونوب دور اوره گیمدن
 حیدر بابانون سینه سی داغیلدی داغ اولدی
 داغلار قارا گئیدی اوجا داغلار سوراغ اولدی

مہمون تجلایا

ہریسی نژاد - موسیٰ

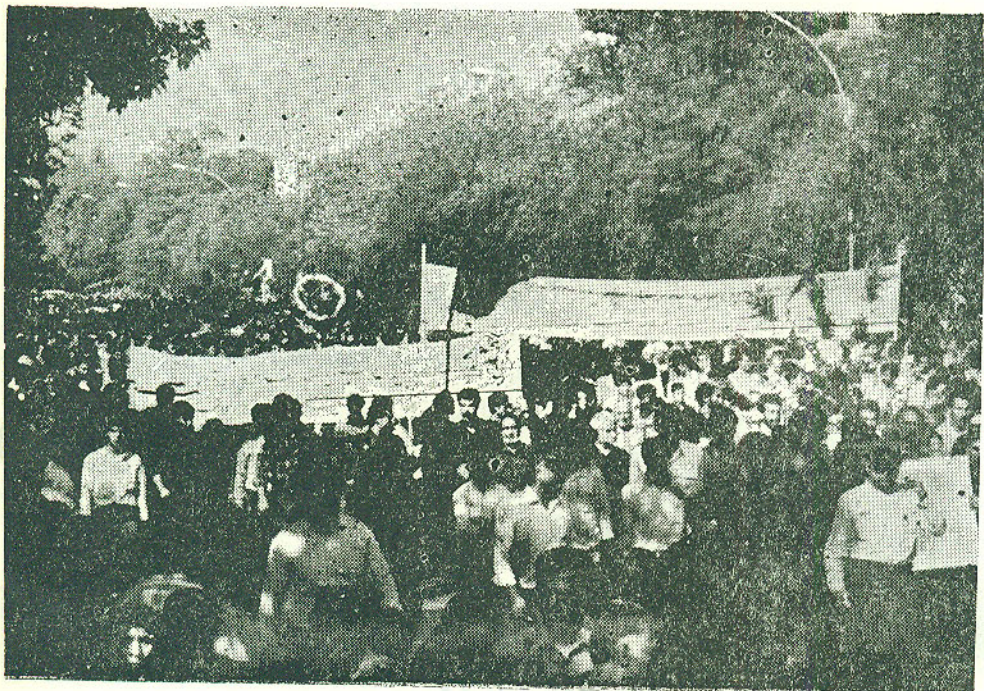
منی ملزم ائدیب کی شعر یازام
 مفتی شہر ، شعر فتواسی
 مطلبین علتین صوراندا ، دئدی
 فلکین سولسدو رنگ میناسی
 اؤلکه میزده حدوث حادثه دن
 متغیر دی رنگ اشیناسی
 کلی حالدا بو غملی حادثه نین
 چوخدی تفسیر اولاندا معناسی
 شعر دریاسی موجدان دوشدی
 موجدان دوشدی شعر دریاسی
 شعر بازارینین رواجی گئدیب
 مشتری سیز قالیبدی اجناسی
 دردی صفرا ، دواسی حلوا دیر
 هر باشین اولسا شعر سوداسی
 دان یئرین پیرتد اشیق دومان بورویوب
 چوخ قارانلیقدی شام یلداسی
 یوسفه سویله ئین گؤزه لنسین
 دای داماحدان دوشوب زلیخاسی

کسلیب سانکی قوم موسانین
 تیه ده نزل من و سلواسی
 آدهمین قلبی اود توتوب آلیشپ
 حل اولانمیر چتین معماسی
 داغلیب چوللره حوارییون
 گیزله تیب عالمین مسیحاسی
 اشعیا بیرده دای یوخو گورمز
 انتهایه چاتیبدی رؤیاسی
 اوّلکده غم ، غم اوستونه فالانپ
 دالدالانپ سرور نسناسی
 قاف داغیندان قالپ فقط بیر آد
 اووچویا توش کلپیدی عنقاسی
 آری بیرده گول اوستونه قونماز
 یوخدو باشیندا شهید سوداسی
 نخله طور وادی اده بیین
 پارلادی سؤندی صون تجلاسی
 حافظین خاطری مکدر دیر
 اونا همدم دی روم ملاسی
 یخه سین چاک ائدییدی خاقانی
 بهنه سیز قالدی شعر پهناسی
 اوحدی و نظامی و قطران
 وطواطین اولدی المثناسی

تبریزین بخت‌ریسی ، اعشاسی
 امروالقیس و ابن ورقاسی
 شیعه خاص آل پیغمبر (ص)
 مرتضایه بوتون تولاسی
 علی ای رحمتین هماسی یازان
 آیت کردگار یکتاسی
 گئجه گوردو علیسی قنشرده
 اودا ظلمتمده گوردو الماسی
 قانلی کؤینک الینده زهرانین
 علت رستخیز قینحاسی
 آغلیان بیر عومور حسینه گؤزی
 قلمی ، قلبی ، فکری ، قرطاسی
 مقتداسی قرائت قرآن
 لاپ قارانلیقلا شاندا مأواسی
 اصل آناسی بوتای، خالاسی اوتای
 فسخ شد آراز تمناسی
 دین سئوهن ، ضد روس و امریکا
 ضد چنگیز خان و یاساسی
 دان یرینده آنا دیلینه گونش
 ساچان آفاقه طبع شیواسی
 چئوریلن یئمیش آلتی ائل دیلینه
 آدلی حیدر بابا ائل آرخاسی

شمعدی ، یاندی ، آغلادی سؤندی
 چیزلیقی چیمخدی اپریدی اعضاسی
 دالغالی موج سینه سیندیردی
 شعر یازماسی ، فکره جومماسی
 دوشدی ذوق ترانه دن قمری
 یوخ ایتمیش سانکی نطق گویاسی
 غارته گتدی گولده ، گولشن ده
 بولبولوننده کسپلیدی آواسی
 قان ساچاغی اولوب شفق ، فجرین
 سالانیب قاش قاباقلی سیماسی
 سوروشان اولسا تبریزین حالین
 دوشدو دامدان یثره دئیین طاسی
 شهریار اولدی ماتمه باتدی
 ارک و تبریز و چرخ و جوزاسی
 باشا نیلوفری چادر سالدی
 بابا حیدر داغیلدی صهباسی
 مرغوای اولدی آذرستانین
 لاپ یامان گونلرینده مرواسی
 غیرتی قویمادی سؤزون دئمه سین
 دئدی قورتولمایاندی غوغاسی
 نی کیمی سیزلاییر «هریسی» اؤزی
 دفتری، کلکی ، طبع غراسی

شهریارا بی حیب خود نمیکردی سفر
این سفر راه قیامت میروی تنها چرا

رحلت استاد شهریار

شهریار، شهریار، شهریار، شهریار - نفی

آذربایجانین قلبی بگردن دایانندی
ائل - اوبامیز قارا رنگه بویانندی
آغیر یاتیب یوخلایانلار اویانندی

آیری دوشدو بیزلرین شهریار
عالم اولدو شهریارا سوکوار

گتدی هنر عالمین سلطانی
کؤچدو ادب گلشنین باغبانی
قالدی بیزه یادگارلیق دیوانی

آذر ائللی ماتمینه آغلادی
بو غمیله اوره کلمری داغلادی

فلک اونوی الیمیزدن آلییدی
عزا مارشین اولکه میزده چالییدی
آیریلیقین دردینه ده سالییدی

اولدو یتیم آذربایجان ائللری
سولدو ادب گلشنی نین گوللری

شهریارین مثلی دونیایه گلمز
شهریارین هر کیمسه یترین وئرمز
اثرلری تا دنیا واردی اولمز

آذربایجان شهریارا فخر ائدهر
شهریاردا بو دیارا فخر ائدهر

شهریارین آدی ، سانی دیریدی

بؤیوک شاعر اولانلاردان ییریدی

آذربایجان ادب سئوہن یثری دی

یازدی یاور استاددان بیر یاد اولسون

ای شهریار سنین روحون شاد اولسون

***

باياتی :

استادیمیز شهریار اولدوز کیمی پارلایار

اونا ائدهر افتخار بیزیم بو شانلی دیار

گەتتى الدن ائللريمين آرخاسى

يكانى نژاد - مير محمود

حيدر بابا ايلديرىملار شاخدى گل

گۆز ياشلارى سئل اولوبان آخدى گل

قىزلاريندا صف باغلايب باخدى گل

آمما حىيف شەھريارين اؤلوبدور

شاختا ووروب گوللريميز سولوبدور

حيدر بابا غم سينهوى داغلادى

بولوتلارين شەھريارا آغلادى

اوشاقلارين بيردسته گول باغلادى

يئل گلنده وئر گتيرسين بو يانا

اينانميرام شەھريارين او يانا

شەھريارين گليب سنى بوخلادى

گۆزون يوموب قوجاغيندا بوخلادى

بو جيرانى هانسى نامرد اوخلادى

شەھرياردى عشقين بۇيوك درياسى

گەتتى الدن ائللريمين آخارسى

حیدربابا مرد اوغوللار هاردادی

بوردا بیر شتر قولو باغلی داردادی

تورک ائللرین هانسی نامردقار غادی

حیدربابا گونلریمیز دومانندی

اوغلون اولوب سنین حالین یامانندی

قارداش ایله گوروشمهدی شهریار

بتله بیر درد گورمویوبدی روزگار

حق دانیشیب یوردا اولدو افتخار

آمما حییف بیر گون تکین باتدی او

آخیر گلیب اوز یوردوندا یاتدی او

به یاد شہریار

فہرست آثار ترکی

اؤن سوژ : اورکلرہ یاشایان شاعر

یازانی : دکتر سید محمد حسین مبین (شمشک)

صفحہ ۱۹۶ - ۲۴۲

تبریزین شاہچراغی : استاد شہریار صفحہ ۲۴۳

شہریار ماتمیندہ اثرلر

ردیف	عنوان	شاعر	صفحہ
۱	عزیز شہریار	مہرند - آخشین آغ کرلی	۲۴۵
۲	استاد شہریار بارده بایاتیلار	تبریز - آذرلو - احمد	۲۴۶
۳	اؤلوم نغمہسی	تبریز - آذری - ابراهیم (حسرت)	۲۴۷
۴	شہریار	جلفا - آرازلی	۲۴۸
۵	اٹلیمین چراغی سؤندو	تورکیہ - آراس اوغلو	۲۵۱
۶	شہریاریمیز گئتدی	تورکیہ - ابراهیمی - داود (انسان)	۲۵۳
۷	اؤلمہ یه جکک شہریار	کرج - احسانی - اکرم (نسیم)	۲۵۴

ردیف	عنوان	شاعر	صفحه
۸	شهریارین عشقینه	میاندو آب - احمدی - عوض	۲۵۶
۹	شهریاریمدیر گلن	تبریز - اسلام طلب اکبری - رضا (ایتگین)	۲۵۷
۱۰	شهریاریم قالا جاقدر	ورزقان - اقبالی - ابراهیم	۲۵۸
۱۱	نیسگیللی شاعر	تبریز - امیری آلانق - محمد (ارغوان)	۲۶۲
۱۲	اوستاد شهریارین وفاتی مناسبتینه	مغان - ائلدار . ع . م	۲۶۳
۱۳	شهریاریم هاردادیر	تبریز - ائلین - داود	۲۶۴
۱۴	یاس توتوشام اوستادیم	اهر - بارز - عباس	۲۶۷
۱۵	یار الدن گئدیب، شهریار الدن گئدیب	تبریز - باغبان سیروس - اکبر	۲۷۰
۱۶	حسرت	باکو - بختیار وهاب زاده	۲۷۲
۱۷	شهریاریم کلمه دی	مراغه - پاشازاده - رضا	۲۷۳
۱۸	حیدربابا هئج پاییز اولمایدی!..	تبریز - پورعلی جاهد - علی	۲۷۵
۱۹	شهریاریمیز	تبریز - تبریزی - علی	۲۷۷
۲۰	شهریار آغلیر	تبریز - تورکان - قاسم	۲۷۸
۲۱	شهریارین مرثیه سی	تبریز - توغان - م - غ	۲۸۰
۲۲	شهریار اولدی	ارومیه - تیموری - میرفریدون	۲۸۲
۲۳	استاد شهریارا خطاب	ارومیه - تسلیم خانلی - حسین	۴۸۴
۲۴	شهریاریم	ارومیه - جعفری - بیت اله	۲۸۷
۲۵	قارا گئیب هامی ادب سئونلر	تبریز - جمالی - رضا	۲۸۹
۲۶	سسه سس وئر شهریار	تورکیه - جودت آراس	۲۹۰
۲۷	شهریاری یولا سالدیم	تهران - چاوش اکبری - رحیم (یسنا)	۲۹۲
۲۸	سؤنمز چراغ	ماکو - حامد ماکوئی - علی صادق	۲۹۵
۲۹	حیدربابا آغلیری	تبریز - حسن زاده - علی (مشتاق)	۲۹۷
۳۰	شهریار گئتدی	ماکو - حسین نژاد - غفار (رافغ)	۲۹۹
۳۱	اوستاد شهریارین وفاتینه خاطیر	مغان - حسینی - میر جلیل (سید)	۳۰۰

ردیف	عنوان	شاعر	صفحه
۳۲	اوستاد شهریارین وفاتی مناسبتینه	تبریز - حصارلی - فریدون	۳۰۳
۳۳	اوستاد شهریارین اوّلومو مناسبتیله	کرج - حق بیگی - خیراله (سابلق)	۳۰۵
۳۴	نه تئز کؤچدون بو دیاردان شهریار	خوی - حکیمه - حسن	۳۰۷
۳۵	مین بیر گومان ایچینده	باکو - حکیمه بلوری	۳۱۰
۳۶	کؤچدو بو دنیادان شهریاریمیز	حکیمه بلوری	۳۱۲
۳۷	غزل	حکیمه بلوری	۳۵
۳۸	الوداع	حکیمه بلوری	۳۱۶
۳۹	شهریارا مرثیه	تبریز - حیدر اوغلو - احمد (سحر)	۳۱۷
۴۰	استاد شهریارین ماتمینده	تبریز - خانی ساتلر - احمد (شکیب)	۳۱۸
۴۱	شهریار	مراغه - خدا یار نژاد - حیدر علی	۳۲۰
۴۲	هارای سال داغلارا، شهریار گئتدی	تبریز - خجیر - کریم (باریش)	۳۲۲
۴۳	شهریار	تبریز - خسرو شاهی - احمد (خسرو)	۳۲۵
۴۴	حیدر بابا شاعری	تبریز - خشگنابی - آزاده خانم	۳۲۶
۴۵	غم کولگه سی	مراغه - خیری - فیروز (ناظر)	۳۲۷
۴۶	اؤلکه میزین قیزیل گولو سولوبدو	تبریز - دابر - سعید	۳۲۸
۴۷	دیللرده قالدی سؤزلرین ای شهریار	تبریز - داداشی طهوری - تیمور	۳۲۲
۴۸	یاد آغلادی، یوخسا من!	تبریز - دمیرچی - حسن	۳۳۳
۴۹	شهریار ماتمینده	تبریز - دولت آبادی - عزیز (درویش)	۳۳۴
۵۰	ائل سئوهن، شاعر بیدار اولدی	تبریز - راد - احمد	۳۲۷
۵۱	خشگنابه گل میشم	اسکو - رجائی - حاجی (نیسگیل)	۳۲۸
۵۲	بارلی آغاج	اسکو - رستمی - یوسف (پریشان)	۳۴۰
۵۳	حیدر بابا	تبریز - رنجدوزان - ابراهیم (درویش)	۳۴۲
۵۴	اوستاد شهریارین اوّلوم خبری	تبریز - روفه گر حق - رسول	۳۴۴
۵۵	اوستاد شهریارین یاسیندا	مرند - زیاحی فر - میر حسین (سید)	۳۴۵

ردیف	شاعر	عنوان	ردیف
۳۴۶	تهران - زاهدی - جواد	بیگ آتما سین، آلماسینی ساخالاسین	۵۶
۳۴۷	تبریز - زرین قلم - اصغر	گلایه با حیدر بابا	۵۷
۳۵۱	تبریز - زمانی - احد	او شاعیر کی	۵۸
۳۵۲	سراب - زمانخانی - داور	سولما عزیز شهر یاریم	۵۹
۳۵۳	تبریز - زهتاب - دکتر محمد تقی (م - شبسترلی)	شهر یارین مزاری قارشیسیندا	۶۰
۳۵۶	تهران - ژاله محرابی - محمود	حیدر بابا	۶۱
۳۵۷	ارومیه - سرتپی - خسرو (ساقی)	شهر یار آیریلیغی	۶۲
۳۶۰	تبریز - سروش - رسول	استاد شهر یار، ثریا اولدوزو آخدی	۶۳
۳۶۱	اردبیل - سلماننی ثمرین - محمد	شعرین کمندین اولدوز اجاق آتدی شهر یار	۶۴
۳۶۲	تبریز - سلماننی ناصری - علی	شمع صراط عاشقان	۶۵
۳۶۳	باکو - سلیمان رستم	کدرلی گون	۶۶
۳۶۴	تبریز - سلیماننی ورکشی - علی	شانلی دیوان قالدی	۶۷
۳۶۵	تهران - سلیمی - حسنعلی (شهدی)	اوستاد شهر یارین عزیز خاطره سینه	۶۸
۳۷۰	تبریز - سیامک نیا - محمد (افتخاری)	بمناسبت رحلت استاد شهر یار	۶۹
۳۷۲	بناب - سهرابی بناب - عباس (شاهین)	اوستاد شهر یارین سوکوندا	۷۰
۳۷۳	تهران - سید تقوی - حمید (حامد)	اثل مشعلی سوندو	۷۱
۳۷۵	مراغه - سیف الاسلامی - سید ابو الفصیل	شهر یاری آختاریرام	۷۲
۳۷۶	اهر - شکری - حمداله	استاد شهر یارا	۷۳
۳۷۸	تبریز - شهبازی - عزیز	شهر یار	۷۴
۳۷۹	تبریز - شیدا - یحیی	بؤیوک انسان اولومو	۷۵
۳۸۱	تبریز - صباغ ایرانی - مجید (بالقیز)	گئندی گوزلر گوزله لی	۷۶
۳۸۳	تبریز - صدری - رؤیا	شهر یار ماتمینده	۷۷

ردیف	شاعر	عنوان	ردیف
۳۸۵	تهران - عادل	شهریار	۷۸
۳۸۶	سراب - عارفی - رحیم (عارف)	حافظ دوران گنتدی	۷۹
۳۸۸	مراغه - عباسی - حیدر (باریشماز)	پاخیل گوپلر	۸۰
۳۹۰	تبریز - عبدی - بایرام	آذربایجان! سئل سارانی آپاردی	۸۱
۳۹۴	تبریز - عزیزی - منوچهر (هارای)	اوستاد شهریارین وفاتی مناسبتینه	۸۲
۳۹۶	تبریز - علیمحمدی - ابوالفضل	گوئی مسجد قاره گئییب	۸۳
۳۹۸	تورکیه - علی آغ باش	شهریارا وداع	۸۴
۴۰۱	میاندوآب - علیپور رفیع - حاج بیوک (کبیر)	دررئای استاد اجل شهریار	۸۵
۴۰۳	تورکیه - علی قورقوت آغ باش	شهریارا	۸۶
۴۰۵	تبریز - عمانی - علیرضا	شهریاریم قالمادی	۸۷
۴۰۷	تبریز - غفاری - رضا	گئدیدیور شهریار الدن	۸۸
۴۰۸	تبریز - فرشی - احمد	ائلین چراغی	۸۹
۴۰۹	تبریز - فروغ الدینی - عبداله (وحدت)	پیر عابدان	۹۰
۴۱۱	تالش - فکری آزاد - شهین	تالش نغمه سی	۹۱
۴۱۳	اسکو - فلکی اسکوئی - اصغر (آرخا)	راحت یاتدی شهریار	۹۲
۴۱۵	اردبیل - فیروز ثمرین - علی اسماعیل	شهریارین یاسیندا	۹۳
۴۱۶	مغان - قراخانلو - غلامعلی	محمد حسین شهریار	۹۴
		اولو اوستادین وفاتی مناسبتینه	
۴۱۸	تبریز - قره بیگلر - مرتضی (خشنود)	اوستاد ماتمینده	۹۵
۴۲۲	تهران - قریشی - بورجعلی (تورک اوغلو)	شهریار	۹۶
۴۲۳	تبریز - قلیزاده - مصطفی (علیاری)	سنین باشین ساغ اولسون	۹۷
۴۲۴	تهران - قیصری - علی	حیدر بابا شهریارین بس هانی	۹۸

ردیف	شاعر	عنوان	ردیف
۴۲۵	تبریز - کاتبی - علیقلی (آغ قوش)	دان اولدوزو	۹۹
۴۲۷	مراغه - کریمی - میرزا حسین	حیدر بابایا تسلی	۱۰۰
۴۲۹	تهران - کمالی - علی	ائلرین دایاغی شهریار اولدو	۱۰۱
۹۳۱	تورکیه - کول اوزان	شهریارین عزیز روحونا	۱۰۲
		یالان دونیا	
۴۳۳	مرند - کیا نفر - علی اکبر	اوستاد شهریارین وفاتینا گؤره	۱۰۳
۴۳۵	تبریز - گؤزهل - رحیم	شاعرین عالمی اولمز	۱۰۴
۴۳۸	زنجان - مازندرانی - مهدی (آذر)	شهریاریم اولدو	۱۰۵
۴۴۰	تبریز - مبین - دکتر محمد حسین (شمشک)	شهریار گئتدی	۱۰۶
۴۴۲	مراغه - متمر - داود (عاصی)	یاریم گئتدی الدن	۱۰۷
۴۴۴	تبریز - مجدفر - غلامرضا	اوستاد شهریار	۱۰۸
۴۴۶	اردبیل - مجیدزاده - حسن (ساوالان)	شهریاریم گئتدی	۱۰۹
۴۴۸	تبریز - محمد حسین گلچین - جلال	شاعره اولوم یوخ	۱۱۰
۴۵۰	تهران - محمدزاده - حمید	شهریارین شکینه	۱۱۱
۴۵۲	تبریز - مدرسی - بهلول (مدرس)	بهجت قاپوسی	۱۱۲
۴۵۵	تبریز - مدرس - محمد (شقایق)	شهریاره نه گلدی	۱۱۳
۴۵۷	باکو - مدینه - گلگون	شهریار کؤچدو دونیادان	۱۱۴
۴۵۸	باکو - مروارید دلبازی	شهریارون نئجه اولدی	۱۱۵
۴۵۹	تبریز - مشروطهچی - کریم (سؤنمز)	حیدر بابا شاعری	۱۱۶
۴۶۳	باکو - مظفر شوکور	بؤیوک آذربایجان شاعری	۱۱۷
۴۶۶	کرج - ملکپور - محمد رضا (ناظر شرفخانه ای)	شهریاریم گئدیبدن	۱۱۸
۴۷۱	تهران - منظوری خامنه - عبدالکریم	شهریار اولمز	۱۱۹

ردیف	شاعر	عنوان	ردیف
۴۷۳	اهر - منفردی - علی (منفرد)	آغلارام تا واردی جان	۱۲۰
۴۷۵	تبریز - مومنی طباطبائی - یداله (حیران)	شهر یار سیزلیق	۱۲۱
۴۷۶	تبریز - میلانی - محمود (پاکباز)	اوستاد شهر یارین مرثیه سی	۱۲۲
۴۷۷	باکو - نبی خزری	شهر یار اوچون	۱۲۳
۴۸۰	تهران - نصرت - بختیار	بوؤ یوک شهر یارین یاسیندا	۱۲۴
۴۸۲	تهران - نعمتی پایدار - اسماعیل	منیم دردیم سنین دردین	۱۲۵
۴۸۳	اردبیل - نهانندی - محمد علی (مغان)	آینا هوودان دوشدو	۱۲۶
۴۸۶	تورکیه - نیهات یوجل	شهر یارا سسله نیش	۱۲۷
۴۸۸	جلفا - هاشمی - رسول	حیدر بابانین سینه سی داغیلدی	۱۲۸
۴۹۱	هریس - هریمی نژاد - موسی	صون تجلا	۱۲۹
۴۹۷	تبریز - یاور - نقی	رحلت اوستاد شهر یار	۱۳۰
۴۹۹	مرند - یکانی نژاد - میر محمود	گئتدی الدن ائلریمین آرخاسی	۱۳۱